

Ormož

Z ZEMLJEVIDOV ZBRISATI BELE LISE

Bele lise na zemljevidu SR Slovenije pomenijo nerazvita območja. V to območje spada tudi celotna ormoška občina. Predsednik skupščine občine Ormož, Mirko Novak je dejal, da je napočil trenutek, ko lahko naša širša družbenopolitična skupnost s konkretno akcijo pripomore, da bo teh belih lis po letu 1980 vse manj. K tej akciji se pridružuje tudi predlog plana razvoja ormož-

skladij gospodarstva. Se vedno se namreč borimo z visokim deležem primarnega gospodarstva (kmetijstvo, gozdarstvo), glede na družbeni proizvod, ki znaša 46,1 odstotkov. Razlog neskladja je tudi nizko število zaposlenih. Na področju skupne in splošne porabe smo vezani na solidarnostni priliv republike in sicer z občutnimi sredstvi.

Plan razvoja naše občine je predvsem usmerjen v reševanje naštetih neskladij. V mislih seveda imam, je nadaljeval tov. Mirko Novak, "sekundarni in terciarni sektor, ki sta prav tako neskladna v rasti družbenega proizvoda. Da bi dosegli porast družbenega proizvoda, bo potrebno v vsem petletnem obdobju za investicije v osnovna sredstva gospodarskih dejavnosti vložiti okrog 1.602 milijonov dinarjev. Pomoč je potrebno poiskati v združenem delu, v vsestranskih prizadevanjih vseh delovnih ljudi in občanov, v poslovnih bankah in ne nazadnje, pomoč pričakujemo od vse družbenopolitične skupnosti naše republike. Po dogovoru o temeljnih družbenega plana pričakujemo tudi večjo aktivnost vloge od nosilcev gospodarskega razvoja v regiji, ki naj bi nekatere proizvodne obrate locirali tam, kjer je na razpolago delovna sila in razvitejša infrastruktura. To je vezavna povečanje zaposlenih in za skladnejši razvoj krajevnih skupnosti. Načrtujemo 900 novih delovnih mest. Bistvo dogovora in planiranja je torej velika težnja po boljši strukturi našega gospodarstva."

Kakšen intenziven razvoj predvidevate in katere so panoge hitrejšega razvoja?

"Naša občina je znana kot kmetijska občina in se tudi v našem srednjeročnem planu posvečamo v prihodnosti kmetijstvu. Na razpolago imamo velike površine rodovitne zemlje. Prizadevamo si, da hrano in kapital naše zemlje ne zanemarjamo. Plansko načrtujemo zelo pospešen razvoj kmetijstva na družbenem in zasebnem sektorju. Intenzivnost raz-

voja kmetijstva je vidna z uvajanjem novih industrijskih rastlin (sladkorna pesa), s tem pa seveda vzpostavljanje novih odnosov med zasebnim in družbenim sektorjem, ki bi svoja stična mesta našli v višjih oblikah sodelovanja, v strojih, melioracijskih in proizvodnih skupnostih. Tako smo tudi zapisali v besedilu našega srednjeročnega razvoja. Dosedanje kooperacijske oblike je potrebno popeljati iz faze pogodbenih odnosov na čvrstejši dohodkovni odnos. Usmeritev je takšna, da bo tisti kmet, ko bo v tem dohodkovnem odnosu, v "prvem planu" razvoja in se mu bo omogočil hitrejši razvoj s krediti in z drugimi oblikami pomoči.

Bistven je tudi razvoj naše industrije, pravzaprav rast industrije. Največ pozornosti posvečamo živilsko-predelovalni industriji, kovinski in plastični. Predvidevamo tudi hitrejši in večji razvoj trgovine, gostinstva in turizma ter seveda ne na koncu tudi

Kako povečati družbeni proizvod?

V letih 1976 do 1980 bi naj družbeni proizvod raste po stopnji 17,9 od tega v družbenem sektorju za 22,9 odstotka in v zasebnem sektorju za 3,7 odstotka. Da bi dosegli tako rast, ki je

nekajkrat višja od planirane stopnje SR Slovenije, predvidevamo velike naložbe na področju gospodarskih dejavnosti. Naša največja naložba je sladkorna tovarna z orientacijsko predračunsko vrednostjo okrog 1,4 milijarde dinarjev. Načrtujemo gradnjo tovarne za predelavo zdravilnih zelišč, gozdnih sadežev in poljskih pridelkov (investitor DROGA). Mislimo tudi na razširitev proizvodnje v tovarni "Jože Kerenčič". Dogovarjamo se o združitvi lesne industrije "Sloge" in "Marlesa". Zgradili bi radi obrat za masivnejšo pohištvo. Tudi v kovinsko-predelovalni industriji nas čaka delo in sicer proizvodni obrat Primata-Tozd 4.

Planiramo tudi gradnjo nove veleblagovnice v Ormožu, zgraditev nekaj objektov turističnega namena ob vinski cesti. V tem primeru načrtujemo adaptacije nekaterih klet, gostinskih lokalov in trgovin.

Prepričan sem, da si občani v zasebnem sektorju lahko zagotovijo višji in primernejši standard s takšnim potekom razvoja in planiranja kot ga predvidevamo in z načinom, ko so vsi z vsem ukvarjali in kljub temu niso dosegli občutnih tržnih viškov."

zk

Mirko Novak

ške občine in družbeni dogovor o temeljnih družbenega plana za razdobje 1976 do 1980.

V juniju je bil pripravljen dogovor o temeljnih družbenega plana občine Ormož in predlog plana razvoja. Kaj prinaša dogovor, kaj predlog?

"Predlog je pripravljen in je v razpravi, prav tako dogovor. Težnja obeh aktov je, da občina Ormož kot manj razvito območje postane srednja razvita občina. Po republiških kazalcih je naša občina na predzadnjem mestu v SR Sloveniji, če primerjamo republiški družbeni proizvod na zaposlenega. S planom razvoja in z nekaterimi dokaj smelnimi zastavljenimi stališči se moramo premakniti s tega mesta in se približati slovenskemu povprečju. Naša manj razvitost nas obvezuje, da bomo delovali v smeri razreševanja obstoječih strukturnih ne-

Ormoški trenutek

Foto: I. Ciani

V naravnem okolju, v gozdu, bi bili jurčki, ki jih je spekla Ana PLOČAL iz kvašenega testa, čudovit izdelek narave, zato so tudi na razstavi vzbujali največ pozornosti.

Minulo soboto in nedeljo so na Polenšaku v Slovenskih goricah že enajstič po vrsti organizirali praznik žetve in četrto razstavo kmečkega kruha in pogač.

Z otvoritveno slovesnostjo so res da nekoliko zakasnil preden so gospodinjice iz vasi, raztepenih po hribih in dolinah, prenesle svoje pravkar pečene izdelke, ki niso "priletili" iz ene same pekarnice, temveč so bili pripravljeni in pečeni ob sodelovanju zgaranih in žuljavih rok kmečkih mater in gospodinj, kot je uvodoma dejala predsednica turističnega društva na Polenšaku, Mimica Segulova.

Tudi letos so korajžno prijele za delo, potegnile na svetlo nekaj receptov, ki jih hranijo še od svojih

Praznik žetve, kruha in pogač na Polenšaku

mater in babic, pripravile čudovito predstavitev kmečkega kruha, od ovenega do koruznega, sadnega in klasičnega, ki ga pečejo še danes. Posebej so se potrudile tudi v predstavitvi pogač, od katerih se je kar nekako mlo storilo marsikateremu gledalcu in pocedile sline marsikateremu sladokuscu.

"Če bomo me prave kmečke grčice, potem šle lahko upamo, da

Proizvod kmečke peči: bidri, potice, buhteljni, ajdove pogače, gibanice in drugi izdelki spretnih gospodinj.

Foto: M. Ozmec

pogač vabile vedno nove in nove obiskovalce.

Nič manj zanimivo in veselo ni bilo tudi v nedeljo, ko je bil Polenšak ponovno shajališče gostov od blizu in daleč, ko so se pomerile žanjice s srpi in mlatiči, ki so nas še enkrat opozorili, da bomo morali starim kmečkim običajem nameniti le nekoliko več pozornosti in jih ohraniti v izvorni obliki, če bomo želeli, da bodo lahko naši sinovi in hčerke nekoč dejali: "Vidite, moja mati in babica pa sta takole pekli kruh in pogačo, oče in dedek pa tako garala, da smo ob pravem času pospravili rumeno pšenico, ki nas je hranila skozi vso dolgo zimo do novega poletja."

Gostje smo seveda radovedno poskušali razstavljene dobrote, ki sta jih ponujali prijazni domačinki in se nekaj s nismo mogli posloviti od sotskega razreda v katerem so prijetne vonjave svežega kruha in

M. Sneiderger

Kdo je izvajalec, kdo porabnik?

Tendenciozno je pisati o zmagovalcih, žalostno o premagancih. Delegatski sistem nam je prinesel mnogo novosti. Tako tudi za izvajalce nekih dobrin in uporabnike le-teh.

Večkrat slišimo, da se ti ali oni odnosi o svobodni menjavi dela niso oblikovali tako kot smo to zapisali v ustavi, si zastavili v zakonih, predlogih in osnutkih. Želja je eno, uresničitev želje je drugo. Problem je neskladno in nepovezano delo splošnih delegacij in neuresničevanja delegatskih odnosov na relaciji baza - interesno področje. V krajevni skupnosti smo z izvolitvijo splošne delegacije napravili pomemben korak k uresničevanju skupnih interesov in potreb našega delovnega človeka in občana. Kaj kmalu smo ugotovili, da v kolesju delegat-skupščina nekaj škriplje. Iz krajevne skupnosti so prihajali delegati, ki so bili izvajalci in uporabniki hkrati. Želeli smo mnogo, ustvarjali smo malo. S splošno delegacijo smo napravili kratek stik med izvajalci in uporabniki.

Znana je ugotovitev, dasi je delavski razred z ustavo ustvaril možnost, da prevzame celotno reprodukcijo v svoje roke. Delovni človek in občan danes konkretno odločata o svojem razvoju in rezultatih svojega dela. Delavec načrtuje razvoj sebi v TOZD in razvoj tistih dejavnosti, ki sodijo k njegovemu življenju; socialna varnost, zdravstvo, izobraževanje, kultura itd. Ta interesna področja so del njega, delavci je vezni člen tega življenja različnih potreb in interesov.

Kultura, na tem interesnem področju smo nekako najbolj občutljivi. Problem je nastal v bazi, pri volitvah splošnih delegacij v krajevnih skupnostih. Splošna delegacija ima razmeroma majhno število delegatov. Zaradi tega se dogaja, da mora več delegatov "pokrivati" več interesnih področij. Tako so se na skupščinah pojavili stalni delegati, ki so prihajali iz krajevnih skupnosti kot uporabniki, vedli pa so se kot izvajalci ali obratno.

Kdo so takšni delegati? Na kulturnem področju učitelji, režiserji-amaterji, pevovodje, glasbeniki, folkloristi itd. Torej nobenega uporabnika kulture. Vsi našteti so namreč izvajalci in so se v obleki uporabnika preoblečeno obnašali kot izvajalci in tako neugodno vplivali na razvoj interesne skupnosti. Nehote so onemogočali, da bi se slišal "glas ljudstva" da bi se izvedelo kaj si ljudstvo želi? Primer: Delegat neke KS je bil na skupščini kulturne skupnosti prisoten kot uporabnik, a se je zaradi interesa po srečevanju z delavci in občanov, kaj si delovni človek želi od določene interesne skupnosti.

Preglednica kulturne skupnosti Ptuj kaže re "zgrešee" odnose in aktivnost splošnih delegacij in konferenc. Uporabniki nikakor niso izdelali jasnega koncepta svojega dela, niso oblikovali novega odnosa in interesa do oblikovanja kulture.

Pehanje za denarjem ni stvar uporabnikov. Tudi osebna stališča, osebne zadeve niso noben porok za hotrejši razvoj kulture, za kvalitetejši premik. Občan se je v tem delegatskem sistemu preprosto izgubil, ker ni vedel, kako se naj obnaša. Nenadoma smo ugotovili, da je občanova želja večkrat postala neuresničljiva. Kultura je postala neavtentična, celo preprosta in silno skromna.

Kje iskati rešitev? V splošni delegaciji. V njeni razširitvi? V konkretnih in jasnih programih, željah in interesa občanov. Delegatska obleka je samo ena. Občani in delavci ne smejo začutiti, da se dogovarjanje v mnogih sredinah spreminja v formalno demokracijo. Splošne delegacije morajo postati sestavni del samoupravnega sistema v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Delegati pa tisti pomembni prenašalci potreb in interesov, ki pomenijo družbeni razvoj in dragocene pionirje s področja oblikovanja družbenopolitičnega sistema. Vsako odstopanje od zastavljenih ciljev pomeni poraz. Delovni človek in občan nočeta biti nezadovoljna, odtujena od družbenih dejavnosti; od izobraževanja, kulture, socialnega varstva, telesne kulture itd. Vsi moramo iskati nove oblike združenja delavcev, izvajalcev in uporabnikov.

V tem primeru ne gre za "odkrivanje Amerike", kajti delegatski odnos je živ, tudi relacija uporabnik - izvajalec je znana. Znan je tudi delavčev in občanov interes. Samo prisluhniti je potrebno. Morda uporabniku bolj kot izvajalcu.

Zdenko Kodrič

Danes podpis dogovorov o temeljnih družbenih planov

Vsi trije zbori skupščine občine Ptuj so na zadnji seji sprejeli sklep o pooblastilu izvršnega sveta SO Ptuj za podpis planskih dokumentov za obdobje 1976-1980, katerih podpisnik je skupščina občine Ptuj. Prav tako tudi podpis družbenega dogovora o pospeševanju skladnejšega razvoja v SR Sloveniji v obdobju do leta 1980.

Podpis teh dokumentov

bo danes v delavskem domu občine Ptuj, Franci Krambergerja v Ptuj. Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na svoji seji, ki je bila prejšnji četrtek, priporočil tudi samoupravnim interesnim skupnostim, da prav tako danes predložijo udeležencem v podpis svoje samoupravne sporazume o temeljnih planov 5-letnega razvoja področja dejavnosti posameznih interesnih skupnosti.

F.

VPIS POSOJILA ZA CESTE V OBČINI PTUJ

REALIZACIJA DO VKLJUČNO 12. JULIJA 1976

SKUPINA VPISNIKOV „A“

Štev.	Naziv vpisnega mesta	Minimalna obveza	Vpisana obveza posojila	Doseženo v odstotkih
1.	TOZD za vzdrževanje žel. voz Ptuj	288.376	272.100	94,4
2.	Tovarna avtoopreme Ptuj	1.289.282	877.700	68,0
3.	Sigma Ptuj (vsi tozd in skup. službe)	865.285	301.730	34,9
4.	Elektrokovinar Maribor — obrat Ptuj	151.800	121.800	80,2
5.	Elektrokovinar — TOZD Montaža	313.862	269.600	85,9
6.	Opekarniško podjetje MAP Opekarna Ptuj	219.640	232.080	105,7
7.	TVI Majšperk	557.775	482.100	86,4
8.	KK Ptuj — TOZD Petovia	325.177	349.800	107,6
9.	KK Ptuj — TOZD Mizarstvo	71.196	66.900	93,9
10.	KK Ptuj — TOZD Mlekarna	121.581	130.300	107,2
11.	KK Ptuj — TOZD Tovarna močnih krmil	40.335	42.700	105,9
12.	KK Ptuj — TOZD Kmetijstvo	752.237	644.200	85,6
13.	KK Ptuj — TOZD Farma	164.331	168.500	102,5
14.	KK Ptuj — TOZD Kooperacija	207.350	238.500	115,0
15.	KK Ptuj — TOZD Gozdarstvo	147.262	157.900	107,2
16.	KK Ptuj — TOZD Kletarstvo	135.783	162.600	119,7
17.	KK Ptuj — TOZD Trgovina	69.657	73.100	104,9
18.	KK Ptuj — TOZD Haloški biser	371.968	377.700	101,5
19.	KK Ptuj — TOZD gostilna Breg	24.920	26.400	105,9
20.	KK Ptuj — TOZD Tehnoservis	265.533	304.800	114,8
21.	KK Ptuj — Skupne službe in gradb. ekipa	167.000	191.700	114,7
22.	Ptujška tiskarna Ptuj	116.713	116.500	99,8
23.	Labod — TOZD Delta Ptuj	455.670	506.800	111,2
24.	LES — vse tozd in skupne službe	327.825	147.360	44,8
25.	Konus — TOZD Konfekcija Majšperk	127.244	108.600	85,4
26.	DES — TOZD Elektro Ptuj	164.500	180.400	109,7
27.	TGA — TOZD Glinica	678.395	513.900	75,8
28.	TGA — TOZD Aluminij	1.034.775	489.800	47,3
29.	TGA — TOZD Vzdrževanje	672.639	568.100	84,5
30.	TGA — TOZD Promet	309.238	199.460	64,5
31.	TGA — Skupne službe	672.639	587.800	87,4
32.	Vodno gospodarstvo — TOZD Ptuj	205.402	211.300	102,9
33.	Perutnina Ptuj (vse tozd in skup. službe)	1.330.807	1.614.200	121,3
34.	Perutnina — TOZD Kooperacija Hajdina	66.000	89.300	133,3
35.	KZ Lovrenc na Drav. polju	42.251	49.200	116,5
36.	ZVZ in Veterinarska postaja Ptuj	—	89.700	—
37.	Projektni biro Ptuj	37.750	71.800	97,4
38.	Stavbar — TOZD Drava Ptuj	490.372	546.800	111,5
39.	Gradis — TOZD Gradnje Ptuj	294.022	268.800	91,4
40.	Cestno podj. Maribor — TOZD Ptuj	90.531	120.000	132,5
41.	Agrotransport Ptuj	411.631	427.000	103,6
42.	Komunalno podjetje Ptuj (vse TOZD)	518.980	573.875	108,3
43.	PTT — TOZD Ptuj	210.760	112.000	60,0
44.	Konus — Blagovna hiša Ptuj	36.214	42.300	116,8
45.	Trgovsko podjetje Merkur Ptuj	201.595	197.200	97,8
46.	Trgovsko podjetje Izbera Ptuj	510.623	391.300	76,6
47.	Mercator — TOZD Panonija Ptuj	1.135.601	1.062.900	94,0
48.	Panorama Ptuj	19.082	25.000	131,0
49.	Krojaštvo „Moda“ Ptuj	61.666	43.440	70,4
50.	Cevlarska delavnica Kidričevo	22.664	21.700	95,7
51.	Intes — TOZD „Vinko Reš“ Ptuj	206.763	199.300	97,0
52.	Proizvodno podjetje „Olga Meglič“ Ptuj	186.544	145.300	77,9
53.	Pleskar Ptuj	452.691	69.500	15,4
54.	Dimnikarsko podjetje Ptuj	50.336	46.800	92,3
55.	Stanovanjski servis Ptuj	82.732	96.700	116,9
56.	KB Maribor — podružnica Ptuj	184.804	186.800	101,0
57.	SDK — podružnica Ptuj	724.471	688.687	95,0
58.	Občinski organi in SIS	132.300	135.400	102,3
59.	Izobraževalna skupnost s šolami	624.096	843.735	136,2
60.	Srednješolski center Ptuj	1.304.454	1.258.000	96,5
61.	Kulturna skupnost Ptuj	348.693	343.400	98,5
62.	Mestna lekarna Ptuj	108.494	128.600	118,5
63.	Vzgojno-varstveni zavod Ptuj	92.074	83.600	90,8
64.	Zavod Dornava	163.929	160.700	98,0
65.	Dom upokojencev Ptuj	213.282	199.700	94,4
66.	Zveza sindikatov — delavci v DPO	52.494	70.800	135,0
67.	Postaja milice Ptuj s oddelki	55.860	69.500	124,5
68.	JLA — Garnizija Ptuj (Nakazali bodo skupaj v okviru komande garnizije)	—	162.150	—
69.	Krajevna skupnost Ptuj za zaposlene v KS	—	15.400	—
70.	Dislocirani obrati	—	794.872	—
71.	OK SZDL — za društva in druge ...	—	38.800	—

OPOMBA: Na vpisanih mestih od št. 69. do 73. so plan vpisa presegli, navajamo samo znesek vpisanega posojila.

SKUPINA VPISNIKOV „B“

Štev.	Naziv vpisnega mesta	Minimalna obveza vpisa	Vpisana obveza posojila	Doseženo v odstotkih
1.	Krajevna skupnost Ptuj	591.084	230.300	38,9
2.	Krajevna skupnost Cirkovce	40.813	—	—
3.	Krajevna skupnost Cirkulane	55.403	31.500	56,8
4.	Krajevna skupnost Desternik	69.436	29.200	42,0
5.	Krajevna skupnost Dolena	34.046	—	—
6.	Krajevna skupnost Dornava	50.918	103.500	203,0
7.	Krajevna skupnost Gorišnica	112.595	136.200	120,9
8.	Krajevna skupnost Grajena	35.591	84.600	237,7
9.	Krajevna skupnost Hajdina	136.776	—	—
10.	Krajevna skupnost Juršinci	78.433	33.900	43,2
11.	Krajevna skupnost Kidričevo	43.218	81.800	189,2
12.	Krajevna skupnost Leskovec	40.815	—	—
13.	Krajevna skupnost Lovrenc	66.981	—	—
14.	Krajevna skupnost Majšperk	46.463	44.500	95,8
15.	Krajevna skupnost Markovci	139.891	—	—
16.	Krajevna skupnost Podlehnik	43.816	—	—
17.	Krajevna skupnost Polensak	43.257	—	—
18.	Krajevna skupnost Ptujška gora	28.069	—	—
19.	Krajevna skupnost Rogoznica	109.411	155.450	142,1
20.	Krajevna skupnost Trnovska vas	14.006	7.500	53,5
21.	Krajevna skupnost Videm pri Ptuj	52.219	—	—
22.	Krajevna skupnost Vitomarci	82.250	—	—
23.	Krajevna skupnost Stoperice	59.170	41.200	69,6
24.	Krajevna skupnost Zavrč	36.369	—	—
25.	Krajevna skupnost Zetale	29.678	—	—
26.	Društvo upokojencev Ptuj	—	24.600	—

Skupina vpisnikov „C“

Štev.	Naziv vpisnega mesta	Minimalna obveza vpisa	Vpisana obveza posojila	Doseženo v odstotkih
1.	TOZD za vzdrževanje voz	108.000	56.713	52,5
2.	Tovarna avtoopreme	450.000	450.000	100,0
3.	SIGMA Ptuj	312.000	312.000	100,0
4.	Elektrokovinar Maribor — obrat Ptuj	50.000	—	—
5.	Elektrokovinar — TOZD Montaža	120.000	120.000	100,0
6.	Opekar, podj. MAP Opekarna Ptuj	68.000	—	—
7.	TVI Majšperk	190.000	—	—
8.	KK Ptuj — TOZD Petovia	110.000	110.000	100,0
9.	KK Ptuj — TOZD Haloški biser	125.000	125.000	100,0
10.	KK Ptuj — gostilna Breg	10.000	10.000	100,0
11.	KK Ptuj — skup. službe in gradb. ekipa	762.000	—	—
12.	Ptujška tiskarna	45.000	45.000	100,0
13.	Labod — TOZD Delta Ptuj	160.000	160.000	100,0
14.	LES Ptuj — vse tozd	120.000	—	—
15.	Konus — TOZD Konfekcija Majšperk	44.000	—	—
16.	DES — TOZD Elektro Ptuj	66.000	—	—
17.	TGA Kidričevo (vse tozd in skup. sl.)	1.320.000	1.320.000	100,0
18.	Vodno gospodarstvo — TOZD Ptuj	74.000	74.000	100,0
19.	Perutnina Ptuj (vse tozd)	485.000	485.000	100,0
20.	Perutnina — TOZD Kooperacija Hajdina	25.000	25.000	100,0
21.	KZ Lovrenc na Drav. polju	15.000	—	—
22.	ZVZ Ptuj in Veterinarska postaja Ptuj	220.000	—	—
23.	Projektni biro Ptuj	27.000	35.000	129,6
24.	Stavbar — TOZD Drava Ptuj	170.000	170.000	100,0
25.	Gradis — TOZD Gradnje Ptuj	90.000	90.000	100,0
26.	Cestno podj. Maribor — TOZD Ptuj	35.000	—	—
27.	Agrotransport Ptuj	150.000	300.000	200,0
28.	FFP — TOZD Ptuj	180.000	180.000	100,0
29.	Konus — Blagovna hiša Ptuj	70.000	—	—
30.	Konus — Blagovna hiša Ptuj	13.000	—	—
31.	Trg. podjetje Merkur Ptuj	67.000	67.000	100,0
32.	Trg. podjetje Izbera Ptuj	195.000	190.000	97,4
33.	Mercator — TOZD Panonija Ptuj	375.000	375.000	100,0
34.	Panorama Ptuj	10.000	—	—
35.	Krojaštvo „Moda“ Ptuj	18.000	—	—
36.	Cevlarska delavnica Kidričevo	8.000	—	—
37.	Intes — TOZD Vinko Reš Ptuj	65.000	65.000	100,0
38.	Proizvodno podjetje „Olga Meglič“ Ptuj	60.000	60.000	100,0
39.	Pleskar Ptuj	165.000	—	—
40.	Dimnikarsko podjetje Ptuj	18.000	—	—
41.	Stanovanjski servis Ptuj	27.000	—	—

Skupna obveznost v občini Ptuj je 25.000.000 dinarjev, skupaj vpisana obveza vplačila posojila znaša 26.928.057 dinarjev ali 107,7 %.

Občinski štab za vpis javnega posojila za ceste poziva vsa vpisana mesta in delovne organizacije, da čim prej izpolnijo sprejeto obveznost. Pričakuje, da bodo povsod končali z vpisom posojila do konca julija 1976.

POSOJILLO ZA CESTE V IMPOLU

V organizaciji združenega dela IMPOL Slov. Bistrica uspešno poteka vpisovanje javnega posojila za slovenske ceste, saj v večini TOZD sredstva vpisanega posojila presegajo 60 odstotkov od predvidenih. Uspeh temu je predvsem dejstvo, da se vozi na delo v to OZD velika večina zaposlenih delavcev po dokaj slabih cestah. V bistriški občini je doslej komaj 51 odstotkov za promet urejenih in asfaltiranih cest. Tako se občani vsakodnevno

srečujejo s težavami prometne urejenosti, kar jih spodbuja, da se za posojilo hitreje odločajo.

V kolektivu OZD IMPOL je tako tudi vedno več posameznikov, ki vpišejo za posojilo tudi mnogo več kot znaša povprečni mesečni osebni dohodek. Med najvidnejšimi so doslej: Ivan Zorman s 15.000 dinarji ter Jože Završek, Ivan Poženar in Ivan Lorenci, ki so vpisali po 10.000 dinarjev posojila.

V. Horvat

PODATKI, KI ZASKRBLJUJEJO

URESNIČITEV RAZVOJNIH PROGRAMOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI V NEVARNOSTI

Komisija za koordinacijo dela s krajevnimi skupnostmi v občini Ptuj je vse tri zbornice SO Ptuj seznanila z informacijo o izvajanju samoupravnega sporazuma o združevanju in uporabi sredstev za

financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti v letošnjem letu. Samoupravni sporazum je bil poslan v podpis že 5. februarja letos, rezultati do 30. junija 1976 pa so več kot zaskrbljujoči. Le nekaj podatkov:

Samoupravni sporazum je bil poslan 17 delovnim organizacijam, ki v svoji sestavi nimajo TOZD, od teh jih je sporazum podpisalo 10 OZD ali 58,82 %, štiri podpisnice pa še niso izpolnile obveznosti.

Sporazum je bil poslan 59 temeljnim organizacijam združenega dela, od katerih ga je podpisalo 47 ali 79,66 %, vendar 14 TOZD še ni izpolnilo svoje materialne obveznosti.

Najkritičnejše je pri organizacijskih enotah na območju občine Ptuj, ki imajo svoj delež zunaj

ptujške občine. Teh je 49, sporazum pa so podpisali 4 enote in še od teh je obveznost poravnala samo ena!

Nič boljše se doslej niso odrezali delovni ljudje, ki delajo v obrtni, gostinski in podobni dejavnosti zasebnega sektorja. Samoupravni sporazum je bil poslan v podpis 340 obrtnikom in svobodnim poklicem, od katerih je sporazum podpisalo le 34 ali 10 odstotkov.

Ce bi vsi zavezanci podpisali samoupravni sporazum in tudi svojo obveznost 100 % nakazali, bi se v skladu za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti zbralo v letošnjem letu okrog 5 milijonov dinarjev. Do 30. 6. 1976 pa je bilo zbrano le 1.485.309 din ali 29,71 %.

O tej investiciji je razpravljala tudi delegacija krajevnih skupnosti Ptuj, izrazila resno zaskrbljenost za uresničitev razvojnih programov krajevnih skupnosti in vprašuje, ali je tak odnos do krajevnih skupnosti resnično v interesu delavcev in zadovoljevanju njihovih potreb v kraju bivanja. Pri tem je treba upoštevati še dejstvo, da se po samoupravnem sporazumu 30 % zbranih sredstev združuje v solidarnostni sklad za pomoč uresničevanja razvojnih programov krajevnih skupnosti na manj razvitih območjih.

Na predlog delegacije krajevnih skupnosti Ptuj je zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj, na seji v petek sprejel predlog, da izvršni svet SO Ptuj ponovno podjzame akcijo za podpis in izpolnjevanje obveznosti samoupravnega sporazuma za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti v občini Ptuj v letu 1976.

F. FIDERSEK

DELO ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Dobro leto je preteklo odkar so zdravstvene skupnosti dale v razpravo delovnim ljudem in občanom samoupravne sporazume občinskih, regionalnih in republiške zdravstvene skupnosti. Statut občinske zdravstvene skupnosti Ptuj je bil v obravnavi na eni od prejšnjih sej skupščine. Takrat so bile nanj dane številne pripombe, zato je bil sprejet sklep, da se njegova potrditev odloži za kasnejši čas. Mnenje o statutu je dala tudi komisija za samoupravne odnose in notranjo zakonodajo pri skupščini občine Ptuj. Na seji skupščine zdravstvene skupnosti Ptuj, ki je bila v torek 6. junija 1976, so delegati obeh zborov skupščine potrdili statut z določenimi pripombami in dopolnitvami. Sprejeli so še sklep, da končno izoblikovanje statuta opravi izvršni odbor in ga nato predloži v potrditev zborom SO Ptuj. Pripombe na statut so načelne in konkretne.

Samoupravni sporazum o temeljnih plana občinske zdravstvene

skupnosti Ptuj za obdobje 1976-80 je odraz realnih možnosti. Ob nastajanju samoupravnega sporazuma občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, ki je pred nami, je potrebno poudariti, da se je izvršni odbor skupnosti ob sprejemanju in dajanju sporazuma v razpravo ubadal s tremi osnovnimi problemi: kako prikazati stanovanjsko problematiko, kako prikazati potrebo po kadrih in potrebo po investicijskih vlaganjih v obdobjih 1976-80.

Dopolnjen je tudi 3. člen sporazuma s postavko gradnje zdravstvene postaje v Majšperku, ki bi se naj financirala iz sredstev v okviru SOZD Zdravstveni center Ptuj in iz republiškega solidarnostnega sklada. Znano je, da se v okviru republike zbirajo sredstva za uresničevanje skupnih interesov, vzajemnosti in solidarnosti, ki se namenja predvsem naložbe na manj razvitih območjih republike. Iz teh sredstev naj bi tudi črpali 50 odstotkov

naložbe za gradnjo že omenjene zdravstvene postaje v Majšperku.

Sredstva občinske zdravstvene skupnosti so omejena, zato bo treba z njimi ravnati kar se da najboljše, v duhu stabilizacijskih in drugih varčevalnih ukrepov, ki pa ne smejo biti ovira za doseganje kvalitetnejših pravic iz zdravstvene varstva, ker jih glede na odmerjena sredstva ne bo možno širiti. Seveda pa nam dosledno uresničevanje stabilizacijskih ukrepov daje možnosti, da bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju kljub vsemu obseg zdravstvenega varstva le povečali. Skupščina je sporazum sprejela.

K podpisu samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti Ptuj za obdobje 1976-80 pristopijo vse samoupravne organizacije in skupnosti, ustanoviteljice le-te in vse organizacije združenega dela in delovne skupnosti na območju občine Ptuj.

MG

HISA S PRODAJALNO PEKO V NOVI PREOBLEKI

Obnova prodajalne Peko je v polnem teku. Izvajalec del je Tehno-beograd iz Beograda v kooperaciji z Elektrokovinarjem in GIP Gradis, TOZD Gradnje Ptuj. Gradbena dela bodo stala tri milijone dinarjev. Projektant je dipl. ing. Boštjan Furst v tesnem sodelovanju s spomeniškim varstvom Maribor.

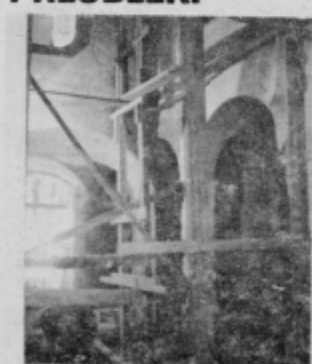
Namen adaptacije je razširitev prodajnih skladiščnih prostorov. Obnovljena prodajalna bo zajela tudi dvorišne prostore, ki so jih doslej uporabljali kot skladišče. Zanimiva bo z arhitektonskega vidika, saj bodo v družbenju starega in novega prišlo do izraza stilne značilnosti preteklih umetniških dob.

Na dvorišču, ki bo nespreme-

njeno vključeno v prodajalne prostore, so v pritličju snopaste, v prvem nadstropju zgradbe stebričaste, v drugem pa nove arkade. Na stopnišču je lepa kovana mreža iz 16. stol., na koncu veže pa gotška konzola. Na zadnji strani je v hišo vzdignata rimska spolja. Danes je hiša lep primer neorenesanse.

Ideja o projektu se je porodila v tovarni Peko, ki jo bodo uredili v sodelovanju s spomeniškim varstvom. Ponovno bo odprta 7. avgusta, na dan praznika občine Ptuj. Kolektiv prodajalne Peko bo kupce prijetno presenetil z novim prodajnim programom, ki ga bodo razširili tudi na vse modne dodatke, ki sodijo k čevljem.

E. B.

Dvorišče bo nespremenjeno vključeno v prodajalne

O ŽETVI IN MLAČVI SMO SE POGOVARJALI S KMETIJSKO INŠPEKTORICO PRI SO PTUJ, MARIJO LJUBEC IN POŽARNIM INŠPEKTORJEM EDVARDOM KOZELOM

Sredi žetve in mlačve

„Tu je poletje in že smo sredi žetve“, je pričela razgovor Marija Ljubic. „Polja so zlatorumena, posevki vabijo k spravilu. Letošnje poletje je sušno, kar je povzročilo, priložno zorenje žit. Posledice so vidne, saj je zrnje nekoliko drobnejše. Pridelek bo po vsej verjetnosti različen glede na strukturo zemlje, vendar bomo točne podatke imeli šele po opravljenem delu. Pridelki pšenice so se v primerjavi s pridelki predvojne obdobja povečali za skoraj pet do šestkrat, od 11 na 50 do 60 stota na ha. Čeprav se je skupna površina njiv, zasejanih s pšenico zmanjšala okrog 15 %, se je količina skupnih pridelkov v Sloveniji povečala od 80.000 na 160.000 ton.“

Kaj menite o tolikšnem napredku v kmetijstvu?

„Tolikšnemu napredku so prav gotovo prispevale nove bogatorodne sorte in sodobna mehanizacija, v veliki meri pa tudi gnojenje s kompleksnimi mineralnimi gnojili in uspešna zaščitna sredstva proti boleznim in plevelu.“

Koliko površin imamo v letošnjem letu zasejanih z žiti v ptujski občini?

„Po statističnih podatkih je v ptujski občini letos zasejanih skupaj okrog 6115 ha žita, od tega je v družbenem sektorju, to je pri KK Ptuj, 635 ha posevka pšenice, ta ima le bogatorodne sorte kot so: zlata dolina, libellula, leonardo, sava in biserka.“

Tudi zasebni sektor prideluje pretežno bogatorodne sorte in sicer na skupni površini okrog 4220 ha, drugih sort je zasejanih le 177 ha. Iz statistike je nadalje razvidno, da ima KK Ptuj posejane ozimne in jare rži skupaj 340 ha, zasebni sektor pa okrog 427 ha in okrog 276 ha ozimnega in jarega

ječmena, tega pa ima KK Ptuj posejanega le okrog 22 ha.“

Kaj menite o starem načinu žetve žanjic in o sodobni žetvi s kombajni?

„Žetev s srpi ali kosami je prenaporno delo, ki je v zelo kratkem času skorajda izginilo z naših polj, v hvalo novi mehanizaciji ga bomo prirejali le kot turistično zanimivost.“

Za hitro in pravočasno spravilo svojih posevkov žit ima KK Ptuj, TOZD Kmetijstvo v svojem strojnem parku pripravljenih na žetev 11 kombajnov, od tega 8 univerzalov. Tudi naši kmetje ne nameravajo in ne smejo zaostajati v tehnologiji proizvodnje. V ta namen ima KK Ptuj v obratu kooperacija, v smislu ustave in zakona o združevanju kmetov, vključene v svojih samoupravnih organih delegate kmetov, ki tako lažje rešujejo svoje tehnološke in druge probleme. V ta namen ima obrat kooperacija zaposlenih tudi sedem pospeševalcev, ki kmete kooperante usmerjajo, jim priporočajo nove sorte semena ter novo sodobno mehanizacijo.“

Kmetje v ptujski občini so organizirani v strojne skupnosti. Bi povedali kaj več o tem?

„Na območju naše občine so bile v tem letu ustanovljene strojne skupnosti v Dornavi, Gorišnici, Muretcinih, Markovcih, Mihovcih, Dragonji vasi, Pleterju, Lovrencu na Dravskem polju, Pongercih in Stopercih. Te strojne skupnosti so dobile dolgoročne kredite za dobo 10 let s 3 % obrestno mero in sicer pri hranilni kreditni službi KK Ptuj in pri KZ Lovrenc na Dravskem polju. Vsaka strojna skupnost ima kombajn, namenjen žetvi na njenem območju.“

Tovariš Kozel, na katere požarno varnostne ukrepe bi opozorili kmetovalce?

„Pri žitokombajnih, ki imajo motorje z notranjim izgorevanjem je treba posebej paziti, da je sistem za odvajanje dimnih plinov pravilno speljan in nepoškodovan, motor mora biti tesno zaprt in ne sme mastiti na stičnih mestih. Dovod goriva in elektroinstalacija morata biti pravilno izvedena in nepoškodovana. Vsakodnevno ali

Strojna žetev pri Moškanjih na Ptujem polju.

Foto: I. Ciani

po potrebi je potrebno motor oprati z vodo ali ga izpihati, da odstranimo prašne delce, ki se naberejo med uporabo. Žitokombajn mora biti opremljen z dvema gasilnima aparatoma na suho gašenje S-6kg, ki morata

biti pregledana pri pooblaščenem servisu in uporabna. Upravitelj žitokombajna in njegov pomočnik morata biti dobro poučena o vseh požarno preventivnih ukrepih in z uporabo razpoložljivih gasilnih sredstev. Na žitokombajnu in na žitnem polju ni dovoljeno kaditi.“

Kako pa je z ravnanjem z mlatilnico?

„Mlatilnica mora biti postavljena na takšnem kraju, kjer v primeru nastanka požara ni nevarnosti, da bi se le-ta razširil na sosednje objekte ali zajel žitno polje. Pogonski motorji z notranjim izgorevanjem morajo biti dovolj oddaljeni od mlatilnice, posebej je potrebno paziti na to, kam je usmerjena izpušna cev, da ne bi prišlo zaradi vročih izhajajočih plinov do požara. Okrog mlatilnice ne smejo biti postavljeni s snopjem naloženi

Prostovoljno delo občanov

Vaščani iz Podvincev, Sp. Velovlaka, Kicarja in dela Pacinja so se odločili, da bodo s prostovoljnim delom in z dopolnilnimi denarnimi prispevki pomagali pospešiti asfaltiranje ceste v dolžini okrog 4 km. Z delom so začeli 20. junija, končali pa bodo predvidoma do 25. julija 1976.

Stefan Hajduk, tajnik krajevne skupnosti Rogoznica nam je povedal, da bodo celotni stroški asfaltiranja znašali 2.220.000 dinarjev. Od tega so vaščani sami prispevali, poleg rednega krajevne-

Da vaščani pri delu na vročem julijskem soncu niso omagali od žeje je poskrbela Marija Pihler.

Foto: I. Ciani

ga samopriskevka, še 600.000 dinarjev, prav toliko pa tudi lokalna skupnost za ceste, razliko pa bodo krili iz sredstev rednega priliva krajevnega samopriskevka. Vrednost del, ki jih bodo opravili vaščani pa ocenjujejo na 150.000 dinarjev.

Vaščani Sp. Velovlaka pri modernizaciji ceste Podvinci-Sp. Velovlak.

KRATKE NOVICE

GABERNIK:

Dolgoletna prizadevanja domačih gasilcev in drugih krajanov so tik pred uresničitvijo. S prostovoljnim delom in prispevki gradijo novo dvorano ob majhnem gasilskem domu. Na delovščini ne manjka pridnih rok. Dvorana bo za naselje velika pridobitev za kulturno in družabno življenje in tudi prostor za sestajanje. Lep primer, kaj se da napraviti z enotno in načrtno akcijo.

JURSINCI:

Akcija vpisa posojila za ceste dobro teče. Med vpisnike so se vključile tudi nekatere organizacije in društva. Tako so trsnčarji vpisali 30.000 dinarjev posojila, prav tako lovci in številni posamezniki, katerih zneski vpisa posojila za ceste dosegajo tudi po 10 tisoč dinarjev.

Interesom mladih fantov in deklet, ki se žele izpopolnjevati na področju sodobne radiotehnike, je z veseljem prisluhnil ptujski radioklub in v Juršincih pred kratkim ustanovil sekcijo radioamaterjev, ki trenutno vključuje okrog 20 članov. Krajevna skupnost jim je odobrila uporabo prostora v novem domu krajanov, kjer bodo lahko mladi radioamaterji nemoteno izpopolnjevali svoje znanje in se po radijskih zvezah povezovali s svetom.

šm ...

KIDRIČEVO:

Na seji sveta za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje v TGA Boris Kidrič so razpravljali o prosilcih za kreditiranje stanovanjske gradnje. Prosilcev je bilo precej, kar kaže, da želi čimveč delavcev zgraditi lastna stanovanja. Posebej so na seji razpravljali še o samoupravnem sporazumu o posebnih pogojih za razporejanje strokovnih delavcev na delo v poslovne enote v tujini.

Člani taborniškega odreda „Boris Kidrič“ so za praznik dneva borca postavili svoj tabor v Kungoti. Prvotno so nameravali organizirati izlet k sv. jemu domu na Jelovcih ali pa k podlehniškemu ribniku, pozneje pa so se odločili za taborjenje blizu doma. Pri Kungoti je namreč na razpolago več športnih objektov in ob kulturalno-prosvetnem domu primeren prostor za taborjenje v senci kostanjev in lip. Podoben, vendar še boljše organiziran tabor pripravljajo tudi za praznik dneva vstaje slovenskega ljudstva.

FM

KIDRIČEVO:

V organizaciji telesno-kulturne skupnosti Ptuj teče plavalni tečaj, ki je namenjen predvsem prebivalcem Kidričevega in okoliških naselij.

NP

PTUJ:

Člani planinskega društva imajo letos svoj tabor na Vršču, kamor so odpotovali že v nedeljo, 11. julija 1976. Poleg planinskih veščin bodo letos posvetili več časa rekreaciji planincev, da se bodo lahko polno sprestili po napornem učnem programu.

NP

Telesno-kulturna skupnost je pripravila tečaj za neplavalce, otroke in odrasle, ki bo v treh izmenah. Tečaj je začel v ponedeljek, 12. julija 1976 v TGC. Dopoldne od 8. do 10. ure vadijo otroci, popoldne od 18. do 20. ure pa je tečaj za odrasle.

NP

SLOVENSKA BISTRICA:

Na seji skupščine občine Slov. Bistrica, ki je bila 2. julija 1976, so največ razprave posvetili vprašanjem urejanja komunalnih problemov. Med drugim so sprejeli odlok o poprečni gradbeni ceni stanovanj in stroških komunalnega urejanja stavbnega zemljišča, sprejeli so odlok o razglasitvi gozdov za gozdove s posebnim pomenom, sprejeli so tudi sklep o brezplačni dodelitvi komunalno opremljenega zemljišča za gradnjo doma JLA v Slov. Bistrici.

VH

VURBERK:

Prosvetno društvo je v soboto, 10. julija 1976, začelo z letošnjimi kulturnimi prireditvami na prostem. Za otvoritev je gostovalo prosvetno društvo iz Prevalj na Koroškem, ki je na ruševinah vurberskega gradu uprizorilo gledališko delo „Dva bregova“. Predsednik in režiser domačega prosvetnega društva, Konrad Bezjak, je povedal, da imajo v avgustu v programu še gostovanje amaterske gledališke skupine Slava Klavara, iz Maribora, koncert godbe na pihala mariborske pošte in koncert združenega moškega zbora Korena – Duplek.

L. P.

ZG. LESKOVEC:

Na pobudo osnovne organizacije ZKS so v krajevni skupnosti ustanovili prosvetno društvo „Fran Finžgar“, ki mu predseduje Toni Zagoranski. V program dela so vvrstili razvoj dramske in pevske sekcije. Za delo društva so dobili prostore v prenovljeni zgradbi, lasti prostovoljnega gasilskega društva.

zk

ORMOŠKI HO-RUK

Občinska konferenca ZSMS Ormož je v skupno mladinsko delovno brigado pobratenih občin Velenja, Vrhnjake banje in Ormoža poslala pet brigadirjev. Mladinci se bodo udeležili zvezne akcije „Partizanski put 76“ v Vojvodini. Skupina mladih brigadirjev je na akcijo odpotovala v petek 9. julija.

Dve brigadirki pa sta odpotovali na mednarodno mladinsko delovno akcijo v Francijo in sicer na Perenejsko otočje, kjer bodo mladi iz evropskih držav utrjevali rečne nasipe.

zk

NOVE ASFALTNE CESTE

Krajevna skupnost Ormož si prizadeva, da bi že v letošnjem letu asfaltirala dve cesti in sicer cesto proti Tomažu ter cesto pri Vinski kleti v Ormožu. Priprave so se zaustavile, nam je povedal tajnik KS Ormož, Franc Pučko, ker kreditna banka Maribor ne odobri potrebnega kredita v višini 2 milijonov. S sredstvi, ki jih zbirajo občani in ki jih prispeva občinski sklad, bi v letošnjem letu položili prvo asfaltno ploščo. Izvajalec del je stanovanjska skupnost Ormož. Pradračun za modernizacijo cest znaša 12. milijonov dinarjev. Dosedaj je zbranih že čez 1 milijon dinarjev.

Kot je dejal Franc Pučko, del ni mogoče izvajati, dokler nam ni odobren kredit KB Maribor, ki v tem trenutku zavlačuje z izplačilom oz. podpisom kredita.

zk

Problemi šolstva v ptujski občini, kako jih rešiti?

Naše šolske zgradbe so stare, nekatere nad sto let, dotrajane so in ponekod že razpadajo. Menim, da je nujno, da se referendum konča pozitivno.

Posebno hudo je pozimi, ko učence pri pouku zebe zaradi neprimernih prostorov, neprimerne ogrevanja in neurejene malice ... V slabem stanju so Hajdinska šola, OŠ Toneta Žnidariča, OŠ Ivana Spelnjaka primanjkuje prostora, šola v Markovcih ključno pomoč na vsakem koraku. Mislim, da bi se ljudje morali odločiti za samopriskevke, saj bodo njihovi otroci imeli le tako boljše pogoje za učenje.

V marsikateri občini se ukvarja s problemom šolstva. Ponekod manjka učiteljev, ponekod prostorov, predvsem lepih in opremljenih učilnic. V naši občini manjka oboje.

Menim, da se je občanom potrebno odločiti za samopriskevke, saj bi s tem njihovi otroci imeli boljše pogoje za izobraževanje. Z njihovo pomočjo bi v nekaj letih zgradili nekaj šol, nekatere popravili, zgradili in uredili pa tudi nekaj telovadnic, igrišč in delavnic za poklicne šole.

Problemov na področju šolstva v naši občini je nemalo, vendar bi te probleme lahko vsaj delno rešili z gradnjo novega srednješolskega centra. Menim pa, da bi nam morale pomagati tudi druge občine, saj so tudi šole v Mariboru, Ljubljani ... gradili s prispevki iz cele republike. Za našo občino bi jim ne smelo zmanjkati denarja, saj sodimo med nerazvite ...

Menim, da je bilo premalo zanimanja za obnavljanje srednješolskih zgradb. K problemom šolstva pa spada tudi pomanjkanje učnega kadra, saj nekateri profesorji učijo v več srednjih šolah.

Pri gradnji naj bi pomagale tudi druge občine in večje delovne organizacije. Z uspešnim referendumom bomo del problemov sicer rešili, toda – kaj bo, če referendum ne uspe?

Potrebno bi bilo zgraditi novi prostor za pouk posebne šole. Sedaj poteka pouk v zgradbi minoritskega samostana, kjer so prostori vse prej kot primerni za pouk.

Šola, ki je danes „brezplačna“ je v resnici precej draga!

Menim, da bi lahko, če nimamo sredstev za drugo šolo, prostore uredili sami. Malo barve, laka in zavijetih čopičev ... Zakaj bi morali na prakso vedno v podjetje? Zakaj ne bi ostajali v šoli?

Nekatere šole v naši občini so v propadu, razredi so podprti s tramovi, s sten odpada omet, tako da so učenci pri pouku tudi v nevarnosti!

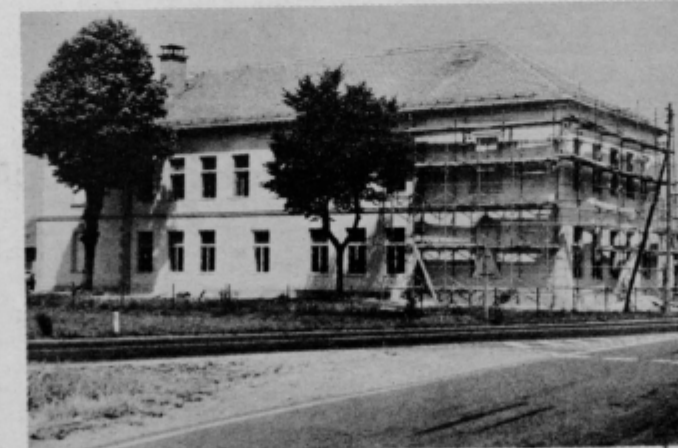
Sedaj je pravi čas, da starem jasno ponazorimo težave šolstva v naši občini. Kako bomo v tem uspeli, ne vem. Nekateri se bodo odločili za, drugi proti. Svojo nalogo smo začeli z anketnimi listi, ki naj bi prikazali vsaj približno sliko izida referenduma, ki nas čaka v jeseni. Naša naloga je tudi, da s prostovoljnimi akcijami pomagamo pri gradnji centra. Uspeh ne bi smel izostati!

Veliko je razredov, ki so podprti z lesenimi podporniki, da je pouk še mogoč. Tudi jaz sem se že učila v takšni šoli. Prav gotovo boste verjeli, da je pouk v takih razmerah neprijeten. Spominjam se, kako nas je bilo večkrat strah ... To je res že skrajna točka našega šolstva.

Izdatkov je vedno več in DENARJA V DRUŽINAH NI NIKOLI PREVEČ. Vendar mislim, da bi vsi starši in ostali občani, velika podjetja, morali odločno obkrožiti referendumski DA!

To so odgovori na vprašanje „Kaj menim o problemih šolstva v ptujski občini?“ Čeprav je odgovarjalo na to vprašanje dvajset dijakov si odgovori niso preveč različni, torej to niso je izmišljotine, ampak resni problemi s katerimi se srečujemo v naši občini in ki jih nemalo vsi poznamo. Tako lepo se odgovori dopolnjujejo, povezujejo in zlivajo v skupno željo vseh; naj bi referendum uspel, NAJ BO DOVOLJ REFERENDUMSKI DA-jev!

Nada Topolovec

Obnova zgradbe osnovne šole Hajdina se bliža h koncu. V letih 1974 do vključno letos je izobraževalna skupnost Ptuj vložila za obnovo te šole skupno 2.323.340 dinarjev iz skupnih investicijskih, amortizacijskih in materialnih sredstev, ki jih združujejo vse šole v ptujski občini.

Foto: I. Ciani

Praznik žetve na Polenškaku

Razstavo kruha in pogač je začela Mimica ŠEGULOVA, predsednica turističnega društva na Polenškaku, kar je tudi potrdila v dirki s kolesi, se je letos ponovno zmagala in je prevozila 14 km dolgo pot v 40 minutah.

„Debeli“ in „suhi“ na startu. Pri debelih je zmagal Alojz Muršič (tretji z leve) pri suhih pa Franc Rajht (prvi z desne).

Hajdina

„Muti“ avtomobila

V predzadnji številki Tednika smo poročali o gasilskem slavu na Hajdini, kjer so 20. junija 1976 predali v uporabo novo avtomobilsko cisterno. Zaradi tehničnega zadržka takrat nismo mogli objaviti fotografije, zato jo objavljamo danes.

Na sliki vam predstavljamo 22 od 31 botrov in botric (vsak je za nakup avtomobilske prispeval najmanj 500 dinarjev), ki so svečano krstili lepoticco na štirih kolesih.

Foto: S. Brodnjak

PADALCI IZ POLJSKE NA OBISKU V AK PTUJ

V torek 6. julija 1976 so padalci Aerokluba Ptuj sprejeli v goste padalce iz Poljske.

Padalci so med seboj zamenjali padala in naredili vsak po en skok. Pogovarjali so se o delu v klubih in izmenjali dragocene izkušnje.

mk

Poljčane

Na tržnici cenejše sadje in zelenjava iz Makedonije

Ceprav Poljčane nimajo primernejše urejenega pa tudi lokacijsko izbranega prostora za „od-

Na poljčanski „mini“ tržnici kupcev nikoli ne zmanjka.

prto“ prodajo zelenjave in sadja, so prebivalci tega kraja zadovoljni, da lahko kupujejo te potrebne prehranske artikle na tej „mini“ tržnici.

Ceprav na ta trg pripeljejo sadje in zelenjavo iz SR Makedonije, krajani zatrjujejo, da je tukaj sadje mogoče kupovati po ugodnejših cenah kot v bližnjih trgovinah.

Zelja kupcev kakor tudi prodajalcev pa je, da bi se za poljčansko tržnico lahko našlo primernejšo in sanitarno urejeno lokacijo, saj tik ob stojnicah poteka ves krajevni avtomobilski promet, ki ni majhen.

Besedilo in slika: V. Horvat

Ob dobrem kmečkem kruhu in pogačah tudi tek in kolesarjenje

„DEBELI“ IN „SUHI“ v teku do cilja, žene nad 50 let s kolesom po 14 kilometrov dolgi progi, sta bili športni prireditvi bolj za šalo kot zares.

Predsednica turističnega društva na Polenškaku, Mimica ŠEGULOVA, ki je imela v soboto in nedeljo polne roke dela, je dokaj resnega obraza opozarjala tekmovalke na kolesih, ki so si pred startom vsaka

na svoj način dajale poguma, da naj pazijo, ker je cesta v prvem delu tekmovalne proge precej slaba in da naj skrbno očistijo šipe na svojih vozilih in zaprejo vrata, da ne bi prišlo do nepotrebne nesreče.

Po sproščenem smehu in znaku za start se je sedem tekmovalk, starih nad 50 let, zapodilo v sedla svojih jeklenih „konjičkov“ in 14 kilometrov ceste je bilo čez kakšne pol

ure prevoženih in presopihanih, skratka hrabro osvojenih.

Nič manj zanimivo pa ni bilo tekmovalje v teku, ko so štirje suhi in debeli v zanimivih tekmovalnih dresih, nič kaj preveč atletskih postavah, pa vendar pripravljeni na vse ali nič, iz starta krenili po predpisani progi in nato še z zadnjimi močmi okusili slavo zmagovalcev in grenkobo poražencev. Nekateri

so že pred ciljem zavili v bližnjo gostilno, da bi se nekoliko dodatno okrepili za zadnji napor, nekateri pa so to storili šele po zmagovalnem prihodu na cilj. Sicer pa bo naša kratka foto-reportaža kar najbolj dostojno predstavila ves „ČAR“ opisanih dogodkov na Polenškaku.

M. Sneiderger
Foto: M. Ozmeč

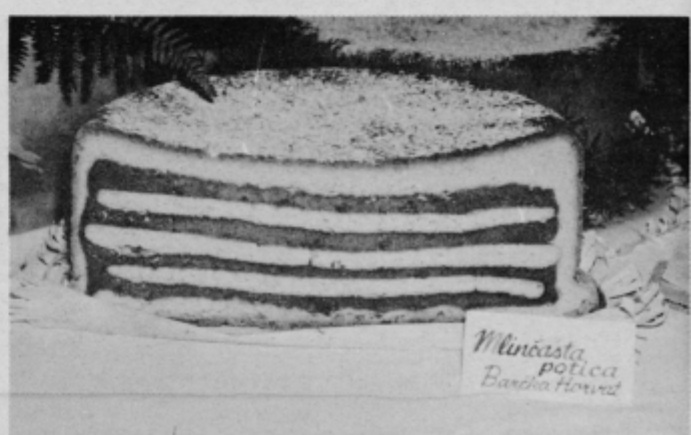
Tekmovalke, ki so že prehodile pol stoletja na startu, začelo se je zares!

Pred startom je bila najbolj zgovorna najstarejša tekmovalka 64-letna Marija Lebar (v sredini), ki je bila druga in je prevozila progo v 43 minutah.

Čudoviti sadni kruh, ob katerem se je marsikateremu obiskovalcu nabrala slina v ustih, izdelek Ane Plohl.

Mlinčasta potica s sadnim nadevom, ki jo je pripravila in spekla Barčka Horvat.

Na kolesih po Jugoslaviji

Takole smo ujeli v objektiv mlade fante na kolesih. Od leve: Manfred Grangl (21), Joerg Binder (16), in Klaus Binder (20).

Foto: M. Ozmeč

Ob našem nedavnem obisku v Ormožu, smo srečali skupino treh kolesarjev, ki so že po zunanosti pritegnili. Poskusili smo jih ustaviti po naše, pa nič. No, mahanje z

roko je rodilo uspeh in takoj nam je bilo jasno, da to niso naši državljani. Sicer smo veliko govorili tudi z rokami, ampak pogovor je le stekel. Nekako takole smo ga za beležili:

TEKMOVANJE PADALCEV ZA POKAL PRIMORSKE

V Ajdovščini se je odvijalo tekmovalno v padalskih skokih za Pokal Primorske. Tekmovalje je trajalo od 1. do 4. julija 1976 in so se ga udeležili trije padalci iz AK Ptuj. To so bili Janez Petrovič, Miro Vindiš in Janez Vidovič.

Tekmovalja so se udeležili tudi padalci iz Poljske in Italije ter ostalih Aeroklubov iz Slovenije.

V skupni uvrstitvi so Ptujčani osvojili 8. mesto; Janez Petrovič je v konkurenci posameznikov osvojil 1. mesto v nočnih skokih na cilj.

mk

Državno prvenstvo v mnogoboju

V soboto in nedeljo je bilo v atletskem mnogoboju, ki se ga je udeležilo 40 tekmovalcev iz 12 jugoslovanskih klubov in društev.

Na tem težkem atletskem tekmovalstvu so se vidno uveljavili tudi Ptujčani. V deseterboju je med člani zmagal Dušan Prezelj iz Celja, ki je zbral 7017 točk. Zelo dobro se je uvrstil Milan Zohar, ki je s 5688 tč. osvojil odlično peto mesto. Tudi Ljubo Čuček je bil soliden in s 4956 tč. pristal na osmem mestu.

Tekmovalje je bilo zaradi vročine zelo naporno, saj je zaradi nje odstopil lanskoletni zmagovalac Bojan Struger. Če upoštevamo, da je v deseterboju tudi skok s palico, za kar Ptuj j nima pogojev, je osvojil pri članih petega oz. osmega mesta vsekakor več kot solidno.

Pri starejših mladincih je imel prav tako največ uspeha Orožin iz Celja s 2603 točkami. Ptujčan Zlatko Marčič je zbral 2287 točk in zasedel dobro peto mesto.

OPO

Ormož

TABOR „LEŠNICA 76“

Odred ormoških tabornikov osnovne šole Vinko Megla se je „utaboril“ v prijetni dolinici blizu Ormoža. V taboru „Lešnica 76“ je 18 tabornikov. Starešina odreda je Franci Mikša.

V devetih šotorih, ki so v krogu postavljeni na prijetnem kraju v gozdu je največ fantov iz nižjih razredov osnovne šole. Odred je zelo mlad, saj so se šele prvič zbrali.

Zivljenje v taboru je zanimivo. Taborniki vstajajo ob sedmih zjutraj. Po zajtrku je rekreacijski del, sledijo razne taborniške veščine, orientacija v naravi in učenje topografskih znakov ter signalov. Tudi diverzantske akcije napada in obramba tabora sodijo v program mladih tabornikov. Odred „Lešnica 76“ bo taboril do 15. julija.

zk

Šotorišče Tabora Lešnica 76.

Foto: M. Ozmeč

— OM

Šest plodnih desetletij „Zarje“

— najstarejšega slovenskega pevskega zbora v ZDA

„Slovenski pevski zbor „Zarja“ so med prvo svetovno vojno, 6. aprila 1916, v Clevelandu, Ohio ustanovili člani kluba št. 27 Jugoslovanske socialistične zveze, ki so

nega javnega življenja ameriške Slovenije, pomagal oblikovati njeno kulturno podobo ter s številnimi gostovanji po slovenskih naselbinah v državah Ohio, Illinois,

Slovenski pevski zbor „Zarja“ se bo predstavil ptujskemu občinstvu v ponedeljek, 19. julija 1976, ob 20. uri v Narodnem domu v Ptuj.

se zavedali, da mora organizirano delavstvo gojiti svojo lastno kulturo, ki delavstvo dviga v njegovih naporih za ureditev boljše človeške družbe.“ je ob zborovi štiridesetletnici zapisal pok. Leonard Poljšak, eden izmed ustanoviteljev „Zarje“.

Ze na prvem nastopu, 4. julija 1916, je iz njihovih vrst zadonela „Delavska himna“ — pesem dela, ki je navdušila in pritegnila v zbor še nove pevce.

Pevski zbor „Zarja“ danes, ob svoji šestdesetletnici, ki jo praznuje, tako kot petdeset in petinpetdesetletnico, s pevsko turnejo po Sloveniji in v njem poje že tretji rod naših izseljencev, lahko s ponosom zre na prehojeno pot. Z nad 130 koncerti, operami in operetami je prispeval pomemben delež h kulturnemu izobraževanju zavednega delavstva ter razveseljeval občinstvo s slovensko narodno in umetno pesmijo.

V šestih desetletjih svojega delovanja je vedno v ospredju napred-

Michigan, Wisconsin, Pennsylvanija in tudi v Kanadi širil slovensko glasbeno kulturo, da je živela tudi tam in se ohranila do danes.

V letu 1966 se je uresničila želja „Zarjanov“, da so zborov zlati jubilej slavili v Sloveniji in z izletom po Jugoslaviji. Pevci „Zarje“ so drugič gostovali v Sloveniji v letu 1972, spet pod vodstvom Josephine Turkman.

Zveza kulturnoprosvetnih organizacij Slovenije je podelila pevskemu zboru „Zarja“ najvišje odlikovanje na glasbenem področju pri nas — Gallusovo plaketo, za njegovo dolgoletno kulturnoumetniško delovanje med ameriški Slovenci. Posameznim pevcem pa je Zveza podelila zlate oz. bronaste Gallusove značke.

Svoje poslanstvo je „Zarja“ zvesto izpolnila in ponosna dočakala svoj šestdesetletni jubilej. Iskreno ji čestitamo in želimo še mnogo plodnega kulturnega ustvarjanja v ameriški Sloveniji!

Dr. Fran Brumen

O nizki rasti govorimo tedaj, kadar telesna višina zaostaja za več kot 20 % starosti odgovarjajoče normalne vzrasti. Kadar pa zaostanek v telesni višini znaša več kot 40 % starosti odgovarjajoče normalne velikosti, govorimo o pritlikavosti. Izmere primerjamo po mednarodno veljavni tabeli o normalnih telesnih višinah in teži. Odrasle moške s telesno višino izpod 145 cm in ženske izpod 135 cm običajno prištevamo med ljudi pritlikave rasti.

Vzroki za nezadostno vzrast so lahko zelo različni. ODVISNI SO OD TREH SKUPINSKIH DEJAVNOSTI. 1.) Zadostno in pravočasno dovajanje primerne hrane. Zadostna resorpcija hrane (prehajanje hranljivih snovi iz črevesja v transportni obtočni sistem), pra-

vilna porazdelitev hrane po telesu in seveda predvsem pravilna splošna notranja presnova celotnega organizma. 2.) Normalna rastna sposobnost posameznih, za rast merodajnih telesnih tkiv in 3.) Količinsko, kakovostno in pravočasno normalno nastajanje in porazdelitev hormonov, ki usmerjajo telesno rast.

Samo po sebi razumljivo je, da pri nezadostnem oziroma tudi nepravilnem dovajanju hrane nastaja zastoj v telesni rasti. (Vojne prilike, katastrofe večjega obsega, bedni in nerazviti kraji i.p.d.)

V skupini nezdrave presnove, ki je poleg dednega nagnjenja najpogostejši vzrok majhne rasti, je pravzaprav zastajanje pravilne rasti

Pritlikavost

eden izmed znakov nepravilne prehrane, oziroma istočasno prisotnega osnovnega obolenja.

Poleg že omenjenih vzrokov nezadostnega, nepravilnega ali nepravočasnega dovajanja hrane je pritlikave rasti lahko krivo še bolezensko stanje v črevesju (tudi tu je možnih več različnih obolenj). Dalje pomanjkanje vitaminov (npr. rahitis), različne prirojene napake na srcu in končno obolenje trebušne slinavke, sladkorna bolezen, prirojene napake na ledvicah, obolenje jeter in ne nazadnje različna druga splošna obolenja, ki zavirajo telesno rast.

V skupini pomanjkljive, oziroma motene sposobnosti rasti mero-

dajnih tkiv naj omenimo le nekatere med njimi: konstitucionalno dedno pogojeno nizko rast, zelo značilno in svojevrstno skupino prizadetosti rastnega hrustanca na določenih delih telesa. Posebno opazen mongolizem in motnje v hormonalni funkciji žleze obščitnice (obgošnice). Končno še skupina hormonskih motenj tako imenovanega možganskega priveska, žleze nadledvičnice, spolnih žlez in žleze ščitnice (npr. kretinizem).

Pri skupini dedno — konstitucionalno motene rasti govorimo o iztirjeni rastni potenciali določenega telesnega tkiva. Pri teh ni zavrtla le rast telesa v višino, temveč so vidne tudi značilne nepravilnosti spolnih organov. Vsi kriteriji razvosti, kot so velikost, dozorevanje kosti in puberteta, so zakasneli za 2 — 4 leta, vendar PRI TEJ SKUPINI POSEBNO ZDRAVLJENJE NI POTREBNO. Sledi nadaljevanje in konec

OCENA POLOŽAJA KULTURE V OBČINI PTUJ

Kultura ne more in ne sme biti sama sebi namen in je ne moremo niti ustvarjati niti ocenjevati brez prisotnosti in izven vpliva delovnega človeka, združenega dela ali krajevne skupnosti. Kultura je veliko več kot včasih pojmujejo, saj bogati osebnost slehernega delovnega človeka, posredno vpliva na dvig produktivnosti, na medsebojne odnose, velikokrat je ni mogoče materialno ovrednotiti, ker so to dolgoročne naložbe, na katere ne smemo pozabiti, čeprav se rezultati ne pokažejo takoj. Kakšno kulturo gojiti s sredstvi, ki jih imamo na voljo — je bila osnovna misel v razpravi na seji komiteja občinske konference ZKS Ptuj, ki se je sestel v sredo, 7. julija 1976 skupaj s političnim aktivom in kulturnimi delavci-komunisti, zaposlenimi v posameznih zavodih in ustanovah, ki neposredno delujejo na tem pomembnem področju družbene dejavnosti.

Letošnje aktivnosti v Tednu Komunistov, od 7. do 13. novembra, bodo potekale na temo: CLOVEK, DELO, KULTURA, zato je bila razprava o položaju kulture v ptujski občini se toliko pomembnejše srečanje, ki sicer ni imeli namena odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja, ker bi naj svoje povedali tudi sindikati, mladina, združeno delo in občani v krajevnih skupnostih, da bi lahko na sklepni slovesnosti KOMUNISTA že spregovorili tudi o nekaterih konkretnih rešitvah in smernicah za reševanje teh problemov v naslednjih letih. Svoj prispevek bosta brez dvoma dali tudi javni tribuni o kulturi v Mašperku in med delavci v TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem, razgovori z udeleženci programa, različne razstave in seveda lokalna sredstva obveščanja, ki bodo sproti poročala o programu in izvedenih akcijah.

V uvodni besedi, ki jo je imel na skupnem zasedanju Feliks Bagar, predsednik izvršnega odbora ptujske kulturne skupnosti, je bilo

rečeno, da pozdravljamo odločitve komiteja, da analizira in oceni položaj kulture v občini in da bi se naj ob novih smernicah in vzpodbudah lotili nadaljnjega dela na področju kulture, saj je naša skupna naloga, da čim bolj uspešno in dosledno uresničujemo politiko, ki jo je za področje kulture sprejel X. kongres ZKJ. Cimperj je potrebno ustanoviti aktiv komunistov v kulturi, ki bi povezoval vse člane ZK, ki se poklicno ukvarjajo s kulturno in informativno dejavnostjo, člane ZK, ki delajo v organih kulturne skupnosti in člane ZK, ki delajo v prosvetnih društvih v krajevnih skupnostih. V aktiv bi morali povezati tudi člane ZK, ki delajo v združenem delu in v krajevnih skupnostih kot organizatorji kulturnega življenja.

V ptujski občini predvidevamo, je nadaljeval Feliks Bagar, da bi pristopili k ustanavljanju temeljnih kulturnih skupnosti za varstvo kulturne dediščine, za knjigo, za film, gledališče in glasbo. Ob novih volitvah delegacij bomo predlagali tudi volitev posebnih delegacij za kulturo in raziskovalno dejavnost. Tudi sistemu samoupravljanja v kulturnih zavodih in vlogi, ki jo imajo v svetih zavodov zunanji člani, bo potrebno posvetiti posebno pozornost. V vseh TOZD in drugod bo potrebno sprejeti okvirne programe kulturnega razvoja in s kulturno politiko, ki jo bodo delavci oblikovali na svojih zbiorih, opredeliti vsebino poti in sredstev kulturnega razvoja delavcev in širše družbene skupnosti, v kateri se oblikujejo delavčeve kulturne potrebe.

V vsebinsko bogati in raznoliki razpravi je za tem sodelovalo večje število prisotnih članov komiteja in komunistov-kulturnih delavcev, ki so opozorili na številne nerešene probleme.

Zvone MASTEN, se je dotaknil predvsem nalog ZK in ostalih družbenopolitičnih organizacij na področju samouprave organizira-

nosti in podružbljanje kulture v naši občini, dela skupščine kulturne skupnosti ter splošnih delegacij in konferenc delegatov za delegiranje delegatov v SIS za kulturo, ki ne delujejo tako kot smo si zastavili njihovo delo ob izvolitvi delegacij. Tudi na področju planiranja smo v tej smeri veliko premalo storili, saj je redko kje, razen investicijskih programov, zajeto tudi vprašanje nadaljnega razvoja kulturnega življenja delovnega človeka in občana. Opozoril je na to, da bi morali predvsem komunisti v kulturni skupnosti razmisliti tudi o možnostih integracijskih procesov v kulturi.

Duša N. KOZAR je govoril predvsem o delu zveze kulturnoprosvetnih organizacij v občini, v katero je vključenih letos 34 društev, 28 pa jih aktivno deluje. Janko BEZJAK, je poudaril, da v sindikatih teče akcija za ustanovitve komisij za kulturno življenje in da bi morali predvsem v krajevnih skupnostih, kjer delavec preživi ves svoj prosti čas, storiti še več. Potrebno je narediti prednostno listo in priskrbeti delavcu kaj ga najbolj zanima s področja kulturnih dejavnosti.

Franc PRIMC je govoril o delu mladinskih organizacij, saj skoraj da ni društva, kjer se mladi ne bi aktivno vključevali v delo. Opozoril pa je predvsem na kakovost, ki jo velikokrat v taki množičnosti zanemaramo.

Milan KNEZEVIC je dejal, da določenih pomanjkljivosti se nismo uspeli odpraviti, vendar v zadnjih letih je določen napredek. Opozoril je na vprašanje naše bogate zgodovinske preteklosti, ki zahteva vključevanje precejšnjih sredstev v različna arheološka izkopavanja in podobno, pri čemer bi nam morala pomagati celotna slovenska skupnost, saj je ta preteklost del nas vseh, ne samo ptujske občine. Kulture ni moč ločiti od sistema planiranja in ne more biti sama sebi namen, temveč del vsakdanjega življenja delovnega človeka, občana...

V razpravi so sodelovali še: Franc Tetičkovič, Martin Berden, Franc Klemenčič, Ludvik Turin, Nataša Bešakova, Andrej Fekonja, dr. Štefka Cobljeva, Marija Magdalencova in Franc Fidešek. Vsak s svojega področja dela so osvetlili nekatera bistvena vprašanja, o katerih bodo na podlagi sklepov seje komiteja lahko razpravljali v sindikatih, v mladinskih organizacijah, v združenem delu in v krajevnih skupnostih, da bi lahko na sklepni slovesnosti ob tednu Komunistov, že dobili določene rezultate, je poudaril v zaključni besedi seje komiteja Dimče Stojčevski, organizacijski sekretar komiteja, ki je vodil sejo v odsotnosti sekretarja Alojza Gojčiča.

MARJAN ŠNEBERGER

MATEJU ŠAVORU IN MEMORIAM

Na zagrebškem Mirogoju je 28. junija 1976 našel svoj zadnji dom središki rojak, pesnik in pisatelj Matej Šavora. Bil je žrtev težke prometne nesreče pred njegovo hišo na Pantorečku v Zagrebu.

Pokojni Matej se je rodil 1901 v Središču ob Dravi pridnim kmečkim staršem. Globoko čustvenost in umetniško intuicijo, dar svoje tihe, načitane, za vzgojo vnete matere sta od pet sinov lahko razvila samo najstarejši Franc, ki je končal slikarsko akademijo na Dunaju in naš Matej. Po osnovni šoli se je sam izobraževal, čital noči in dneve, mikalo ga je v svet in zaposlil se je kot trgovski potnik v Mariboru in potem v Zagrebu. Tu je spoznal hrvaške pisce: (Tin Ujevič itd.), ki so kakor naš Cankar v svojih

in potem Levstikovo brigado in še bil organizator veteranske intendantne v 18. diviziji. Leto osvoboditve 1945 je doživel kot terenski delavec Kozjanskega odreda.

Zadnja leta je preživel kot vojni invalid in pisatelj v pokoji v svojem Zagrebu. Tu je s pesniki Ujevičem, Alfirevičem, Aličem objavil pesmi v skupni zbirki: „Koloplet“ in bil član društva delavcev-umetnikov. Knjigo hrvaške in slovenske lirike „Razigrani ritmovi“ mu je izdalo (1962) časopisno podjetje v Varaždinu. Kot delaven član v prosvetnem društvu „Slovenski dom“ v Zagrebu je organiziral književne večere, sodeloval je tudi v Beogradu, Nišu, v mladinskih delovnih brigadah v Skopju, Velešu in drugod.

Najvišji vzpon njegove umetne ustvarjalnosti je trilogija — trije romani: Putevi života, Pobjednici i poraženi i Sunce u maju. Ob priliki mojega predavanja v Slovenskem domu mi je Matej z veseljem naznanil, da zagrebska TV pripravlja ekranizacijo prvega romana, Ljubljanski dnevnik pa je objavil pred dvema letoma v podlistkih drugi del „Zmagovalci in poraženi“, poln opisov trpljenja in borb slovenskih partizanov, kako je pisatelj doživljal spopade z Nemci in belogardisti, rane, umiranje, umik pred smrtjo, rešitve. Matej je razvrtel resnejše dogodke po krajih Dolenjske, kakor v vojnem filmu zažive pred bralcem vaščani, partizani, njihovi komandanti in komisari. S pronicljivim peresom je začrtal značaje borec, aktivistov pa tudi vernih nasprotnikov — Jurčič in Levstik jih ne bi znala bolje — revolucije, ki je po neizprosnih dialektiki končna zmagovalka!

Naj živo pričevanje v Matijinih romanih o revoluciji in borbi vzbuja v čitalcih ponos in ljubezen do naše domovine, ki je dala nemerzne žrtve, da bi dediči borbe požrtvovalni in srečno gradili novo življenje!

Podobno kakor Stanko Vraz je bil Središčan Matija Šavora graditelj bratstva in solidarnosti naših hrvaških sosedov!

Cast in slava njegovemu spominu!

Prof. Franc Veselko

Tragedija Sagadinovih

na domačiji v Srecah pri Makolah

Spomini Ženke Sagadinove

12. nadaljevanje

PREDOLGO ODLAGAN ODHOD V ILEGALO

Dogovorili smo se, da bodo morebitni strelci znak, tako za nas pri prekropu žrtev, kot za stražarje na drugih mestih, da se umaknemo v gozd, ki je bil takoj čez cesto. S tem bi morebitni nemški patrulji pustili prosto pot do pogorišča, saj končno, mrtvim ne morejo ničesar več narediti. Lahko bi jih sicer odpeljali in zakopali kje drugje, toda po osvoboditvi bi jih prav gotovo našli.

Znova sem jim zabičevala, da mene in Tineta vzamejo s seboj, ko se bodo vračali na Pohorje. Izrazila sem jim zadovoljstvo, da sem jih našla, da imajo vsi brzostrelke, da so tako dobro oboroženi in tudi dobro razporejeni. Na ponovno prošnjo, da na vsak način pridejo v Sreca, so odgovorili: „Saj bomo prišli, zato smo bili tudi poslani!“ Poslovili smo se s prisrčnim „na svidenje!“ Bila sem zadovoljna, da so prišli, da sem jih našla in se z njimi pogovorila in da bodo zvečer prišli v Sreca in zavarovali tovariše iz vasi, ki bodo sodelovali pri prekropu.

S kolegom sem se odpeljala nazaj v Medvece in ga vrnila. Takoj sem morala naprej, da bi poskrbela še za brezov križ, ki bi ga postavili na skupni grob žrtvam. Naročil sem ga šla kar k sosedu Antonu Gajštu, pri katerem je nemška policija še nekaj dni prej imela zasedo. Gajšt je bil po poklicu tesar in delaven človek. Okrog Srec me ljudje niso poznali in tudi Gajšt ne. Najprej se je upiral temu, da bi naredil brezov križ, bil je namreč mnenja, kar mi še danes rad pove, saj se razumeva in je rekel: „Kakšnemu gospodarju služiš, takšen moraš biti!“

Morala sem mu pred očmi pomahati s pištolo in mu zagroziti, da bo izgubil glavo, če bo kje izdal, da sem bila pri njem, preden je spoznal, da je stvar resna. Obljubil je, da bo nalogo izpolnil in res, brezov križ je bil že ob mraku prislonsen ob zid pogorišča. Poslala sem tudi legalnega kurirja na Spodnjo Polskavo, kjer je živela Neža Vivod, sestra Sagadinovih, s sporočilom, da bo v noči od četrta na petek prekrop žrtev v Srecah in naj se udeležijo prekopa. Enako sporočilo sem poslala sorodnikom v Zg. Jablane k Zafošnikovim, Polkdi Skrbiševim in še nekaterim prijateljem Sagadinovih. Če se prav spominjam, so se od vseh obveščenih prekopa udeležili le sorodniki iz Spodnje Polskave.

Pred večerom prekopa sem se sama skrila za nekaj ur v bližini pogorišča in budno opazovala okolje. Vse je bilo tiho in mirno. Slišati je bilo le žvrgolenje ptic, posebno kosa in tudi kukavica se je že oglašala, saj se obe navedeni vrsti ptic radi oglašata do večernega mraka. Nešteto misli mi je rojilo po glavi v tej tišini prepevajoče narave...

Skrbelo me je, kako se nam bo posrečil prekrop žrtev, saj smo komaj 3 km oddaljeni od postojanke nemške voje Treckove policije, ki je bila v šoli v Makolah. Preko 60 dobro oboroženih policistov je bilo vedno pripravljenih, da napadejo partizane. Ker je bil prekrop žrtev izključno moja iniciativa, sem se toliko bolj zavedala celotne skrbi in odgovornosti prekopa, ki je ležala na mojih ramenih.

Spomnila sem se tudi razgovora, ki sem ga nekaj tednov prej imela z zdravnico Rožco in njenim možem Gojkom. Omenila sem jima, da naj bi šla in se umaknila v ilegalno. To sem predlagala zato, ker se mi je zdelo, da so Sreca zaradi stalnih in množičnih obiskov že preveč znan kraj, zato je lahko zanju nevaren. Predlagala sem, da odideta na Pohorje ali kamorkoli, tudi v brigado, saj zdravnikov povsod primanjkuje, povsod bi bila dobrodošla.

Zdravnica Rožca mi je odgovorila: „Saj to, kar nama ti predlaša, nama je svetoval že tovariš Sergej (Kraigher), ko je šel tod v Haloze na sejo in se je s kurirjem oglašil pri nas“. Nadaljevala je, kako so se o tem pogovarjali s tov. Kraigherjem, kako sta mu obljubila, da bosta odšla v ilegalno in kako dan za dnem s tem odlagata, ker vidita, kako sta potrebna tem ljudem, ki daleč naokrog nimajo nobenega zdravnika, pa tudi denarja ne, da bi ga klicali na dom. Potrebna je tudi partizanom, saj jih hodi zdraviti na Pohorje, v Haloze, na Ptujsko polje in še marsikam drugam. Potrebna jim je tudi v prehodni bolnišnici. Pogrešali jih bodo kurirji, obveščevalci, VDV-jerci, saj skoraj ni večera, da ne bi kdo od njih potrkal na okno, dobil sporočilo, novico iz radia, za kar sta bila posebej zadolžena Gojko in Lavicky, ni bilo noči, da se v tej hiši ne bi ustavili partizani. Spomnila sem se besed Gojka: „Kar ne moremo se odločiti, izbrati dneva, da zapustimo Sreca in gremo v partizane, ko vidimo, da smo tu vsak dan bolj potrebni!“

„Potrebni, potrebni, sedaj še lisicam in psom...“ sem vzdihnila z žgočo bolečino v prsih. Ni in ni mi šel izpred oči oskrvnen grob, vedno so se mi misli vračale na tisti strahoten prizor. Delo izdajalca in zločinca je bilo tako temeljito opravljeno, da si nihče ni upal v bližino Srec, niti domačini ne, da bi bili žrtve pošteno zasuli z zemljo.

NOČNI PREKOP

Komaj se je znočilo, že pridejo s šturmovkami in lopatami tovariši iz Medvec. Če se prav spominjam, so bili: Metod Skamlič, Vinko Dolenc, Ludvik Lampret, Karel Vrečko, Jaka Sagadin in Arnuš. Morda jih je bilo še več, naj mi oprostijo, da jih ne imenujem. Od takrat je minilo že 31 let, spomin mi peša in morda se nisem vseh spomnila. V njihovi sredi sem zagledala tudi sina Zvonka, z ilegalnim imenom Tine. Bil je slab in le počasi se je premikal. Kar hudo mi je bilo, ko sem ga zagledala. Vprašam ga, zakaj ni raje ostal v Medvecih. Le odkimal je in rekel, da bo že šlo. Vprašala sem ga tudi za nasvet, kje naj pokopljemo žrtve. Svetoval je, da bi jih naj pokopali na vrtu, pod košato krošnjo jablane.

Medtem so tovariši iz Medvec že napravili načrt za izkop zemlje, se razporedili in začeli z delom. Kopali so grob za štiri rakve v širino. Prikazalo se je še nekaj kurirjev iz bližnjih TV postaj in dva obveščevalca. Dva kurirja in en obveščevalec gredo na stražo na križišče proti Savinjskemu. Druga dva kurirja, obveščevalec in domačin iz Medvec, ki je poznal pot, so šli v Glivno pri Lešju k Šketu po rakve. En kurir pa je ostal pri tovariših, ki so kopali grob.

Dalje prihodnjic

Več občudovalcev mojih dopisov, ki so v bistvu kritikantsko nastrojani, mi je reklo, da se naj v svojih dopisih bolj specializiram, ne v smislu špicanja, pač pa v smislu specialne obravnave specialnih problematik. Ker je to kritikantstvo vsebovalo konkretni predlog, kako boljše delati, je s tem preskočilo v novo kvaliteto, to se pravi, da je iz moke postal kruh, ali bolj učeno povedano, iz kritiziranja je nastala konstruktivna kritika... Ali nisem pravi štosar, ko že znam tako filozofijo rabutati s tujih zelnikov? Kritiko sem torej upošteval in začenjam specializirano problematiko obravnavati takole?

MOJA MAMA JE DELAVKA V SS

Vas je frapiralo? — mene tudi, ko sem nekaj podobnega prebral v odločbi, s katero so ji dodelili letni dopust. Solze sramu in gneva so mi stopile v oči, ko sem to prebral. In ko se je mama vrnila domov, sem ji povedal, da s takimi zločinci nočem živeti v družinski skupnosti in da bom odšel na deželo k sorodnikom, ki so poštenjaki.

Tudi mama sama je bila frapirana. Končno sva le stvar razčistila in mama mi je nazorno pojasnila, da tisti SS nikakor ne pomeni zločinske organizacije, ki je med drugo svetovno vojno hotela strahovati cel svet in še pol Slovenije povzru, pač pa pomeni tista kratka skupne službe. Torej moja mama je delavka v delovni skupnosti skupnih služb in ne v SS, kot je to iz zločinske malomarnosti ali pa škodljive štednje s prostorom zapisal nek birokratski uradniček, neopredeljenega spola.

Potem sva z mamjo, ki pri vsem tem ni bila nič kriva, skupno ugotovila, da ta zločinski SS uporabljajo tudi za samoupravno skupnost, pa celo za sindikalni svet. Kaki Priek bi verjetno rekel: „Ja, ludi, ka ste čisto nori?“ Resnično, tudi jaz, iz dna svoje užaljene pionirske duše, najodločneje obojam vsakega in vse, ki iz malomarnosti ali komoditete uporabljajo kratko zločinskega SS za samoupravne skupnosti in za druge socialistične službe! Administratorji in spisovatelji konceptov, sedeči na šefovskih sedalih, potrudite se in pišite s celo besedo, če niste resnični simpatizerji SS!

Ce pa že ne morete brez kratic, potem predlagam, da uporabite takole: S x 2 (za skupne službe) in S X 2 (za samoupravne skupnosti). Tem potom prosim tudi patentni urad, da moj izum zaščiti, saj nam lahko odpira še mnoge nove, neslutene dimenzije razvoja sistema kratic. To je torej ena specialnost, sedaj pa druga:

SPREJ „OBADO-HIN-EKS“

Kljub uspešni razjasnitvi nesporazuma z mamjo glasom tiste zloglasne kratice, sem vseeno šel na deželo za nekaj dni pomagati pri spravi zaostale košnje, ker delovnih rok primanjkuje. Tam so me na travniku tako strahovito napadali obadi, ki so prave krvose živali. Bratranec mi je pripovedoval, kar je slišal od starih ljudi, da včasih obadi niso tako napadali ljudi, kot danes, temveč so napadali živino. Toda, pri nas na travniku ni bilo živine (vprežne mislim), temveč traktor. Ta pa ne premore krvi za obade, zato so napadali nas in nam srkali dragoceno tekočino.

Z bratranecem sva jim dala vetra. Nekaj časa sva jih mečkala, potem sva jih pa začela spreminjati v mini avione. Takole takemu velikemu obadu zatakneš počez v zadek travno bilko, pa ti odbrni kot kaki težki mini bombardier. Morda bo kaki obadoljub rekel, da ne bi smela tako mučiti živalic, temveč bi jih morala „z ubojem na mah“ za vedno odrešiti žeje po človekovi in drugi krvi.

Pojse ti ubo, da ti raje naši super kemiki izumili kaki super sprej, s katerim bi se lahko vsak sušilec sena, pa tudi drugi občan, ki v poletnih mesecih izpostavlja svoje telo soncu, lepo posprejal in vsak obad, ki bi sedel na njegovo kožo, bi bil na mestu hin. Zato tudi predlagam, da bi se naj taki sprej imenoval „obadohineks“. Tisti „eks“ na koncu bi naj pomenil, da bi obad potem, ko bi bil hin, padel v stran ali v eks.

Ker sem že pri spreju, naj še zapišem, da sem slišal, da se sosedova punca tudi spreja, da bi moškim bolj dišala. Moj dedek, ki je velik ljubitelj narave, pa tudi geslo „današnje je „nazaj k naravi“, pravi, da zdrav duh po zdravem telesu je še vedno boljši kot kaki smrad po spreju. Ta zdrav duh misli dedek po zdravem duhu potnega podpadja ali mednožja. Torej, nazaj k naravi! Toda to je že druga specializacija, o kateri pa več prihodnjik. Tako vam sporoča in vas pozdravlja, vaš tokrat bolj dolgi posebni dopisnik!

SVET ZA MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA
V TOZD PEKARNE „VINKO REŠ“ PTUJ,
Trstenjakova 2

objavlja

prosto delovno mesto:

1. Administrator — blagajnik

Pogoj: administrativna šola, dobro obvladanie strojeписа in vodenje zapisnikov.

Prijave sprejema 15 dni po objavi razpisa!

Kmetijski kombinat Ptuj, TOZD
„TEHNOSERVIS“

ponovno razpisuje

še nezasedena učna mesta in sicer:

- 1 avtoličar
- 2 ključavničarja — celoletni pouk.

Pogoj končana osemletka.

Prijave sprejema Splošna služba, 8 dni po objavi.

Mladi dopisniki

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Kakor več let, je tudi letos skozi naš kraj peljal vlak bratstva in enotnosti. V njem je bilo veliko Srbov, ki so med NOB sprejeli izgnance, ki so jih fašisti odgnali v Srbijo.

Vlak se sicer v Poljčanah ni ustavil, vendar ga je množica z navdušenjem in zastavicami pozdravila. Ustavil se je v Pragerskem, kjer je izstopilo 20 Srbov. Od tega jih je večina prišla v naš kraj. V šoli smo jim pripravili bogato razstavo. Brate iz Srbije smo pogostili v šoli. Spomin na tiste hude čase obujamo vsaki dve leti. Okupator je mislil, da bo srbski narod sprejel naše izgnance z nevoljo. Toda bilo je ravno obratno.

Želim, da bomo vlak bratstva in enotnosti čez nekaj let zopet z zadovoljstvom sprejeli kot letos.

Srečko Pirš,
7/b, OŠ Poljčane

CVETLIČNI DAN V PTUJU

Rdeči križ je v soboto priredil cvetlični dan. Tudi naša šola je sodelovala v tej akciji. Cvetice, ki smo jih prinesli v šolo, smo potem poklanjali ljudem za prostovoljne prispevke.

V akciji so sodelovali peti in šesti razredi. Med njimi sem bila tudi jaz. Tovarišica Korparjeva nas je ob sedmih sprejela v šoli, kjer nam je razdelila cvetje. S sošolko Vesno sva skupaj nabirali prostovoljne prispevke. Nekateri so naju odposlali, večina pa je naju sprejela z dobrim srcem. Po opravljenem delu sva se vrnili v šolo, kjer smo malicali. Ko smo se pospravili razred, smo vse kanglice odnesli na kovinski center, kjer so denar prešteli.

Zbrani denar dobijo predvsem ljudje, ki jih je zajela poplava, požar ali potres. Namenjen je tudi ti-

stim, ki nimajo tako dobrih življenjskih pogojev kot mi.

Nikoli ne vemo, kakšen jutri bomo tudi mi preživeli. Zato pomagajmo, da ne bomo v nesreči ostali osamljeni.

Jelka Flegar,
5/b, OŠ „Franc Osojnik“,
Ptuj

MOJ PRVI JAVNI NASTOP

Ko sem bila še majhna, sem si vedno želela, da bi nastopala v zboru ali samostojno.

Bila je januarska nedelja. K nam je prišel vaški referent za kulturo in prosveto. Otroci smo ga začudeno gledali in bili radovedni, kaj bo povedal. Obrnil se je k meni, me nekaj časa gledal, nato pa rekel: „Tinka, ali bi hotela našim mamicam za njihov praznik kaj povedati?“ Ne da bi pomislila, sem odgovorila: „Rada!“ Izročil mi je list papirja, na katerem je bila napisana Kajuhova pesem z naslovom „Pismo materi“. Ko sem jo prebrala, me je vprašal: „Ali ti je pesmica všeč?“ „Da, všeč mi je,“ sem odvrnila in hitro spravila list v žep, boječ se, da si ne bi premislila.

„Do kdaj se jo moram naučiti?“ sem vprašala. „Do osmega marca,“ je odgovoril in že hitel po nadaljnjih opravkih.

Naposled je prišel praznik žena. Zvečer so se v vaški dvorani zbrali ljudje. Ko so bili vsi povabljeni zbrani, je stopil na oder predsednik kulturno-prosvetnega društva, pozdravil žene in matere, jim voščil k prazniku in napovedal kulturni program.

Moja točka je bila tretja po vrsti. Ko sem stopila na oder, sem začutila neko tesnobo, pa sem se takoj spomnila napotkov, katere mi je pred nastopom dala mama. Začela sem deklamirati. Moje oči so v množici iskale mamjo. Sele ko sem se priklonila, sem jo ugledala. Stala je za zaveso, da bi mi pomagala, če bi se mi kje

zataknilo. To je bil moj prvi javni nastop, ki mi je ušil pogum, da sem pozneje še večkrat nastopala.

Martina Prelog
5. b OŠ Gorišnica

S. POTI V MAKEDONIJO

V soboto nas je odšlo pet učencev naše šole v Makedonijo na pohod bratstva in enotnosti. Iz Poljčan smo se najprej pripeljali v Slov. Bistrico, kjer smo se spoznali s pionirji iz Oplotnice. Skupaj z njimi smo nato krenili v Maribor. Tam smo prestopili na vlak ter se z njimi odpeljali proti Makedoniji.

V nedeljo zjutraj smo prispeli v Skopje. Čakali so nas pionirji iz Skopja. Tukaj smo se Slovenci ločili drug od drugega. Odšli smo na domove s temi pionirji. Spoznali smo njihove starše. Ob 16. uri pa smo morali oditi s pionirji — domačini pred njihovo šolo. Tam je bil formiran odred. Nato smo lahko odšli s prijatelji domov. Drugo jutro pa smo krenili v Ohrid. Pred šolo smo se z novimi prijatelji poslovili, čeprav težko.

Z avtobusom smo se pripeljali do mesta Štip, kjer smo pri domačinih zopet prespali. Vendar naslednje jutro smo morali kreniti dalje, čeprav je bil dan v Štipu zelo kratek. Na poti smo obiskali tudi razna druga mala mesta. Ko smo

prišli po dolgi vožnji v Ohrid, so nam razdelili postelje, kjer smo naslednje dni prespali. Drugo jutro smo odšli v center Ohrida in si tam ogledali razne zgodovinske znamenitosti. Iz Ohrida smo se zopet vozili v razne druge kraje.

Zadnjo noč smo pred domom prižgali velik kres, ob njem pa smo imeli nekaj minutni program pionirjev iz vseh republik SFR Jugoslavije.

Tako nam je kmalu minilo teh nekaj dni v lepi Makedoniji. S prijatelji smo se morali zopet posloviti, čeprav bi radi ostali dalj časa z njimi.

Med nami se je v tem času spletlo bratstvo in prijateljstvo, ki se ne bo nikoli razdrlo. S pionirji iz bratskih republik si dopisujemo in obujamo spomine.

Laura Straus,
6/a, OŠ Poljčane

POZOR!

DES TOZD Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja Spuhlja, da je novozgrajena jamborska transformatorska postaja v Spuhli POD NAPETOSTJO.

Plezanje po jamborju in približanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO.

Mladinska poletna šola v Tacnu

Peta mladinska poletna politična šola je bila od 29. junija do 3. julija 1976 v prostorih republiškega šolskega centra za notranje zadeve. Začel jo je predsednik republiške konference ZSMS Ljubo Jasnič, uvodoma je pozdravil vse udeležence, posebej pa še naše zamejce, tovariše s Koroške in iz Julijske Krajine.

Mladi na MPPS smo se politično izobraževali v osmih skupinah: V prvi skupini so bili predstavniki OK ZSMS in MS ZSMS. Drugo skupino so sestavljali mladi za družbenoekonomske odnose; vodil jo je Stane Zupančič, predsednik konference mladih delavcev pri RK ZSMS. Boris Baydek, predsednik komisije za idejnopolično delo pri predsedstvu republiške konference ZSMS, je vodil skupino za idejnopolično delo in kulturo. Četrto skupino, mlade iz krajevnih skupnosti, je vodil predsednik konference mladih iz krajevnih skupnosti pri predsedstvu RK ZSMS, Metod Zalar. Predsednik konference mladih v izobraževanju, Robi Kovšca, je bil vodja skupine za vzgojo in izobraževanje. Skupino za ljudsko obrambo in družbeno samozščito sta vodila Ludvik Filo, predsednik komisije za LO in DS ter Lado Goričan, sekretar komisije. Sedmo skupino so sestavljali informatorji. Njihov vodja je bil Andrej Pengov, vodja Centra za obveščanje in propagando pri predsedstvu RK ZSMS. Zadnjo, osmo skupino, so sestavljali mladi iz družbenih organizacij in društev. Vodila pa jih je Tatjana Samec, članica KO DOP RK ZSMS.

Namen šole je bil izrazito kadrovske, saj sodi šola med priprave na jesenske volitve organov ZSMS. „Naloge udeležencev“, je dejal Ljubo Jasnič, „so predvsem akcijski dogovori in odgovornost do sredin, ki so jih delegirali na MPPS 76“.

Iz ptujske občinske konference so se MPPS udeležili: Dragica Voda v skupini za predsednike, Vida Lačen v skupini za idejnopolično delo in kulturo, Zdenka Vogrinc v skupini za vzgojo in izobraževanje in Nada Topolovec v skupini za informatore.

Predavanja, plenarna zasedanja in javne tribune so vodili priznani družbenopolitični delavci iz naše

republike. Na javnih tribunah smo spregovorili o aktualni idejno-politični in ekonomski situaciji v SFRJ, o idejnopoličnih vidikih družbenega planiranja in osnutku zakona o združenem delu, ter o neuvrčenosti kot svetovnem gibanju. Plenarna zasedanja so obravnavala naslednja področja:

- oceno svobodne menjave dela po sprejemu nove ustave,
- aktualne naloge pri nadaljnjem utrjevanju družbene samozasčite,
- aktualne naloge pri uresničevanju kadrovske politike.

Predavanja so prav tako zavzemala aktualna področja. Udeleženci MPPS 76 smo zapisali tudi dva pomembna dokumenta: stališča udeležencev MPPS do omejevanja vpisa mladine na srednje, višje in visoke šole in protestno izjavo. Mladi zbrani na MPPS smo bili globoko ogorčeni in nezadovoljni sprčo dejstva, da gledamo na omejevanja vpisa nekritično in opravljamo proti temu zgolj praktičistične drobne administrativne ukrepe.

Nase nezadovoljstvo pa je bilo tem večje ob dogovoru avstrijskih parlamentarnih strank in predlogu avstrijske vlade, naj parlament sprejme zakon o preštevanju manjšin in o pravnem položaju narodnostnih manjšin.

Poslali smo tudi pozdravno pismo predsedniku republike tovarišu TITU in brzojavko brigadirjem, ki so na najrazličnejših delovnih akcijah širom po Sloveniji.

Pomemben je tudi dogovor udeležencev MPPS o širjenju naročniške mreže revije „Mladina“. Zapisali smo: „Zavedati se moramo, da je revija namenjena vsem članom ZSMS kot informativno politično glasilo, ki naj bi seznanjalo vse mlade z delom, sklepi in načrti ZSMS, in bi bila zato dolžnost vsakega, da ima to glasilo naročeno. Le dobro informiran mladinec bo lahko uspešno deloval v svoji družbenopolitični organizaciji. Mladinka, mladinec! Če svoje dolžnosti do revije „Mladina“ še nisi opravil izpolni naročilnico...“

Poslovili smo se z željo, da bi v jeseni, ko bomo pregledovali delo in uspehe prvega pokongresnega obdobja, zabeležili „presežek“ na vseh področjih.

NADA TOPOLOVEC

POZOR!

DES TOZD Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja Frankovci pri Ormožu, da je novozgrajena jamborska transformatorska postaja v Frankovcih POD NAPETOSTJO.

Plezanje po jamborju in drogovi ter približanje vodnikom in delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO.

PRODAJALNA

OBLAČILA

Vse to in še marsikaj drugega po zelo ugodnih cenah...

Obiščite nas — ne boste razočarani!

panonija

PTUJ

Največja izbira moških srajc...
ženske in moške kopalke...
bombažne majice vseh vrst...

Plezanje po jamboru, in približanje vodnikom je **SMRTNO NEVARNO**.

Zaenkrat le 430 metrov moderniziranega cestišča

Na gradbišču regionalne ceste pod Ptujsko goro, kjer opravlja dela cestno podjetje Maribor, smo od vodje gradbišča, tov. Podlesnik zvedeli, da so zemeljska dela v glavnem že končana. Dela so potekala na plazovitem terenu s številnimi izviri, zato so morali postavljati posebne podporne zidove. Če dela sedaj ne bi strokovno in temeljito opravili, bi lahko prišlo

kasneje do poškodb cestišča in bi popravila povzročila še mnogo večje stroške.

Računajo, da bodo dela končali do 15. avgusta in asfaltirali 430 metrov urejenega cestišča. S tem bo letošnja etapa del na tej cesti končana in bo do vrha Ptujске gore ostalo še nekaj desetnih metrov makadamskega cestišča.

Letos bo modernizirano cestišče samo do ovinka pod vrhom Ptujске gore.
Besedilo in slika: B. Vodušek

Dvaindvajseto zasedanje skupščine občine Ptuj

SOGLASJE K VELIKEMU DELU IN NALOGAM

V dvorani narodnega doma v Ptujju so se v petek, 9. julija 1976, zbrali na skupnem zasedanju vsi trije zbori skupščine občine Ptuj. Glede na sedanjí letni čas je bila udeležba še kar zadovoljiva, po- prečno 80 odstotna.

Na skupnem zasedanju so delegati poslušali uvodni referat, ki ga je imela Jožica Čarmanova, članica izvršnega sveta SO Ptuj. V njem je obrazložila potek priprav in razprave, pripombe, predloge in stališča glede dogovora o temeljih družbenega plana SRS, o osnutku družbenega plana razvoja Slovenije za obdobje 1976—1980, predlog dogovora o temeljih družbenega

plana občine Ptuj in osnutek družbenega plana razvoja občine Ptuj za obdobje do leta 1980. Pri tem je poudarila, da javna razprava ni da bistvenih pripomb k osnutku plana, kar dokazuje, da so že v pripravi kar najbolj usklajeni interesi posameznih področij.

Franc Klemenčič, podpredsednik operativnega štaba pri OK SZDL Ptuj, je delegatom poročal o poteku javne razprave. Pohvalil je delovne organizacije in skupnosti, ki so vse, razen dveh, pravočasno poslale poročila o poteku javne razprave, žal pa ni bilo časa, da bi se bili bolj poglobljali tudi v vsebino. Zbore je seznanil tudi s podatki,

koliko delavcev je podpisalo ali zavrnilo posamezne samoupravne sporazume o združevanju sredstev za financiranje gospodarsko pomembnih dejavnosti na območju republike, regije in občine.

Po skupnem zasedanju so zbori nadaljevali razpravo na ločenih sejah. Bistvenih pripomb k dokumentom, o katerih so poslušali uvodne obrazložitve na skupnem zasedanju, ni bilo. Osnutek družbenega plana razvoja Slovenije so sprejeli skupno z mnenji, stališči in ugotovitvami sveta skupnosti pod- dravnih občin. Družbeno-politični zbor se je tudi kritično izrekel o vseh tistih delovnih organizacijah, ki niso podpisale nekaterih republiških in regionalnih samoupravnih sporazumov. Delegati so ocenili, da

tudi večje število nekvificirane delovne sile, katere se je priučevala, to pa je pomenilo tudi večji odpadek.

V obdobju januar — april 1976 so tako v bistriški Steklarni dosegli povečanje celotnega dohodka za 4 odstotke, ob tem pa so za 6 odstotkov povečali porabljena sredstva. Dohodek je ostal letos enak kot v letu 1975. Osební dohodek je porasel za 4 odstotke medtem ko je ostanek dohodka bil enak ničli. Neto osebni dohodek na zaposlenega je letos večji za 14 odstotkov in znaša povprečje 3,053 dinarjev.

V TOZD bistriške Steklarne uspešno delujejo na samoupravnem področju in v delegatskem sistemu. Delo temeljne delegacije poteka načrtno, pomanjkljivo pa je informiranje članov delovne skup-

nosti o dogajanjih v skupščini, kar velja za splošno delegacijo, katero sestavlja skupno TOZD Granit in Steklarna, s katerimi tvorijo konferenco delegacij. Ugodnejše so ocene delovanja v odnosu do samoupravnih sporazumov in družbenega dogovarjanja TOZD, katera je doslej pristopila k vsem pomembnejšim sporazumom in dogovorom.

Letošnji, realneje postavljeni

proizvodni plan v kolektivu uspešno uresničujejo, bodo pa tudi v prihodnje mnoge težave, od finančnih do kadrovskih.

Člani komiteja OK ZKS so skupno s komunisti TOZD Steklarna in z drugimi predstavniški organizacij in vodstva kolektiva Steklarna razpravljali o trenutni situaciji in ob zaključku sprejeli tudi konkretne sklepe za nadaljnje delo v kolektivu. Besedilo in slika Viktor Horvat

Skupna seja komiteja OK ZKS in komunistov ter vodilnih delavcev TOZD Steklarna v prostoru bistriškega kolektiva.

Akcija solidarnosti

27. junija je pričela z delom zvezna mladinska delovna akcija „Posočje 76“. V njej bo do 19. septembra sodelovalo blizu tisoč mladincev iz vse Jugoslavije. Akcija „Posočje 76“ je akcija solidarnosti, v kateri bodo mladi Jugoslavije prispevali svoj delež, da se čimprej odstranijo posledice potresa.

Od 18 brigad, kolikor jih bo v akciji sodelovalo, bo kar enajst specializiranih. Sestavljali jih bodo pretežno kvalificirani gradbinci, ki bodo obnavljali hiše in gradili ceste. Tudi iz ptujске občine bo v eni od specializiranih brigad sodelovalo 8 gradbincev in elektrikar. V akcijo se bodo vključili od 8. do 29. avgusta.

MG

Slovenska Bistrica

Med prvimi podpisniki družbenega dogovora o samozaščiti

Te dni poteka na območju občine Slov. Bistrica uspešna akcija podpisovanja družbenega dogovora o družbeni samozaščiti. Podpis tega dogovora je pomemben korak v smeri izboljšanja in uspešnejšega zagotavljanja večjega varstva družbenega premoženja, osebne lastnine in osebne varnosti, pa tudi družbenega sistema, ki ga gradimo

in v njem aktivno ustvarjamo samoupravni razvoj.

Doslej je v bistriški občini podpisalo ta dogovor že nad 100 predstavnikov delovnih, družbeno-političnih in družbenih organizacij ter krajevnih skupnosti. Podpisovanje tega akta je med prvimi v mariborski regiji, pa tudi na območju Slovenije.

V. H.

Kritično v štipendijskem skladu

V ptujski občini je trenutno okrog 1600 štipendistov, od tega jih največ prejema štipendije iz združenih sredstev. V skladu za štipendije odvajajo delovne organizacije in skupnosti pol odstotka od osebnih dohodkov, kar ne zadostuje potrebam na območju ptujске občine, priliva iz solidarnosti pa ni. Zaradi tega so lahko štipendisti za mesec maj izplačali le študentom, na seji komisije, ki je bila v petek, 9. julija 1976, pa so sklenili, da bodo sedaj izplačali štipendije za maj tudi učencem in dijakom.

Če bi hoteli izplačati štipendije vsem, ki jih prejema iz združenih sredstev, bi skupno za maj in junij potrebovali 1.739.000 dinarjev, v skladu pa je na razpolago le nekaj nad 1 milijon, manjka pa jim 651.462 dinarjev, zato štipendij za junij še ne bodo mogli izplačati. Komisija je na seji sklenila predlagati izvršnemu svetu skupščine občine Ptuj, da razpravlja o žgoči

problematiki na tem področju in poskuša najti primerne rešitve. O tem je izvršni svet SO Ptuj tudi razpravljala na seji, ki je bila v ponedeljek.

Na seji je komisija za štipendiranje tudi sklenila, da bo ponovno seznanila s problematiko odgovorne republiške organe in jim prikazala nevdzržen položaj na področju štipendiranja učencev in študentov na območju ptujске občine.

Med sklepi se je bil tudi dogovor, da bodo pregledali učne uspehe štipendistov. Vsem tistim, ki razreda niso izdelali bodo v prihodnjem šolskem letu štipendijo ukinili. V času počitnic bodo znižali štipendije in to: vsem tistim učencem, ki so med šolanjem stanovali v dijaškem domu za 650 din, vozačem pa za 200 dinarjev. To ne velja za kadrovske štipendije.

E. Bene

osebna kronika

RODILE SO:

Katarina Princ, Sela 20 — Bojana; Majda Sešerko, Rogozniška 35 — Matejo; Stefka Krivec, Apače 35 — dečka; Danica Orešek, Tržec 18 — Gorazda; Irena Čeh, Čufarjeva 14 — deklico; Terezija Kosi, Pršetinci 13 — deklico; Neža Bračič, Dornava 129/a — Andreja; Danica Vauportič, Jurovec 23 — dečka; Marija Kosi, Stmec 3 — Mihaelo; Ivanka Kokot, Korenjak 16 — dečka; Katarina Salamun, Gorjanci — Vesno; Frančiška Flos, Kukava 68 — Zlatka; Marija Mesarič, Stoperce 50 — Brani-slavo; Marija Gregorin, Hvalatinci 22 — deklico; Frančiška Novak, Lovrenc 43 — dečka; Gera Mlinarič, Bukovci 108 — dečka.

POROKE:

Janez Koražija, Rače, Ivana Salamuna 13 in Ana Kokol, Rače, Ivana Salamuna 13.

UMRLI SO:

Veronika Koprivnik, Doliče 42, roj. 1906, umrla 4. julija 1976;

Elizabeta Ribič, Dom upokojencev Ptuj, roj. 1896, umrla 5. julija 1976. Katarina Klinc, Hrastovec 41, roj. 1923, umrla 6. julija 1976.; Peter Krajnc, Volmerjeva 10, roj. 1897, umrl 8. julija 1976; Franc Petrovič, Pohorje 11, Cirkulane, roj. 1900, umrl 7. julija 1976.

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Izdaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava: telefon (062) 77-079. Celotna naročnina znaša 100 dinarjev, za tujino 200 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400—603—30458. Tiska Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

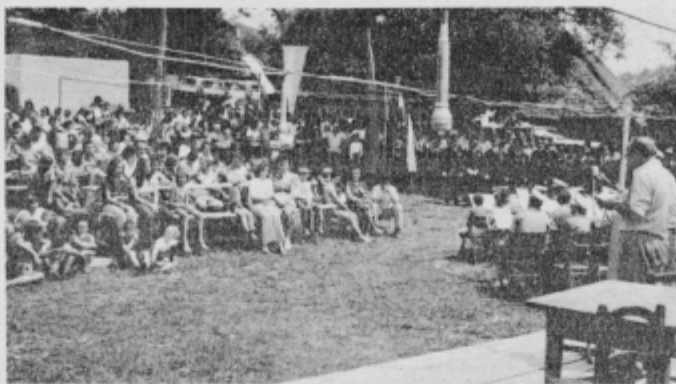
Slovenska Bistrica

Rezultati poslovanja v bistriški Steklarni niso uresničili pričakovanj

Na pobudo OK ZKS Slov. Bistrica so pred nedavnim pričeli uresničevati novo in prav gotovo zelo uspešno prakso. Seje komiteja sklicujejo v sredinah, kjer delujejo osnovne organizacije ZK. Ena prvih takšnih sej je bila v petek, 9. julija 1976 v TOZD Steklarna Slov. Bistrica. Najpomembnejša točka tega dnevnega reda je bila ocenitev gospodarskih in političnih razmer v TOZD.

V oceni gospodarskih in političnih razmer v TOZD Steklarna, ki je dal direktor TOZD, Iztok Vreš, je bilo mogoče razbrati, da so že v začetku letošnjega leta startali z obilico tažav, predvsem pa s skromnimi finančnimi rezultati. Med težave so prištevali tudi poizkusno obratovanje novih proizvodnih zmogljivosti, kar je povzročalo večjo porabo surovin, električne energije in drugega materiala. Zaposlili pa so

PRAZNIČNO V TINJU

Boris Čizmek-Bor govori udeležencem proslave na Tinju.

Besedilo in slika: V. Horvat

V okviru praznovanja Dneva borca v občini Slovenska Bistrica je bila letos osrednja svečanost v partizanski vasi: Tinje na bistriškem Pohorju. Na proslavi se je zbralo čez 2000 občanov, polovica od njih je prišla kar peš, delno iz Oplotnice, predvsem pa iz Slov. Bistrice. Občinska telesnokulturna skupnost je namreč organizirala množično Trim hojo

na Tinje. Vsak udeleženec pohoda je prejel značko in nalepkico Trim. Organizacijsko plat proslave so nosili: občinski konferenci SZDL in ZSMS skupno z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v občini, krajevne organizacije na Tinju, uspešno pa so sodelovali tudi vojaki garnizije JLA iz Slov. Bistrice. Slavnostni govornik je bil znani bорец NOV, eden prvih pohorskih partizanov, Boris Čizmek-Bor, ki je orisal bogato zgodovino narodno-osvobodilnega boja na Pohorju in v drugih predelih severovzhodne Slovenije.

lja šest komandirjev, ki skrbijo za red v taboru in pomagajo v kuhinji. Tretjič sodelujem v mladinski akciji, brigadirsko življenje mi je všeč, še se bom vrnil!"

E. Bene

ureme

do nedelje, 25. julija 1976.

Zadnji krajec bo v ponedeljek, 19. julija ob 7.29.

Napoved: Ohladitve in poslabšanje vremena s nevihtami bodo od 20. do 23. julija. Ostale dni bo lepo vreme.

V četrtek, 23. julija stopi sonce v znamenje Leva. Začetek pasjih dni.

Alojz Cestnik

ŽIVLJENJE V TABORU BRIGADIRJEV

V četrtek sem obiskala MDA v Dornavi. Izbrala sem si morda malce neprimeren čas, saj sem v taboru srečala le brigadirje, ki so bili ta dan dežurni. Povprašala sem jih o življenju v brigadi.

Lidija Korpar je pomočnik komandanta akcije. O življenju v brigadi je dejala: „Brigadirji imajo maksimalne možnosti za udeležbo na kulturnem, športnem, izobraževalnem, družbeno-političnem področju. V kulturni program so vključene gledališke, pa tudi filmske predstave. Aktivni smo v marksističnem krogu in v aktivni mladini komunistov. Navezali smo stike s krajevno skupnostjo. Z domačini sodelujemo na kulturnem in športnem področju. V veliko pomoč so nam tudi enodnevnice akcije mladincev, ki so se jih udeležili mladi iz Ormoža in gimnazije Dušana Kvedra iz Ptujja, v kratkem pa pričakujemo še akcijo ptujskih študentov, mladih iz KS Rogoznica in iz uprave skupščine občine Ptuj.“

Iz ZR Nemčije je prispelo v brigado 25 dijakov, študentov in uradnikov iz WISBADNA. Ostali bodo teden dni, da bi spoznali brigadirsko življenje in naš družbeni sistem. Izrazili so navdušenje nad akcijo. Življenje v brigadi nam pomeni veliko šolo samoupravljanja.

Franjo Petrič se je udeležil MDA v prvi izmeni, povedal je: „V brigadi Slave Klavore smo bili v glavnem mladi delavci, prav zaradi tega smo po vsej verjetnosti dosegli boljše delovne uspehe kot ljubljanska brigada. V brigadi sem četrtič in upam da bom tudi drugo leto sodeloval v kakšni MDA.“

Roman Dolinšek je doma iz Nove Gorice, obiskuje strojno tehnično šolo. V brigadi je že četrtič, akcija mu je všeč, vendar meni, da je program prenatrpan in premalo prostega časa.

Dežurni komandir Bogdan Pogacnik je dejal: „Dežurstvo oprav-

GRADIVO

ZA 22. SEJO ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

Ptuj, julija 1976

-
1. Poročilo o delu sodišča združenega dela v Mariboru za leto 1975	5. Predlog za ugotovitev potrebe in smotrnosti ustanovitve služnosti plinovoda
2. Predlog družbenega dogovora o organiziranosti in uresničevanju družbene samozaščite v občini Ptuj	6. Sklep o razdelitvi sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti občine Ptuj za leto 1976
3. Predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o pogrebnih svečanostih v občini Ptuj	7. Sklep o soglasju k imenovanju sekretarja kulturne skupnosti Ptuj
4. Poročilo o polletni realizaciji proračuna občine Ptuj za leto 1976	8. Sklep o potrditvi statuta Obrtne nabavno prodajne zadruge „Panorama“ Ptuj
-

Številka: 020 - 36/76

POROČILO

o delu sodišča združenega dela v Mariboru

Na podlagi 5. člena zveznega zakona o sodišču združenega dela (Ur. l. SFRJ št. 24/74) in 4. člena republiškega zakona o sodiščih združenega dela (Ur. l. SRS št. 38/74) pošiljamo skupščinam občin Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec poročilo o organiziranju in delu sodišča združenega dela v Mariboru. Poročilo zajema obdobje delovanja sodišča združenega dela v Mariboru od začetka dela dne 16. 5. 1975 do 31. 3. 1976.

ORGANIZIRANOST

Republiški zakon o sodiščih združenega dela je ustanovil sodišče združenega dela Socialistične republike Slovenije v Ljubljani in deset sodišč združenega dela prve stopnje. Medtem ko je n. pr. zakon o ustanovitvi, pristojnosti in sestavi sodišč združenega dela Socialistične republike Bosne in Hercegovine določil, da sodišča pričnejo z delom 1. 5. 1975 in da se spori iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu prenesejo iz pristojnosti rednih sodišč v pristojnost sodišč združenega dela s 1. 1. 1976, je naš republiški zakon o sodiščih združenega dela med drugim določil, da splošna sodišča združenega dela pričnejo z delom 1. 2. 1975 s tem, da bodo obravnavala vse tiste spore, ki bodo začeti po navedenem datumu. To pa pomeni, da so se spori v naši republiki začeli že kopičiti v času, ko sodišča združenega dela prve stopnje še sploh niso začela delovati.

Sodišče združenega dela v Mariboru obsega območje občin Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec. Po odloku o določitvi števila sodnikov sodišča združenega dela v Mariboru je določeno, da bodo na sodišču delali predsednik sodišča, dva sodnika z lastnostjo delavca in 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču združenega dela. Prosti delovni mesti enega sodnika in predsednika sodišča sta bili razpisani v sredini meseca januarja 1975. Volitve sodnika, predsednika sodišča in 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču združenega dela pa so bile zaključene šele 31. 3. 1975.

V tem času je potekalo tudi podpisovanje družbenega dogovora o financiranju sodišča združenega dela, na čigar osnovi naj bi bilo zagotovljenih letno milijon dinarjev za njegovo delovanje. Po najrazličnejših obljubah in zagotovilih je sodišče združenega dela začasno dobilo na razpolago najneuglednejše poslovne prostore nad gostinskimi lokalom v Mariborskem dvoru v Ljubljanski ulici št. 4. Poleg sodnika in predsednika sodišča so pridobili lastnost delavca v sodišču združenega dela še trije administrativno-tehnični delavci. To so vodja predsedstvene pisarne, strojepiska in čistilka, ki hkrati opravlja tudi posle kurirke in kurjača in je v zgradbi hišnica. Računovodske posle opravlja začasno računovodja okrožnega sodišča v Mariboru. V prvi polovici meseca aprila 1975 so iz posameznih občin začela dotekati finančna sredstva. Tako je sodišče združenega dela začelo poslovati šele 16. 5. 1975, kar je nedvomno posledica počasnega reševanja kadrovskih, prostorskih in drugih materialnih pogojev.

V začetku meseca novembra 1975 je sodišče združenega dela dobilo na razpolago poslovne prostore v Gregorčičevi ulici št. 17. Ti prostori, ki obsegajo razpravno dvorano in sedem drugih prostorov, so sedaj primerno opremljeni in nudijo vse možnosti za normalno poslovanje sodišča združenega dela, dasiravno zgradba po svoji zunanosti ni najbolj primerna za institucijo sodišča združenega dela in družbenega pravobranilca samoupravljanja.

ZAČETNE DILEME PRI POSLOVANJU SODIŠČA

Zaradi zakasnelega začetka delovanja sodišča združenega dela v Mariboru so bili delavci na njegovem območju v času od 1. 2. 1975 do 16. 5. 1975 brez sodnega varstva, kar je prihajalo do izraza še prav posebej na področju medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu. To je imelo tudi za posledico, da se je do začetka poslovanja sodišča združenega dela nakopičilo že 26 spornih zadev. Zakon o sodiščih združenega dela sicer res omogoča sestavo senatov, ki mu predsedujejo sodniki brez lastnosti delavca v sodišču združenega dela, kar daje viden možnost formiranja večjega števila senatov in s tem v zvezi tudi hitreje reševanje spornih razmerij. Toda kljub dejstvu, da je med sodniki brez lastnosti delavcev v sodišču združenega dela 21 diplomiranih pravnikov, od katerih jih ima kar 14 pravosodni izpit, pa dosedanje izkušnje kažejo, da med njimi ni lahko najti takih, ki bi predsedovali senatom, kar pomeni hkrati temeljit študij spisa, vodenje obravnave in izdelavo odločbe. Dejstvo je tudi, da so tisti sodniki, ki kot svojo temeljno funkcijo opravljajo delo sodnika rednega sodišča, tako obremenjeni v rednem sodstvu, da skoraj da ne zmorejo sodelovati kot predsedniki senatov pri sodišču združenega dela. Mnogi drugi so na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih, hkrati pa opravljajo tudi številne družbenopolitične funkcije, kar predstavlja take obremenitve, ki jim zmanjšujemo možnosti za izvrševanje funkcije predsednikov senatov. Tako poskus formiranja večjega števila senatov ni prinesel pričakovanih rezultatov, čeravno ni nobenega dvoma, da bi prav številni senati in njihovo delovanje lahko pomenilo velik korak naprej v podružabljanju sodne funkcije, hkrati pa tisto hitro reševanje spornih razmerij, ki bi in bo moralo biti temeljna prvina samoupravnih sodišč.

Pri evidentiranju kandidatov za izvolitve sodnikov brez lastnosti delavcev pri sodišču združenega dela so premalo sodelovale organizacije združenega dela in drugi samoupravni mehanizmi. To se kaže v dejstvu, da je med njimi odločno premalo neposrednih proizvajalcev v pravem pomenu besede, predvsem tistih, ki ustvarjajo, izvajajo in razvijajo naš samoupravni sistem, ga zato tudi najbolj poznajo ter težijo k njegovi uveljavitvi in izpopolnitvi.

Sodnikov brez lastnosti delavcev v sodišču združenega dela pa je tudi sicer premalo. Nekateri menijo, da so doslej bili že prevečkrat vabljeni, pa tudi sicer se je zgodilo, da je sekretar neke regionalne institucije poučil sodišče združenega dela, da ima njegov delavec, ki opravlja funkcijo sodnika, lastnost delavca pri njih ne pa pri sodišču združenega dela.

Zato bo potrebno proučiti vse možnosti za razbremenitev nekaterih sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču združenega dela bodisi v okviru organizacije združenega dela bodisi v okviru družbenopolitičnih organizacij, da bi tako bili ustvarjeni pogoji za delo predvsem tistih sodnikov, ki imajo strokovne sposobnosti za izvrševanje funkcije predsednika senata. Hkrati pa bo potrebno znatno povečati število sodnikov brez lastnosti delavcev v sodišču združenega dela. Med temi bodo morali prevladovati neposredni proizvajalci, predvsem tisti, ki so si doslej v svojih sredinah pridobili že bogate izkušnje na področju samoupravljanja.

Nobenega dvoma ni, da bi delovanje večjega števila senatov šele ustvarilo temeljne pogoje za hitro in iz tega izhajajoče učinkovito izvrševanje samoupravne sodne funkcije. Dosedanje izkušnje pa kažejo, da tega ne bo mogoče uresničiti tako kmalu. To pa je tudi razlog, da bosta v prihodnjem obdobju poleg predsednika sodišča morala delovati še dva sodnika z lastnostjo delavca v sodišču združenega dela. Za to govori tudi dejstvo, da bo uveljavitev zakona o združenem delu prinesla sodiščem združenega dela številne pristojnosti, na katere pa bi bilo neodgovorno čakati brez ustreznih priprav in kadrovske zasedbe.

V zadnjem času se je sodišče združenega dela znašlo tudi pred posebnim kadrovskim problemom. Sodnik z lastnostjo delavca v sodišču združenega dela, Zdenko Vauda, je bil izvoljen za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru in bo na sodišču združenega dela nehal izvrševati svojo sodniško funkcijo 31. 3. 1976. Dosedanji razgovori z nekaterimi možnimi kandidati za prosto sodniško mesto so pokazali, da za izvrševanje funkcije sodnika v samoupravnem sodstvu ni posebnega zanimanja.

V začetku poslovanja so bile nekatere nejasnosti glede pristojnosti sodišč združenega dela. Čeprav imata republiki in zvezni zakon določbe o pristojnosti teh sodišč, je vendarle v tem pogledu še precej neresenih vprašanj in še vedno ni povsem jasno, ali določeni spori spadajo v pristojnost sodišč združenega dela ali pa v pristojnost rednih sodišč. Tako npr. zakon določa, da sodišče združenega dela odloča v sporih o sklenitvi in izvajanju samoupravnih sporazumov o združevanju v združenem delu. Medsebojni poslovni odnosi v teh integracijah med posameznimi organizacijami združenega dela se lahko določijo s samoupravnim sporazumom na podlagi tržnih pogojev oziroma po obligacijskem pravu ali pa na podlagi posebej dogovorjenih pogojev v samoupravnem sporazumu (kalkulativna cena polizdelkov, posebni pogoji dobav itd.). V obeh primerih gre za izvajanje samoupravnega sporazuma o združitvi dela in sredstev. Iz tega bi sledilo, da so vsi spori, ki nastanejo pri posameznih dobavah v okviru dogovorjenih pogojev, spori iz izvrševanja samoupravnega sporazuma ter da vsi ti spori spadajo pred sodišče združenega dela. V nasprotju s tem pa spori iz poslovnih odnosov, ki jih organizacije združenega dela regulirajo na podlagi obligacijskega prava na enotnem jugoslovanskem trgu in med katerimi ni sklenjen samoupravni sporazum, spadajo v pristojnost rednih sodišč. S tega vidika je možna tudi razmejitev glede odškodninskih sporov in sicer s stališča ali so ti zahtevki nastali kot posledica kršitve samoupravnega sporazuma o združitvi ali ne.

Področje sporov iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu (takoimenovani delovni spori) po določbi zakona spadajo v pristojnost sodišč združenega dela. To niso samo spori o lastnosti delavca, temveč tudi spori iz drugih samoupravnih pravic in obveznosti delavcev iz medsebojnih razmerij v združenem delu v organizacijah združenega dela ter v drugih pravnih osebah. Zaradi tega očitno spadajo v pristojnost sodišč združenega dela tudi odškodninski in drugi premoženjski spori, ki so nastali ob izvrševanju določil samoupravnega sporazuma ali v zvezi z delom delavca. Kar zadeva delovne spore, ki jih je doslej obravnavalo redno sodstvo, so bila redna sodišča informirana o stališču Vrhovnega sodišča SRS, da so sodišča združenega dela pristojna za spore v zvezi s pridobitvijo in prenehanjem lastnosti delavca v združenem delu, za spore o tem ali obstaja medsebojno razmerje v združenem delu in spori o statusu delavcev v združenem delu, nadalje spori, ki nastanejo znotraj sicer obstoječega medsebojnega razmerja v združenem delu s določenim delavcem, spori, ki zadevajo status delavca v temeljni organizaciji, npr. kršitev volilne pravice in podobno, spori v zvezi z osebnim dohodkom, nadomestilo osebnega dohodka in drugimi denarnimi nadomestili, odškodnine za škode v zvezi s kršitvijo delavčeve pravice iz združenega dela, npr. odškodnine zaradi neizkoriščenega letnega dopusta, odškodnina za škodo, ki jo delavec utrpel zaradi nezakonitega prenehanja lastnosti delavca v združenem delu, odškodnina, ki jo temeljna organizacija uveljavlja proti delavcu zaradi škode, povzročene s samovoljno zapustitvijo dela ali z nepazljivostjo z delom ali v zvezi z delom, vsi spori iz učnih razmerij na podlagi pogodb o izobraževanju ter spori iz pogodbenih razmerij, temelječih na samoupravnih splošnih aktih, sklenjenih med temeljno organizacijo in delavcem iste temeljne organizacije. Po tem stališču pa so redna sodišča še vedno pristojna za vse delovne spore med delavci in zasebnimi delodajalci, za odškodninske zahtevke delavca proti temeljni or-

organizaciji za škodo, ki jo delavec utрпи na delu ali v zvezi z delom (spori iz nesreč pri delu), za spore tretjih oseb proti temeljni organizaciji zaradi škode, ki jo je njen delavec povzročil z delom ali v zvezi z delom, spori iz regresnih zahtevkov temeljnih organizacij za škodo, ki so jo izplačale komu drugemu, če je delavec to škodo povzročil namenoma ali iz velike nepazljivosti ter za spore iz pogodbenih razmerij organizacij združenega dela s tretjimi osebami.

Gledišča o razmejitvi pristojnosti med samoupravnim in rednim sodstvom niso povsem enotna. To vprašanje bo treba v bližnji bodočnosti urediti, saj se sicer lahko zgodi, da bo enakovrsten spor obravnavalo enkrat redno, drugič pa samoupravno sodstvo, odvisno od tega, pred katerim sodiščem bo spor sprožen. Dejstvo, da to vprašanje še ni do kraja razčiščeno, je delno posledica tudi zakasnitve drugih republik v ustanavljanju sodišča združenega dela. Po 17. členu zakona o sodiščih združenega dela bodo republiška sodišča združenega dela namreč obravnavala vprašanja, ki so pomembna za izenačevanje sodne prakse glede varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine in bi taka posvetovanja v merilu Jugoslavije lahko razčistila marsikatero sporno vprašanje glede pristojnosti. Toda tudi po ustanovitvi sodišč združenega dela v drugih republikah, glede pristojnosti ne bo enotne ureditve v državi, kajti republiški zakoni o teh sodiščih dajejo različne pristojnosti sodiščem združenega dela. Tako npr. republiški zakon Bosne in Hercegovine daje v pristojnost teh sodišč tudi delovne spore med delavci in zasebnimi delodajalci, v drugih republikah npr. v Sloveniji pa so te vrste spori v pristojnosti rednih sodišč.

Ostalo je še nevključeno stališče, katero sodišče je pristojno za spore iz medsebojnih razmerij delavcev v organizacijah združenega dela v primerih, ko je uveden stečaj nad organizacijo. Po določbi 2. odst. 464. člena zakona o pravnem postopku je okrožno gospodarsko sodišče, ki opravlja stečajni postopek, pristojno soditi vse spore, ki nastanejo v zvezi s tem postopkom ne glede na vrednost spora in svojost spornih strank.

Po večinskem mnenju je tudi za take spore iz medsebojnih razmerij v združenem delu, ki nastanejo v zvezi s stečajem, pristojno sodišče združenega dela ter je z uveljavitvijo zakona o sodiščih združenega dela prenehala veljati omenjeno določilo zakona o pravnem postopku glede teh vrst sporov. Po drugem stališču pa še vedno velja cit. določba zakona o pravnem postopku in naj tudi te spore še vedno rešuje okrožno gospodarsko sodišče, saj je z uvedbo stečaja pravna organizacija združenega dela prenehala in ni več normalnih samoupravnih odnosov v njej.

Večina sodišč združenega dela je tudi mnenja, da spori v zvezi z nesrečami pri delu v organizacijah združenega dela in drugih družbenopravnih oseb spadajo v pristojnost sodišč združenega dela. Če namreč o odškodninah, ki izvirajo iz statusnega položaja delavca, nesporno odločajo sodišča združenega dela, bi bilo logično in dosledno, da ista sodišča odločajo tudi o sporih v zvezi z nesrečami pri delu, saj so te nesreče večinoma posledica neizpolnjevanja dolžnosti vodilnih delavcev do varstva delavcev in posledica kršitev predpisov in samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo varnost pri delu.

V razpravah o pristojnosti sodišč združenega dela se je pojavilo tudi vprašanje, ali so ta sodišča pristojna za urejanje spornih razmerij med družbi in njihovimi člani. Zakon o sodiščih združenega dela v tem pogledu ni povsem jasn in dopušča različne interpretacije. V dosedanji praksi ustavnih in rednih sodišč je prevladovalo stališče, da društva ne spadajo med samoupravne organizacije v ustavnem smislu in da zato ne veljajo zanje ustavne določbe o nadzorstvu nad splošnimi društvenimi akti in o sodni kontroli njihovih posamičnih aktov. Sodišča so zato zavračala vloge posameznih članov društev, pretežno članov lovskih in ribiških dručin, ki so bili izključeni iz članstva oziroma niso bili sprejeti v članstvo, pa so proti takim odločitvam društvenih organov zahtevali sodno varstvo. Tudi ustavna sodišča so stala na stališču, da so društva prostovoljna združenja, ki ne spadajo med organizacijo združenega dela niti med druge samoupravne organizacije, zato ustavna sodišča niso pristojna za odločanje o ustavnosti in zakonitosti splošnih društvenih aktov. Kasneje so ustavna sodišča delno spremenila svoje prvotno stališče in so v posameznih primerih ugotovljala ali pravila društev nasprotujejo kakšni konkretni ustavni ali zakonski normi. Obstoj pa tudi nasprotno stališče, ki izhaja iz interpretacije določbe 196. člena Ustave SRS, v kateri je razglašena kot neodtujljiva pravica delovnega človeka in občana do samoupravljanja, z njo se vsakomur zagotavlja, da odloča o svojih osebnih in skupnih interesih ne le v organizacijah združenega dela, krajinski skupnosti in drugih samoupravnih organizacijah, ampak tudi v vseh drugih oblikah svojega samoupravnega združevanja in medsebojnega povezovanja.

Med te druge oblike samoupravnega združevanja in medsebojnega povezovanja spada tudi združevanje v društva. Ta ustavna določba, povezana z določbo 249. člena Ustave, po kateri se zagotavlja sodno varstvo svobod in pravic, ki so zajamčena z ustavo, navaja v zaključku, da mora biti zagotovljeno sodno varstvo tudi pri uresničevanju pravic, ki jih imajo delovni ljudje in občani kot člani društev. Sodišče združenega dela v Novi Gorici je že zavzelo stališče v tej dilemi in vzelo v postopek predlog nekega člana lovske družine, ki je bil izključen iz te samoupravne organizacije, zaradi presoje zakonitosti sklepa o izključitvi.

Ker zakon o pravnem postopku, ki ureja v podrobnostih poslovanje rednih sodišč, ne velja v celoti za sodišča združenega dela, je bilo treba razmisliti, kako urediti posamezna vprašanja v postopku, kjer glede na novo funkcijo sodišč združenega dela ni možno uporabljati določbe pravnega postopka, zakon o sodiščih združenega dela pa teh vprašanj ni uredil.

Zvezni zakon je sodišča združenega dela pooblastil, da na predlog ali po službeni dolžnosti izdajajočasne ukrepe v vseh primerih, kjer so ti

ukrepi potrebni, da se prepreči ali odvrne samovoljno ravnanje, s katerim bi se huje kršila samoupravna pravica delovnih ljudi ali prizadela družbena lastnina. Tega pooblastila se sodišča v praksi tudi poslužujejo in še preden je spor rešen, z navedenimi ukrepi začasno urejajo sporna razmerja. Od tega imajo korist vsi udeleženci spora, zlasti tedaj, kadar se z začasnimi ukrepi naloži temeljni organizaciji dolžnost, da delavca sprejme na delo, pozneje pa se izkaže, da je bil akt temeljne organizacije, s katerim je bilo odločeno o prenehanju lastnosti delavca, nezakonit. Delavcu se s takim ukrepom omogoči, da si z delom pridobiva sredstva za življenje, temeljna organizacija pa ne pride v položaj, da bi morala naknadno za nazaj plačevati delavcu odškodnino za čas, ko ni delal.

Nadalje so sodišča zavzela stališče, da bodo o stroških postopka odločala na podlagi drugih kriterijev kot so predvideni v zakonu o pravnem postopku. Načelo uspeha, ki je uporabljeno v pravnem postopku, kjer se odloča o nasprotujočih se interesih dveh strank, ni uporabno v postopku pred sodišči združenega dela, kjer ni tožnikov in tožencev, predlog udeleženca, ki začne postopek, pa ni nujno uperjen „zoper“ drugega udeleženca, marveč gre pogosto za skupen interes vseh udeležencev, da se odpravijo ovire v samoupravnih odnosih. Ko sodišče torej odloči o sporni zadevi, ni taka odločba vedno v korist predlagatelja oziroma v škodo drugega udeleženca, ker mora biti prvenstveno usmerjena k ureditvi spornega odnosa in zato tudi uspeh oziroma neuspeh posameznega udeleženca ni izmerljiv. Sodišča so se zato odločila, da bodo uporabljala načelno pravilo, naj vsak udeleženec nosi lastne stroške postopka in naj trpi celotne stroške postopka tisti udeleženec, ki je zakrivil, da je bil postopek sprožen.

V zakonu ni jasno določeno, v kakšni obliki izdajajo sodišča združenega dela svoje odločitve, to je v obliki sodb ali odločb. Dogovorjeno je bilo, naj bodo to odločbe, ker odločba bolje ustreza taki vrsti odločitve, ki ureja sporna razmerja v širšem smislu.

Treba je bilo rešiti tudi vprašanje, katera družbenopolitična skupnost, katera sindikalna organizacija in kateri družbeni pravobranilec samoupravljanja je lahko udeleženec — predlagatelj v postopku pred sodišči združenega dela oziroma katerega družbenega pravobranilca samoupravljanja mora sodišče obveščati o vsaki sporni zadevi.

Doslej prevladuje stališče, da je pod družbenopolitično skupnostjo predvsem treba razumeti občino, na katerem teritoriju se je dogodila kršitev, o kateri naj sodišče odloča, republiko ali federacijo pa le tedaj, če je spor o kakem razmerju, glede katerega imata republika ali federacija na zakonu oprti konkretni interes.

Pristojna sindikalna organizacija je po zakonu tista, ki je v statutu sindikata pooblaščen. Tega pooblastila izrecno v statutu sindikata ni, je pa iz smisla statutarnih določb razvidno, da predstavlja sindikat osnovno organizacijo, v katero so vključeni delavci organizacije združenega dela ali delovne skupnosti, iz katere izhaja sporno razmerje.

Vprašanje pristojnosti družbenega pravobranilca sta rešila zvezni in republiški zakon, tam pa, kjer občinskega družbenega pravobranilca še ni, je treba obveščati republiškega družbenega pravobranilca samoupravljanja.

V dosedanem delu sodišč združenega dela skoraj ni primera, da bi se kot udeleženec priključila postopku družbenopolitična skupnost ali sindikalna organizacija. Institucija občinskega pravobranilca samoupravljanja je šele v ustanavljanju in se ti organi še niso intenzivno vključili v sodne postopke. V pomembnejših zadevah sodeluje v postopkih republiški pravobranilec samoupravljanja.

ANALIZA DOSEDANJEGA DELA

Sodišče združenega dela je doslej obravnavalo le eno gospodarsko statusno zadevo. To je bil spor v zvezi z izločitvijo temeljne organizacije združenega dela iz delovne organizacije. Spor je bil rešen s sporazumom o spornem razmerju (s poravnavo).

Sicer pa v celoti prevladujejo spori iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, kar je karakteristično za začetno obdobje delovanja sodišča združenega dela. Drugi spori iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov so redkejši. To pa ne pomeni, da jih ni, temveč da se še ne rešujejo pred samoupravnimi sodišči. Na strukturo sporov v bodoče, prav posebej pa še na obseg dela, bo nedvomno vplivalo delo družbenih pravobranilcev samoupravljanja in njihovih namestnikov.

Med spori iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, so na prvem mestu spori o prenehanju lastnosti delavca. Temu sledijo drugi spori v naslednjem zaporedju: spori o razporeditvi na delo, o pridobitvi lastnosti delavca, o osebnih dohodkih in nadomestilih, o kršitvah delovnih dolžnosti, o štipendijah, o dopustih, o dodelitvi stanovanj in drugi spori. Sporov iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu je največ iz območja občine Maribor, tej sledijo občine Ptuj, Slovenska Bistrica, Ravne na Koroškem itd. Ti spori nastajajo tako v majhnih kot tudi velikih organizacijah združenega dela. Iz doslej obravnavanih spornih zadev izhaja, da so v času glavnih obravnav še obstajale nekatere organizacije združenega dela, ki niso imele samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Med temi je nedvomno izstopala ZG ŽTP Ljubljana — TOZD Prometna sekcija Pragersko. Pri ostalih organizacijah združenega dela je bilo bolj v ospredju neupoštevanje samoupravnih sporazumov o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu ali drugih splošnih samoupravnih aktov, med drugim tudi zaradi njihovega nepoznavanja.

Na področju medsebojnih razmerij v združenem delu niso redki primeri, da v postopkih organizacij združenega dela prihaja do kršitev splošnega samoupravnega akta. Taka kršitev je lahko bistvena in je treba

razveljaviti celotni postopek, ne glede na to ali je bila zadeva v materialnem smislu pravilno rešena, ali pa nebitvena, ki nima za posledico razveljavitve postopka. Ob takih odločitvah lahko kaj hitro pride do očitkov sodišču združenega dela, da zadeve obravnava preveč pravno formalistično ali pa, da dopušča kršitev zakona. Kriterij, po katerem je treba v takem primeru ravnati, je poskus ugotovitve, ali formalna kršitev postopka na kakršenkoli način lahko vpliva na vsebinsko, materialno pravilnost odločitve. V pozitivnem primeru je potrebno razveljaviti celotni postopek, v negativnem primeru pa zanemariti formalno kršitev postopka. Eden od takih primerov je zahteva zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, po katerem si je treba priskrbeti mnenje sindikalne organizacije pri ponovnem preizkušanju zadeve delavca za varstvo njegovih pravic v organizaciji združenega dela. Pomanjkanje takega mnenja predstavlja vsekakor nezakonitost. V dosedanjih praksi sodišča združenega dela je bilo zavzeto stališče, da je od konkretnega primera odvisno, ali je opustitev pribave mnenja takega značaja, da je treba celotni postopek razveljaviti. Če gre po splošnem samoupravnem aktu za takšen drugostopenjski postopek, pri katerem sodelujejo več ali manj vsi delavci, potem ni mogoče pričakovati, da bi delavci na zboru delavcev odločili drugače kot na sestanku osnovne sindikalne organizacije. Zato v takem primeru pomanjkanje mnenja osnovne sindikalne organizacije ne bi pomenilo bistvene kršitve postopka; bistvena kršitev pa bi bila gotovo podana, če bi odločitev prvostopenjskega organa ponovno preizkušal ožji organ, mnenje sindikalne organizacije pa bi zaradi tega lahko bilo drugačno. To bi terjalo razveljavitev postopka zaradi pribave mnenja osnovne sindikalne organizacije.

Poročilo zajema obdobje, v katerem je bilo rešenih 114 spornih zadev, kar je razvidno iz priložene tabele II. Med temi je 57 zadev, ki so postale pravnomočne. Iz njihove analize npr. izhaja, da je 16 delavcev vložilo predlog zaradi prenehanja lastnosti delavca v organizaciji združenega dela. Od teh 16 primerov je sodišče ugodilo šestim delavcem s kontradiktorno odločbo, en delavec je uspel s poravnavo, štirje delavci so umaknili predlog, od tega trije, ker so v organizaciji združenega dela ugodili njihovi zahtevi, eden pa, ker ni imel več interesa za sodno varstvo, trije delavci niso predhodno zahtevali varstva pravic v organizaciji združenega dela, zaradi česar so bili njihovi zahtevki iz predlogov zavrnjeni in dvema delavcema sodišče združenega dela ni ugodilo.

Od vseh 57 pravnomočno končanih zadev je bilo 10 končanih s poravnavo, 10 pa z ustavitvijo postopka. Ker v postopku pred sodiščem združenega dela velja načelo, da se začeti spor z enostransko izjavo volje kateregakoli udeleženca ne more ustaviti, sodišče združenega dela kljub poravnavi ali umiku predloga presoja, ali je sporno razmerje urejeno. Poravnava potrdi le tedaj, ko ugotovi, da ji družbeni pravobranilec samoupravljanja ne nasprotuje in da ni v nasprotju s prisilnimi predpisi ali pravili morale samoupravne socialistične družbe ali pa ne pomeni kršitve samoupravnih pravic drugih delavcev. V nasprotnem primeru sodišče ne oziraje se na voljo udeležencev nadaljuje postopek zaradi ureditve samoupravnih medsebojnih razmerij. Običajno gre v takih primerih za neskladje med splošnim samoupravnim aktom temeljne organizacije združenega dela z drugim splošnim samoupravnim aktom, s katerim bi v konkretnem primeru uporabljeni splošni samoupravni akt moral biti v skladu. Intervencija sodišča združenega dela je v tem, da neskladne določbe splošnega samoupravnega akta razveljavi z naročilom temeljni organizaciji združenega dela, da te določbe vskladi z določbami, ki bodo v skladu s tistim splošnim samoupravnim aktom, s katerim konkretni splošni samoupravni akt mora biti vsklajen.

Nobenega dvoma ni, da bi moral biti postopek pred sodiščem združenega dela v obravnavanih spornih zadevah hitrejši kot kažejo statistični podatki. Na dosedanje hitrost poslovanja sodišča združenega dela pa so in še vplivajo razni faktorji. Dejstvo je, da je sodišče združenega dela začelo posloovati z zamudo, zaradi česar se je že za sam začetek nakopičilo 26 spornih zadev. Tudi pomanjkanje izkušenj s področja obravnavanja sporov iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu ni mogoče spregledati. Obstajale pa so še druge ovire, ki gredo na račun dvakratne namestitve sodišča v poslovne prostore, kar je terjalo mnogo naporov in povzročalo nemalo težav. Kljub zelo ugodni strukturi sodnikov brez lastnosti delavcev sodišča združenega dela ni bilo mogoče doseči, da bi jih več prevzelo dolžnost predsednika senata, kar bi nesporno zmanjšalo dobo trajanja postopka. In ne nazadnje tudi sedanji odhod sodnika z lastnostjo delavca na novo delovno dolžnost k okrožnemu sodišču v Mariboru in iskanje drugega, bo vplivalo na uspešnost delovanja sodišča združenega dela.

Iz dosedanje prakse sodišča združenega dela je posebej zanimiva sporna zadeva ŽG ŽTP Ljubljana — TOZD Prometna sekcija Pragersko. V tem primeru je delavski svet po tem, ko je poslušal izvajanja delavcev izven temeljne organizacije združenega dela, sprejel sklep, s katerim je en bloc „razrešil z dela“, štiri delavce, med njimi tudi predsednika oziroma podpredsednika samoupravne delavske kontrole in to iz razlogov, ki so se nanašali na njegov status v samoupravni delavski kontroli. Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Mariboru je ta sklep zadržal in zaradi nezakonitosti sprožil postopek pred sodiščem združenega dela. Takrat pa je v ŽG ŽTP Ljubljana — TOZD Prometna sekcija Pragersko skupaj z odgovornimi delavci iz ŽTP in ŽG Ljubljana nastala reakcija, ki ni združljiva s samoupravnim načinom reševanja individualnih konfliktnih situacij. Povsem zgrešeno je sledil sklic izredne seje delavskega sveta, na katerem so delegati odločali o sprejemu predlogov sklepov, ki so bili oblikovani mimo njih in zunaj temeljne organizacije združenega dela ter so pomenili reakcijo na ukrep združenega pravobranilca samoupravljanja.

Takoj za tem so bili sklicani zbori delavcev, ki so potrjevali sklep delavskega sveta o „razrešitvi z dela“ štirih delavcev. Kasneje je bilo celo ugotovljeno, da so na enem kasnejšem zboru delavcev ugotavljali, kdo je bil navzoč na prejšnjem zboru in kako je takrat glasoval, kar daje neobičajno podobo poteka zborov in njihovemu odločanju. Končno pa so se v Ljubljani še sestale družbenopolitične organizacije ŽG Ljubljana, predsedniki sindikalnih konferenc TOZD ŽTP, predsedniki osnovne organizacije sindikata TOZD ŽTP in sekretarji voziščnih svetov ŽK, ki niso samo odobravalje odločitve delavskega sveta, temveč so hkrati tudi ocenjevale delo sodišča združenega dela v Mariboru, pred katerim je v tistem času tekel postopek o tem spornem razmerju. O vsem tem so bili v glasilu „železničarjev“ „Nova prog“ objavljeni članki, ki so popularizirali sprejete ocene in stališča, kar je vse skupaj nedvomno pomenilo poseganje v samostojnost in neodvisnost sodišča združenega dela.

Pri tem pa je potrebno posebej poudariti, da princip dela sodišča združenega dela ne more biti reševanje sporov na tradicionalen način. Ko rešujejo spore z uporabo ustav, zakonov, prav posebej pa še z uporabo splošnih samoupravnih aktov, delujejo na način, ki vsebuje princip samoupravnega reševanja, kar pa ne velja samo za sodišče združenega dela, temveč tudi za vse tiste, ki so udeleženci v postopku. Naloga vseh je odpravljanje vzrokov porušenih samoupravnih odnosov. Z njihovim urejanjem se ustvarjajo pogoji in osnove za nadaljnje izpolnjevanje in utrjevanje samoupravnega sistema. Zato tudi pred sodišči združenega dela ni tistih klasičnih strank z nasprotnimi interesi, z različnimi težnjami in željami, od katerih bi s pozicije svojega individualnega interesa želela vsaka odločitev v svojo korist. Torej ni in ne more biti klasičnih sporov in klasičnih strank — pravi in pravdarjev ter njihovih pooblaščenecv.

Skratka, ni nepomirljivih antagonističnih odnosov, kar nedvomno izhaja iz družbene lastnine in na njej temelječih samoupravnih odnosov, to pa je nezdružljivo s privatnimi, individualnimi interesi. Zato sodišče združenega dela, ko rešuje konfliktno situacijo, ne more ocenjevati interesov posameznih subjektov oddvojeno od interesov drugih subjektov, še manj pa od interesov družbe kot celote.

VOLITVE SODNIKOV

Sodišče združenega dela v Mariboru obsega območja občin Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec. Po odloku o določitvi števila sodnikov sodišča združenega dela v Mariboru je določeno, da bodo na sodišču delali predsednik, dva sodnika z lastnostjo delavca v sodišču in 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču. Pri volitvah, ki so bile zaključene 31. 3. 1975, so bili izvoljeni en sodnik z lastnostjo delavca v sodišču, 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču in predsednik sodišča. Med 40 sodniki brez lastnosti delavca v sodišču jih je 18 iz občine Maribor, po 2 iz občin Dravograd, Lenart, Ormož in Radlje ob Dravi, po 3 iz občin Ravne na Koroškem, Slovenska Bistrica in Slovenj Gradec ter 5 iz občine Ptuj.

Sedanjih 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču sestavlja 21 diplomiranih pravnikov, od tega 14 s pravosodnim izpitom nadalje 7 pravnikov, 2 učitelja, diplomirani inženir, ekonomist, 6 s srednjo šolo in en sam kvalificirani delavec. Ti podatki jasno kažejo, da prevladujejo sodniki s pravniško izobrazbo, kar je iz strokovnega vidika vsekakor pozitivno. Dejstvo pa je, da so mnogi med njimi na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih, hkrati pa opravljajo tudi številne družbeno politične funkcije. Med njimi so tudi sodniki rednih sodišč, ki so v rednem sodstvu z delom zelo obremenjeni. Vse to je na samem začetku, deloma pa še sedaj, predstavljajo dokajšnje ovire za njihovo angažiranje v funkciji predsednika senata. Šele v zadnjem času, ko poskušamo uvesti stimulatивnejše nagajevanje predsednikov senata, se to stanje postopoma izboljšuje.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da 40 sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču ne zadošča za sedanje opravljanje funkcije samoupravnega sodišča. Mnogi sodniki so že sedaj izrazili nevoljo, ker so morali prepogosto sodelovati v senatu. Bil pa je tudi primer, ko nas je individualni poslovodni organ opozoril, da ima sodnik lastnost delavca v njihovi organizaciji združenega dela ne pa v sodišču.

Pri takem številu sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču pa bodo v kratkem nastale težave. Že sedaj je mogoče predvidevati, da bo znašal pripad delovnih sporov v letu 1976 okoli 300 spornih zadev. To pa so samo spori iz področja medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu. Če bo v zvezi s predlogom sodišča združenega dela SRS prišlo do spremembe republiškega zakona o sodiščih združenega dela in bodo delovni spori med delavci in zasebnimi delodajalci prešli iz pristojnosti rednih sodišč v pristojnost sodišč združenega dela, bo to povzročilo povečanje pripada delovnih sporov.

Osnutek zakona o združenem delu predvideva pristojnost sodišč združenega dela za odločanje o odškodninskih zahtevkih TOZD napram delavcem za materialno škodo, ki jo delavci pri delu (napram delavcem za materialno škodo, ki jo de) ali v zvezi z delom povzročajo TOZD, prav tako pa tudi za odločanje o odškodninskih zahtevkih delavcev napram TOZD za škodo, ki jo pretrpijo delavci pri delu ali v zvezi z delom. Trenutno zbiramo podatke o možnem letnem pripadu teh zadev, pri čemer je treba posebej poudariti, da je odločanje o teh spornih zadevah zelo zamotano in strokovno zahtevno, terja pa tudi sodelovanje izvedencev tehnične in medicinske stroke. Hkrati opozarjamo še na druge številne pristojnosti, ki jih bo prinesel zakon o združenem delu, katerih obseg trenutno ni mogoče niti približno predvideti.

Iz teh razlogov in ker je med sodniki brez lastnosti delavcev v sodišču neustrezno število neposrednih proizvajalcev, je nujno da se njihovo število znatno poveča, hkrati pa se istočasno popravi tudi njihova struktura. Pri tem je nedvomno pomembno, kdo bo sodnik sodišča združenega dela, kdo bo razlagal sicer zelo široko postavljene norme ustave, zakonov in samoupravnih splošnih aktov in končno samo ustavo, njene cilje in težnje. Družbi to ne more in ne sme biti vseeno, če želi, da se razvija v smeri progressa na samopravni osnovi. Zato sodnik sodišča združenega dela ne more biti tisti, ki na to gleda ozko, birokratsko, tisti, ki se naslanja samo na besede ustave, zakonov in samoupravnih splošnih aktov. Nobenega dvoma ni, da mora biti strokovno in politično zgrajena osebnost. Izhajati mora iz vrst ljudi, ki ustvarjajo, izvajajo in razvijajo naš samopravni sistem, ga zato najbolj poznajo ter težijo k njegovi uveljavitvi in izpolnitvi.

Zaradi tega

d a j e m p o b u d o

I) da pristojne občine v skladu z določili člena 20 zakona o sodiščih združenega dela (Ur. l. SRS št. 38-447/74) sprejmejo spremembo odloka o določitvi števila sodnikov pri sodišču združenega dela v Mariboru tako, da bi se povečalo število sodnikov brez lastnosti delavca v sodišču od sedanjih 40 na 100, hkrati pa tudi proučijo, če ne bi bilo uместno istočasno povečati

SODIŠČE ZDRUŽENEGA DELA
V M A R I B O R U

Opr. št. Su 15/76-
Datum:

tudi število sodnikov z lastnostjo delavcev v sodišču, vključno s predsednikom sodišča od sedanjih treh na štiri, da ne bi že v razmeroma kratkem času spreminjali odloka.

II) da pristojne občine v skladu z določili člena 20 zakona o sodiščih združenega dela (Ur. l. SRS št. 38-447/74) izvedejo kandidacijski postopek za volitve sodnikov v skladu s poslovníkom ob sodelovanju organizacij SZDL oziroma sindikata.

III) da pristojne občine v skladu z določili 1. odstavka 33. člena zakona o sodiščih združenega dela (Ur. list SRS št. 38-447/74) izvedejo volitve sodnikov po naslednjem ključu:

občina Lenart	2
občina Maribor	34
občina Ormož	2
občina Ptuj	7
občina Slov. Bistrica	4
občina Dravograd	2
občina Radlje ob Dravi	2
občina Ravne na Koroškem	4
občina Slovenj Gradec	3

Predsednik sodišča

Albin Šifrer, l. r.

STATISTIČNI PODATKI

za čas od 16/5-1975 do 31/3-1976

[illegible]

Predsednik sodišča
Albin ŠIFRER

**PODATKI O SODNIKIH, KI NIMAJO LASTNOSTI DELAVCA V
ZDRUŽENEM DELU V SODIŠČU**

Število sodnikov			Starost			Izobrazba						stroka					Področje			Položaj			Član			
												dipl. prav.														
Skupaj	Moški	Ženske	do 30 let	od 30 do 50 let	nad 50 let	visoka	višja	druga	vis. kvalifik.	kvalificirani	drugi	pravosodni izpit	brez prav. izpit.	ekonomisti	politologi	inžen. in tehn.	drugi	državni organi	uprava	gospodarstvo	družbe. pol. org.	družbene služb.	vodilni delavci	delavci v neposr. proizvodnji	drugi	ZKS
40	34	6	2	33	5	22	10	4	1	1	2	14	7	1	-	2	16	5	4	31	-	-	16	10	14	27

Številka: 020 - 59/76

Izhajajoč iz ustave SR Slovenije, dokumentov 10. kongresa ZKJ in 7. kongresa ZKS ter sklepov in priporočil Skupščine SRS o družbeni samozaščiti iz leta 1975,

- da je podružabljanje varnostnih zadev revolucionarni družbeni proces in trajni interes delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov, vseh naših narodov in narodnosti,

- da je družbena samozaščita kot izraz in funkcija samoupravljanja ter oblika podružabljanja varnostnih zadev najširši temelj uresničevanja učinkovite zaščite naše socialistične samoupravne družbe,

- da socialistični samoupravni družbeni odnosi zahtevajo, da se v sistemu družbene samozaščite kar najbolj pokaže ustvarjalna vloga delovnih ljudi in občanov v občini PTUJ ter njihovih interesov za to, da samoupravno organizirani varujejo sebe in svoj socialistični samoupravni sistem, svojo organizacijo združenega dela, krajevno in družbeno skupnost, dosežke socialistične revolucije in vse druge vrednote naše socialistične skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti, in

- da je potrebno v občini PTUJ zagotoviti usklajevanje in usmerjanje aktivnosti vseh nosilcev samozaščite ter opredeliti vsebino, oblike in način uresničevanja družbene samozaščite,

sklenejo

skupščina občine, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge delovne organizacije, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva občine PTUJ na podlagi 143., 228. in 311. čl. ustave SR Slovenije ter 114. in 229. člena statuta občine PTUJ.

**DRUŽBENI DOGOVOR
o organiziranosti in uresničevanju družbene
samozaščite v občini**

PTUJ

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem družbenim dogovorom se podpisniki zavezujejo, da bodo v občini in vsaki na svojem območju ali področju razvijali tak sistem ukrepov in aktivnosti, s katerimi se organizirano in usklajeno zagotavlja uresničevanje nalog s področja družbene samozaščite.

2. člen

Družbena samozaščita je kot najširša podlaga za zagotovitev družbene varnosti nedeljiva sestavina samoupravljanja v občini PTUJ. Uresničevanje družbene samozaščite je zato ustava in samoupravna pravica in dolžnost slehernega delovnega človeka in občana, vseh organizacij, skupnosti in organov v občini PTUJ.

3. člen

Podpisniki družbenega dogovora uresničujejo družbeno samozaščito zlasti tako, da zagotavljajo:

- varstvo ustavne ureditve pred različnimi oblikami delovnja notranjega in zunanjega sovražnika, zlasti dejavnosti sovražne emigracije, tujih obveščevalnih služb in drugih oblik sovražne dejavnosti,

- varovanje samoupravnih socialističnih družbenih odnosov in samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov pred slehernimi poizkusi zlorabe ali izkoriščanja kot tudi zoperstavljanje nosilcem, ki delujejo s protisamoupravnih in antisocialističnih pozicij,

- varstvo temeljnih pridobitev NOB in revolucije, zlasti bratstva, enotnosti in enakopravnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti ter varnost nemotenega razvoja samoupravne socialistične družbe,

- nemoten proces združenega dela,

- varovanje premoženja in osebne varnosti delovnih ljudi in občanov ter varstvo družbene lastnine.

4. člen

Naloge in dejavnosti iz 3. člena tega dogovora uresničujejo podpisniki tako:

- da odpravljajo vzroke za nastanek sovražnih in drugih družbeno negativnih dejanj, pojavov in aktivnosti,

- da sproti preprečujejo sovražna in druga družbi negativna dejanja, pojave in aktivnosti ter se njihovim nosilcem zoperstavljajo,

- da sodelujejo med seboj in s pristojnimi državnimi organi in službami,

- da dajejo pristojnim organom in službam ter drugim družbenopolitičnim dejavnikom pobude in predloge za reševanje problemov na področju varovanja družbenih dobrin in opozarjajo na smeri in oblike preventivnega delovanja,

- da preko ustreznih teles za družbeno samozaščito zagotovijo usklajeno delovanje s področja družbene samozaščite v zadevah, ki so skupnega ali širšega pomena,

- da se sproti seznanjajo o vseh vprašanjih, ki so pomembna za varnost in uresničevanje družbene samozaščite,

- da organizirajo in uresničujejo različne oblike varnosti in vzgoje ter krepijo med nosilci družbene samozaščite razredno naravnost, socialistični patriotizem in varnostno kulturo.

5. člen

Za učinkovitejše izvajanje tega družbenega dogovora lahko podpisniki med seboj sklepajo samoupravne sporazume za posamezna področja in območja, kjer je potrebno usklajeno in enotno uresničevati naloge s področja družbene samozaščite.

**II. NALOGE IN ORGANIZIRANOST NOSILCEV
DRUŽBENE SAMOZAŠČITE**

1. KRAJEVNA SKUPNOST

6. člen

Nosilci družbene samozaščite v krajevnih skupnostih se zavezujejo, da bodo v statutu in posebnem pravilniku krajevne skupnosti opredelili organiziranost in način uresničevanja družbene samozaščite ter imenovali na zborih delegatov, skupen odbor za družbeno samozaščito. Preko tega odbora bodo sprejemali programe aktivnosti na področju družbene samozaščite v krajevni skupnosti, najmanj enkrat na leto ocenili varnostne

razmere na svojem območju in na osnovi te ocene sestavili naloge in ukrepe za odpravo varnostnih problemov.

V sodelovanju z vodjem varnostnega okoliša se bodo seznanjali z vprašanji, ki so pomembna za uresničevanja družbene samozaščite ter se opirali na njegovo strokovno pomoč.

7. člen

Podpisniki družbenega dogovora si bodo v krajevnih skupnostih prizadevali, da se bo z uresničevanjem družbene samozaščite krepila varnost na območju krajevnih skupnosti, pri čemer bodo sami ali v sodelovanju z drugimi nosilci družbene samozaščite ter ustreznimi organi in službami poleg nalog iz 3. člena tega družbenega dogovora skrbeli zlasti

- za večjo stabilnost javnega reda in miru,
- za odpravo raznih oblik družbeno škodljivih in negativnih obnašanj,
- za odpravo raznih kriminogenih žarišč, izvorov in drugih oblik varnostne problematike,
- za vzgojo zanemarjene osebe in druge nosilce asocijalnih dejanj,
- razvijali in vzpodbujali med mladino pozitivne družbene aktivnosti ter z različnimi oblikami vzgoje krepili varnostno kulturo občanov v krajevnih skupnostih.

2. TEMELJNE IN DRUGE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

8. člen

Podpisniki družbenega dogovora v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delovnih skupnostih se zavezujejo, da bodo organizirano in na način uresničevanja družbene samozaščite normativno uredili s statutom in v posebnem pravilniku ali samoupravnem sporazumu.

Za organizirano in usklajeno delovanje na področju družbene samozaščite bodo imenovali komisije oz. odbore za družbeno samozaščito v temeljnih organizacijah združenega dela in koordinacijska telesa na ravni delovne organizacije oz. sestavljene organizacije združenega dela.

9. člen

Podpisniki družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo v svojih aktih uredili zlasti naslednja področja samozaščitnih aktivnosti:

- način varovanja samoupravnih socialističnih odnosov ter krepitev samoupravljanja v združenem delu, pri čemer je potrebno še posebej opredeliti vloga samoupravne delavske kontrole,
- samozaščito pred raznimi oblikami obveščevalne dejavnosti, pri čemer je še posebej potrebno opredeliti, kateri podatki so zaupne narave in kako jih je potrebno varovati, oblike in način varovanja objektov in prostorov, opredelitev varnostnih ukrepov pri stikih s tujci in pri odhodih naših delavcev v tujino,
- samozaščitne ukrepe pred sovražno propagando, teroristično-subverzivno dejavnostjo ter drugimi oblikami sovražne dejavnosti,
- samozaščito na področju zunanje trgovine ter aktivnosti pri varovanju ekonomske osnove naše družbe,
- samozaščito pred notranjimi oblikami škodljivosti, kot so nevestno gospodarsko poslovanje, malomarna hramba družbenega premoženja, poneverba, nepravilna uporaba, ponareditev uradnih listin, goljufije, podkupovanje in podobno,
- samozaščito socialistične osnove morale pred raznimi oblikami kršenja, kot so poslovna goljufija, špekulacija, monopolizem, nelojalna konkurenca, dajanje prednosti kupcem in podobno,
- samozaščito pred zunanji oblikami škodljivosti, kot so tatvine, vlomi, roparski napadi, pri čemer je potrebno zlasti zagotoviti ustrezne fizične, tehnične in druge varnostne ukrepe
- samozaščito pred raznimi nevarnostmi, ki ogrožajo ljudi in okolje, red in mir v združenem delu in podobno.

10. člen

Samoupravni organi podpisnikov družbenega dogovora, ki jih določijo izvršni svet SO Ptuj se obvezujejo, da bodo sprejeli za primere posebne varnostne situacije zaščitni načrt, ko utegne biti ogrožena širša družbena varnost.

V samozaščitnem načrtu je zlasti potrebno določiti dodatne in zaostrene varnostne ukrepe, fizično zavarovanje, poostri vstop v objekte ter poostri postopek nadzora nad strankami, poostri nenehni nadzor objektov, prostorov in območja ter opredeliti naloge in odgovornost posameznih delavcev.

Zaščitni načrt se bo aktiviral praviloma po ustreznem obvestilu postaje milice ali njenega oddelka.

11. člen

Podpisniki družbenega dogovora v združenem delu se zavezujejo, da bodo na področju kadrovske politike poleg strokovnih kvalitet upoštevali tudi moralno-politične kvalitete kot enega izmed pomembnih elementov uresničevanja družbene samozaščite.

Uresničujoč obveznosti iz 1. odstavka tega člena bodo zlasti zagotovili:

- da bodo odgovorna delovna mesta zasedali delavci, ki so samoupravno socialistično naravnani in ki si nenehno prizadevajo krepiti naš družbeni sistem, izhajajoč iz interesov delavskega razreda in delovnih ljudi,
- da bodo z odgovornih delovnih mest odstranjeni posamezniki, ki nimajo moralno-političnih kvalitet iz prejšnje alineje, ali pa so bili kaznovani zaradi gospodarskega kriminala in zasedajo odgovorna delovna mesta v gospodarstvu,
- da bodo na delovna mesta v službi zavarovanja sprejemali delavce ki so fizično in psihično sposobni in imajo ustrezne moralno-politične

kvalitete, pri čemer bodo zagotovili materialno in družbeno moralno stimulacijo takih delovnih mest.

Podpisniki družbenega dogovora bodo določbe drugega odstavka tega člena ustrezno vnesli v svoje interne akte.

3. Vzgoja in izobraževanje

12. člen

Podpisniki družbenega dogovora, zlasti pa organizacije, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem ter družbenopolitične organizacije se bodo zavzemali, da bosta varnostna vzgoja in vsebina družbene samozaščite postala sestavni del idejnopolitične in strokovne vzgoje delovnih ljudi in občanov. V ta namen mora dobiti varnostna vzgoja vidnejše mesto v vseh izobraževalnih programih in učbenikih, delavska univerza pa mora po enotnem dogovorjenem programu vključiti v varnostno vzgojo celotno prebivalstvo, za nosilce družbene samozaščite pa organizirati občasna posvetovanja in seminarje.

13. člen

Podpisniki družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo vzpodbujali publicistično in propagandno delovanje za utrditev družbene samozaščite ter preko sredstev javnega obveščanja skrbeli za krepitev varnostne kulture delovnih ljudi in občanov in za sprotno obveščanje o vseh vprašanjih, ki so pomembna za varnost in uresničevanje družbene samozaščite.

Podpisniki bodo posebno pozornost pri krepitev varnostne kulture posvetili mladini, pri kateri je še posebej potrebno razvijati socialistični patriotizem ter samoupravno socialistično zavest.

4. Samoupravne interesne skupnosti

14. člen

Podpisniki se bodo v okviru samoupravnih interesnih skupnosti zavzemali za usklajeno in učinkovito uresničevanje družbene samozaščite za posamezna interesna področja in na ta način organizirano odpravljali varnostne probleme.

Podpisniki se zavezujejo, da bodo v okviru samoupravnih interesnih skupnosti posebno pozornost posvetili varnostnim področjem kot so: požarno varstvo, vzgoja in izobraževanje, zaposlovanje in problematika zdomstva, kultura in telesna kultura, kjer je potrebno po posebnih programih uresničevati samozaščitne aktivnosti glede na obstoječo varnostno problematiko.

5. Družbenopolitične organizacije

15. člen

Družbenopolitične organizacije se bodo na vseh ravneh prizadevale vzpodbujati uresničevanje družbene samozaščite in krepiti med svojimi člani varnostno kulturo. Sproti bodo obravnavale negativne in sovražne pojave, ugotavljale njihove vzroke in nosilce ter družbenopolitično ocenile stopnjo odgovornosti takih nosilcev.

16. člen

Občinska konferenca ZK Slovenije si bo nenehno prizadevala za idejno in politično usmerjenost v sistemu družbene samozaščite in preko svojih članov z vso odgovornostjo zagotovila uresničevanje dogovorjenih aktivnosti na področju družbene samozaščite.

Občinska konferenca SZDL si bo nenehno prizadevala kot frontno organizirana socialistična sila, da bodo vse organizacije in društva uresničevale družbeno samozaščito v smislu sprejetega družbenega dogovora. Preko svojih organizacij bo najmanj enkrat letno politično ocenila varnostne razmere v občini in krajevnih skupnostih ter vzpodbujala ustrezne aktivnosti na določenih varnostnih področjih.

Občinski svet zveze sindikatov bo preko osnovnih organizacij v združenem delu vzpodbujal uresničevanje tega družbenega dogovora in skrbel za organizirane oblike varnostne vzgoje svojih članov.

Zveza socialistične mladine, ZB in ŽRVS v občini bodo preko svojih organizacij in aktivov vzpodbujale ustrezne aktivnosti na področju družbene samozaščite ter pri svojih članih razvijale varnostno kulturo.

6. Skupščina občine in njeni organi

17. člen

Skupščina občine bo usmerjala in vodila uresničevanje družbene samozaščite tako, da bo:

- dajala orientacijo za aktivnost vseh nosilcev družbene samozaščite zoper sovražne pojave in druga dejanja, ki ogrožajo ustavni in pravni red,
- zagotavljala materialne in druge pogoje za vsestranski razvoj in uveljavljanje družbene samozaščite,
- razpravljala in sklepala o varnostni problematiki in uresničevanju družbene samozaščite v občini,
- zagotavljala koordinirano delo in dogovarjanje nosilcev družbene samozaščite po odboru, ki ga imenujejo njeni zbori.

III. FINANCIRANJE AKTIVNOSTI DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

18. člen

Podpisniki družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo iz lastnih virov zagotovili ustrezne materialne in finančne pogoje za učinkovito uresničevanje družbene samozaščite, kot je to določeno s tem dogovorom.

IV. TEDEN VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

19. člen

Z nanemon, da bi manifestirali podružbljeno skrb za varnost kot samoupravno pravico in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, bodo podpisniki družbenega dogovora v občini vsako leto delovno proslavljali teden varnosti in družbene samozaščite in sicer v tistem tednu, ki vključuje 13. maj.

20. člen

Podpisniki družbenega dogovora bodo teden varnosti in družbene samozaščite proslavljali zlasti tako, da bodo organizirale proslave, svečane seje samoupravnih organov v združenem delu in krajevnih skupnostih in druge manifestativne oblike. Skrbeli bodo, da se v javnih občinah publicirajo aktivnosti in uspehi na področju uresničevanja družbene samozaščite, razpišejo nagradni natečaji na šolah na temo družbene samozaščite in njeno uresničevanje, podeljujejo pa tudi pohvale in priznanja samoupravnih in družbenopolitičnih dejavnikov.

V. ODGOVORNOST PODPISNIKOV DRUŽBENEGA DOGOVORA

21. člen

Za kršitev določb tega družbenega dogovora nosijo podpisniki moralno, družbeno in politično odgovornost. Ukrepi za kršitev družbenega dogovora so naslednji:

1. Pismo opozorilo podpisniku, s katerim mora biti seznanjen ustrejni samoupravni organ, družbenopolitična organizacija in delavci te organizacije ter občani v KS.

2. Javni opomin, ki ga izrečejo zbori občinske skupščine.

3. Obvestilo občinske konference ZKS in občinske konference SZDL zaradi ustreznega ukrepanja, glede družbene odgovornosti, zoper predstavnike kršiteljev.

Podpisniki družbenega dogovora v združenem delu uvedejo po svojih organih postopek zoper svojega delavca, ki je bistveno kršil določbe tega dogovora.

Sankcijo iz 1. tč. tega člena izreka odbor za notranjo politiko in družbeno samozaščito iz 22. člena tega dogovora.

Odbor za notranjo politiko in družbeno samozaščito tudi izbira dokaze za izrek ostalih sankcij.

VI. SPREMLJANJE IN IZVAJANJE DRUŽBENEGA DOGOVORA

22. člen

Podpisniki družbenega dogovora se sporazumejo, da bo spremljal uresničevanje tega dogovora odbor za notranjo politiko in družbeno samozaščito, ki ga imenuje občinska skupščina.

VII. OSTALE DOLOČBE

23. člen

Podpisniki družbenega dogovora se obvezujejo, da bodo svoje samoupravne akte uskladili s tem dogovorom v šestih mesecih po podpisu.

VIII. KONČNE DOLOČBE

24. člen

Ta družbeni dogovor začne veljati, ko ga podpišejo pooblaščen predstavniki podpisnikov.

Družbeni dogovor se objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

OBRAZLOŽITEV

Vsaka organizirana družbena skupnost se na svojstven in primeren način varuje pred zunanji in notranji sovražniki, ki ogrožajo njen obstoj. To velja tudi za našo socialistično samoupravno družbo, kjer je idejno politični koncept družbene samozaščite podlaga za varnost družbe v najširšem smislu. Varstvo družbene ureditve in socialističnega samoupravljanja ter družbenega in osebnega premoženja in temeljnih interesov delavskega razreda ter delovnih ljudi vse bolj prehaja v roke občanov in delovnih ljudi, tako da postaja družbena samozaščita nedeljiva sestavina samoupravljanja kot pravica in dolžnost slehernega in ne samo določenih strokovnih služb. Družbeno samozaščito neposredno organizirajo in so zanjo najodgovornejši samoupravni organi in delegatske skupščine, uresničujejo pa se v vseh sredinah. Ker so občani in delovni ljudje glavni subjekti in nosilci samozaščite in varovanja družbenih interesov, se morajo prav v občini kot temeljni družbenopolitični skupnosti porajati in uveljavljati pobude in ukrepi za organiziranost in učinkovitost družbene samozaščite, ki pomeni proces podružbljanja varnostnih zadev.

Skupščina občine Ptuj je v juniju lanskega leta sprejela odlok o uresničevanju družbene samozaščite v naši občini, medtem ko je občinski izvršni svet v lanskem novembru sprejel odredbo in določil organizacije, ki so posebnega pomena za narodno gospodarstvo, vodstva družbenopolitičnih organizacij in državne organe, ki morajo imeti zaščitni načrt za primer izredne varnostne situacije. Zavežanci (TOZD, OZD, KS, vodstva DPO in državni organi) so razen nekaterih izjem resno pristopili k formiranju organov za družbeno samozaščito in pripravam ter sprejemanju

samoupravnih aktov za to področje. Odbor za notranjo politiko in družbeno samozaščito pri SO Ptuj, ki aktivno deluje od maja lanskega leta, pa je bil in je v stalnih stikih z izvajalci družbene samozaščite v občini in jim je nudil pripomočke za sestavo samoupravnih aktov ter dajala napotila in pojasnila za njihovo delo.

Družbeni dogovor o organiziranosti in o uresničevanju družbene samozaščite v občini Ptuj vsebuje nekatere določbe, ki so že zapisane v odloku o uresničevanju družbene samozaščite v naši občini. Ta dogovor dokaj precizno opredeljuje naloge za vse podpisnike. V samem dogovoru pa je pomembno to, da v svojem 21. členu določa moralno, družbeno in politično odgovornost, ki jo nosijo podpisniki pri uresničevanju tega dogovora.

Zoper kršitelje dogovora pa so tudi predvideni ukrepi oz. sankcije, česar pa odlok ne predvideva. Odboru za notranjo politiko in družbeno samozaščito pa ta dogovor nalaga še posebne naloge, med drugim, da izreka pismena opozorila podpisnikom, zbira dokaze za izrek ostalih kazni in dolžnosti, da spremlja uresničevanje tega dogovora. Omeniti velja, da je tak družbeni dogovor v razpravah in v fazi sprejemanja oz. podpisovanja v vseh občinah SR Slovenije. To pomeni, da je organiziran pristop k izvajanju družbene samozaščite v republiki.

„Osnutek družbenega dogovora o organiziranosti in o uresničevanju družbene samozaščite občine Ptuj je bil v razpravi v vseh zborih na 21. seji SO Ptuj, ki je bila dne 28. oziroma 30/6-1976. Delegati k osnutku niso imeli pripomb.“

Izvršni svet SO Ptuj je na zadnji seji razpravljal o predlogu omenjenega družbenega dogovora in nanj ni imel pripomb. Izvršni svet je sprejel sklep, da predlaga vsem zborom skupščine občine Ptuj, da sprejmejo družbeno dogovor o organiziranosti in uresničevanju družbene samozaščite v občini Ptuj v predlaganem besedilu.“

Izvršni svet skupščine
občine Ptuj

PREDLOG 5. 7. 1976

Po 1. točki 246. člena statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5-45/74) in 8. členu zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 7-31/73 in 16-145/74) je skupščina občine Ptuj na seji zbora krajevnih skupnosti dne 00 0 0000 sprejela

O D L O K O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O POGREBNIH SVEČANOSTIH V OBČINI PTUJ

V odloku o pogrebnih svečanostih v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 8-61/75) se besedilo odloka spremeni in se glasi:

1. člen

2. člen postane 11. člen in se spremeni ter glasi:

Pri tihih pogrebih ni nobenih pogrebnih svečanosti, predpisanih s tem odlokom in se šteje pokop pokojnika samo v ožjem krogu sorodnikov.

2. člen

3. člen postane 2. člen.

3. člen

4. člen postane 3. člen.

4. člen

5. člen postane 4. člen.

V tretjem odstavku istega člena se v prvi vrsti črtajo besede „po obveznem nagovoru“ in se vstavi beseda „nato“. V istem odstavku se v četrti vrsti beseda „govor“ nadomesti z besedo „obred“.

5. člen

6. člen postane 5. člen.

V prvem odstavku tega člena v drugi vrsti se za besedo „za“ vstavi besedilo „medsebojno koordinacijo in“ in na koncu odstavka namesto besed „in zasutje groba“ vstavi besedilo „do popolnega zasutja groba“.

V tretjem odstavku tega člena se namesto besedila: „gre zastavonoša z zastavo“ nadomesti z besedami „gre do zastavonoše in praporščaki“, na koncu tega odstavka se za besedo „območje“ stavek nadaljuje z besedami „in je mesto začetka spreveda v skladu z 2. členom tega odloka.“

V četrtem odstavku istega člena se za besedo „zastavo“ dodajo besede „z žalnim trakom“.

V šestem odstavku tega člena v drugi vrsti se za besedo „obeležji“ vstavi beseda „tik“ in v tretji vrsti za besedo „gre“ vstavi besedilo „skupaj s svojimi pomočniki pri obredu neposredno“.

6. člen

7. člen postane 6. člen.

V istem členu se na koncu prvega odstavka beseda „odstrani“ nadomesti z besedilom „odstopi od groba“.

Drugi odstavek tega člena se spremeni in se glasi: „Pri odprtem grobu ostanejo zastavonoše in praporščaki. Sledijo poslovilni govori predstavnikov družbene skupnosti, če ni bilo poslovitve po uvodnih žalostinkah in govori drugih. Nato lahko opravi obred predstavnik verske skupnosti, če je navzoč.“

Nakar zaigra godba in zapoje pevci ter sledi zadnji pozdrav z zastavo in prapori. S tem je pogreb zaključen".

V tretjem odstavku istega člena se beseda „nato“ črta.

Četrti odstavek istega člena se črta.

7. člen

8. člen postane 7. člen.

V zadnjem stavku se črta beseda „uradni“.

8. člen

9. člen postane 8. člen.

9. člen

10. člen postane 9. člen.

10. člen

11. člen postane 10. člen in se v prvi vrsti črtata besedi „in nagrajujejo“ in se vstavi besedilo „vodjo pogrebnih svečanosti, ki skrbi za izvajanje tega odloka in“.

11. člen

V 12. členu v drugi vrsti se črtajo številke „6., 7., 8. in 11.“ in se vstavijo „5., 6., 7., 10. in 11.“.

OBRAZLOŽITEV

Dosedanja praksa pri izvajanju odloka o pogrebnih svečanostih v občini Ptuj je pokazala, da je ponekod prišlo do nesporazuma predvsem med zastopniki družbene in predstavniki verskih skupnosti ob pogrebnih svečanostih. Vzrok temu so bile delno ne dovolj jasne določbe odloka in premajhna koordinacija med njimi. Prav tako se je pokazalo, da nekateri izrazi v odloku niso povsem ustrezni. Z namenom, da bi v prihodnje potekalo izvajanje pogrebnih svečanosti povsem v duhu in skladno z določbami odloka, sta koordinacijski odbor za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verski skupnostmi pri predsedstvu Obk SZDL in komisija za verska vprašanja pri SO Ptuj o vsem tem razpravljala in predlagata, da se začne postopek za spremembo in dopolnitev predmetnega odloka.

Besedilo 2. čl., ki je postal 11. člen tega odloka in ki obravnava tihi pogreb, je bilo zaradi različnih tolmačenj prvotnih določb odloka v celoti spremeniti.

V 5. členu je bilo besede „po obveznem nagovoru“ črtati, zaradi tega, ker je običajno govor, ki ga ima predstavnik krajevne skupnosti pri odprtem grobu, kar je možno v smislu 7. člena odloka. V istem členu je zamenjati besedo „govor“ predstavnika verske skupnosti z besedo „obred“. Zamenjava besede govor v bistvu pomeni opredelitev dejanja, ki ga predstavnik verske skupnosti izvaja v skladu s cerkvenimi obredi.

V 6. členu predlagane spremembe pomenijo potrebno koordinacijo med predstavnikom družbene in verske skupnosti še posebej z vidika realizacije 5. in 7. člena odloka. Prav tako je potrebna sinhronizacija, da gredo zastavonoše in praporščaki z enega mesta, torej morajo biti enotno prisotni ob pogrebu. Običajno opravlja verski obred predstavnik verske skupnosti z ministranti, pri petju psalm pa mu pomagajo cerkveni pevci. To pa pomeni, da gredo ti skupaj v pogrebnem sprevedu. Cerkvena obeležja se razvrstijo neposredno pred predstavnikom verske skupnosti, ki gre s svojimi pomočniki tik pred krsto pokojnika.

Točno je opredeliti tudi odgovornost vodje pogrebnih svečanosti, ki tra-ja od začetka izvajanja pogrebnih svečanosti do popolnega zasutja groba.

Za spremembo v 7. členu pa gre predvsem za primernejši izraz v tem smislu, da moštvo odstopi od groba, namesto da se odstrani.

Smiselno je bilo formulirati 2. odstavek 7. člena, ker je tak vrstni red pogrebnih svečanosti pri odprtem grobu že običajen.

V 11. členu je črtati besedi, ki nalagata obvezno nagrajevanje govornika krajevne skupnosti. Krajevnim skupnostim je prepuščeno, da lahko v okviru možnosti nagrajujejo govornika. Izvršni odbor občinske konference SZDL meni, da pogrebne svečanosti, ki se izvajajo v skladu z odlokom naj ne bi nagrajevali. Svoje stališče utemeljuje s tem, da je pogreb, kakor tudi govor govornika in zastavonoše v krajevni skupnosti moralno etični odnos in pieteta do slehernega pokojnika in ne materialna stimulacija. To je naša skupna dolžnost do slehernega občana v skladu s socialistično moralo in etiko. Dolžnost družbene skupnosti je, da se dostojno poslovi od pokojnika. Zato naj vse krajevne skupnosti, predvsem zavestno in s čutom dostojanstva do pokojnika izvajajo ta odlok.

Končno je sankcionirati še kršitev 2., sedaj 11. člena tega odloka, ker se je v praksi pokazalo, da so bili že poskusi ali celo kršitve določb tega člena.

„Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pogrebnih svečanostih v občini Ptuj je bil v razpravi v vseh zborih na 2. seji skupščine občine Ptuj, ki je bila dne 28. oz. 30/6-1976. Delegati k osnutku niso imeli pripomb.“

Izvršni svet SO Ptuj je na zadnji seji razpravljalo o predlogu o spremembi in dopolnitvi omenjenega odloka in nanj ni imel pripomb. Izvršni svet je sprejel sklep, da predlaga zborom krajevnim skupnostim SO Ptuj, da sprejme odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o pogrebnih svečanostih v občini Ptuj v predlaganem besedilu.”

Izvršni svet skupščine občine
Ptuj

REALIZACIJA OBČINSKEGA PRORAČUNA PO STANJU 30/6-1976

POROČILO o polletni realizaciji proračuna občine Ptuj za leto 1976

Polletna realizacija občinskega proračuna za leto 1976 kaže, da so izvirni dohodki v globu doseženi v načrtovanem obsegu. Zaostajanje pritoka dohodkov v prvih mesecih, ki je značilno tudi za prejšnja leta, se je z nekoliko živahnješo dinamiko priliva v zadnjih dveh mesecih popravilo tako, da znaša realizacija planiranih lastnih dohodkov v polletnem obdobju 50,6 %.

Na podlagi dogovora slovenskih občin o splošni porabi v občinah v letu 1976 so v proračunu občine Ptuj predvidena splošna dopolnilna sredstva iz vzajemnega prelivanja med občinami v višini 9.515.000 dinarjev, ker dogovorjenega obsega porabe ne pokriva mo z lastnimi dohodki. V polletnem obdobju smo na ta račun sprejeli le 2.070 tisoč dinarjev ali 21,7 % letnega globala. Vzajemno solidarnostno prelivanje temelji na kalkulativnih dohodkih posameznih občin, ki pa ne zagotavlja vsaj v prvih mesecih enakega čeleža za tiste občine, ki ta sredstva prejemajo. Zato je pričakovati, da se bo ta medsebojna solidarnost popravila v drugi polovici leta.

Dohodki

Planirani dohodki občinskega proračuna za leto 1976 v višini 60.200.000 dinarjev so doseženi v višini 27.654.102 dinarjev ali 45,9 %. Iz priloženega pregleda je razvidno, da presegajo predvideno dinamiko zlasti: davek iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti 64,9 %, posebni občinski davek od prometa proizvodov 52,6 % upravne takse 57,1 % in dohodki upravnih organov 60,4 %. Nasprotno temu je mnogo slabša dinamika pritoka zlasti iz naslednjih virov: davek iz osebnega dohodka iz avtorskih pravic 26,7 %, davek od prometa z nepremičninami in pravicami 28,6 %, davek na dohodek od stavb 13,4 %, sodne takse 43,6 % in splošna dopolnilna sredstva iz vzajemnosti le 21,7 %. V primerjavi z doseženo realizacijo enakega obdobja v preteklem letu ugotavljamo le neznatna odstopanja v dinamiki priliva dohodkov proračuna.

Med proračunske dohodke se je steklo tudi 39.766 dinarjev davka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja pa čeprav ta vir sredstev za proračun ni predviden. Pri tem gre predvsem za obračunani davek iz osebnega dohodka od zasebne obrti za preteklo leto.

Ce podrobneje analiziramo posamezni proračunski vir ugotovimo, da na višino trenutne realizacije posameznih virov vplivajo tudi spremembe davčnih predpisov; katerih kvantitativni učinek se ni dal dovolj natančno izračunati. Predvsem so tu mišljene spremembe davčnih stopenj iz kmetijstva in obrti, spremembe prispevnih stopenj za samoupravne interesne skupnosti in zasebnega sektorja in sprememba stopnje občinskega davka od prometa proizvodov.

Davek iz skupnega dohodka občanov je predviden v višini 400.000 dinarjev, medtem ko je realizirano le 49.244 din ali 12,2 %. Predpisani davek so posamezni zavezanci sicer poravnali v predpisani višini, vendar pa še ni v celoti uveljavljeno delitveno razmerje med proračunom občine in republiko tako, da pretežni del teh plačil čaka na zbiralnih računih.

Zaradi težav, ki jih je povzročil neenakomerni dotok sredstev v prvih mesecih pri financiranju tekočih proračunskih potreb in nalog, proračun koristi 1.200.000 dinarjev posojila iz sredstev rezerv, ki jih bo potrebno vrniti do konca leta.

Z zakonom o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev se je likvidnost proračuna še zaostrila, zato še tudi ob nekoliko ugodnejši realizaciji teh sredstev ni bilo mogoče vrniti rezervnemu skladu.

Poraba razpoložljivih sredstev - izdatki

Poraba razpoložljivih sredstev se je gibal v okviru sprejetega proračuna. Skupni izdatki znašajo 28.947.804 dinarjev ali 48 % proračuna za leto 1976. Po posameznih proračunskih namenih se poraba giblje od 30 do 61 % letnega globala, odvisno od potreb za katere se zagotavljajo sredstva. Najvišjo porabo izkazuje namen socialnega skrbstva, kjer je postavka - podpore družinam kadrovcv - izčrpana že skoraj 100 %. Z Zakonom o denarni pomoči družinam kadrovcv so določeni upravičenci neglede na višino sredstev, ki so v občinskem proračunu jv ta namen zagotovljena. Zato bo potrebno s posebnim virmanom povečati to postavko v breme prihrankov na drugih postavkah.

Najnižja trenutno izkazana poraba je v namenu negospodarske investicije 29,7 %. To je razumljivo, saj je potrebno prvotno pokriti obveznosti na vseh področjih, kjer gre za redno dejavnost in šele nato za ostale potrebe.

Po posameznih proračunskih namenih pa je poraba naslednja:

NAMEN	Planirano 1976	Realizir. do 30/6-76	Indeks
Dejavnost organov družbeno političnih skupnosti	40.244.800	19.557.668	48,6
Narodna obramba	3.500.000	1.610.846	46,0
Dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev	2.796.000	1.494.993	53,5
Negospodarska investicija	2.920.000	868.556	29,7
Socialno skrbstvo	630.000	384.842	61,0

Komunalna dejavnost	5,250.000	3,075.000	58,5
Dejavnost krajevnih skupnosti	2,000.000	950.000	47,5
Intervencije v gospodarstvu	1,500.000	750.000	50,0
Tekoča proračunska rezerva in obveznosti iz prejšnjih let	714.200	28.930	4,0
Izločena sredstva rezerve	500.000	205.044	41,0
	60,200.000	28.947.804	48,0

V obravnavanem obdobju so se pokazale potrebe za katere pa v proračunu sredstva niso bila predvidena. Zato je izvršni svet v svoji pristojnosti po pooblastilu v 8. členu odloka o proračunu občine Ptuj za leto 1976 že izvršil nekatere prerazporeditve v proračunu predvidenih sredstev oziroma spremenil namen in višino za posamezne potrebe, tako da je tekoča proračunska rezerva kljub temu ostala v tem obdobju še nedotaknjena.

Skupna ugotovitev za vse izdatke je naslednja: likvidnost občinskega proračuna se je izboljšala tako, da so bile vse zapadle obveznosti poravnane v predpisnem roku kot ga določa zakon o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev.

Glede na dosežene rezultate realizacije lastnih dohodkov in na novo ugotovljene začasne kalkulativne dohodke, ki pogojujejo sredstva iz vzajemnega prelivanja ter možnosti priliva dohodkov v drugi polovici leta bo možno realizirati obseg dovoljene porabe po družbenem dogovoru o splošni porabi v SR Sloveniji za leto 1976.

Ptuj, dne 12/7-1976

Izvršni svet
skupščine občine Ptuj

A. DOHODKI

Klasifikac. številka obl. pod. doh. doh.	Dohodki	Planirano 1976	Realizacija	Ind.
12	VRSTA 1. DAVEK NA DOHODEK IN DAVEK IZ OSEB. DOHODKOV Davek iz Oseb. doh. iz delovnega razmerja	—	39.766,40	—
13	Davek iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti	6,200.000	4.024.923,90	64,9
14	1 Davek iz osebnega dohodka od opravljanja samostojne dejavnosti	5,400.000	2.253.559,65	41,7
	2 Davek iz osebnega dohodka od intelektual. storitev	110.000	294.521,75	26,7
	3 Davek iz osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav	200.000	127.906,25	63,9
15	Davek iz skupnega dohodka občanov	400.000	49.144,85	12,2
	SKUPAJ VRSTA 1. DAVEK na dohodek in davek iz osebnih dohodkov	12,310.000	6.789.822,80	55,1
23	1 VRSTA 2. PROM. DAVEK DAVEK NA PREMOŽ. IN NA DOHODKE OD PREMOŽ. Posebni občinski davek od prometa proizvodov	14,000.000	7.599.063,40	54,2
	2 Posebni občinski davek od prometa z alkohol. pijačami	13,200.000	5.862.924,95	44,4
	3 Posebni občinski davek od plačil za storitve	1,800.000	947.118,05	52,6
	Davek od prometa z nepremičninami in pravicami	1,500.000	428.964,80	28,6
25	Davek na premoženje, davek na dohodek od premoženja in premoženjskih pravic	—	—	—
	1. Davek na dohodek od stavb	150.000	20.131,15	13,4
	2. Davek na tovorna cestna motorna vozila in prikolopna ter kombi vozila	700.000	304.934,70	43,5
	3. Davek na dohodek od premoženja in premoženjskih pravic	190.000	177.646,80	93,5
	4. Davek na dediščine in darila	250.000	202.978,50	81,1
	SKUPAJ VRSTA 2. Prometni davek, davek na premoženje in dohodek od premoženja	31,790.000	15.543.762,35	48,9
31	VRSTA 3. TAKSE	1,000.000	571.120,45	57,1
32	Upravne takse	125.000	33.473,50	26,7
33	Komunalne takse	1,700.000	741.615,70	43,6
	Sodne takse	—	—	—
	SKUP. VRSTA 3. TAKSE	2,825.000	1.346.209,65	47,6
	VRSTA 6. DOH. ORGANOV IN DRUGI DOHODKI	—	—	—
61	Dohodki upravnih organov	2,700.000	1.632.984,40	60,4
62	Razni drugi dohodki	250.000	4.395,65	1,7
	SKUPAJ VRSTA 6. Dohodki organov in drugi dohodki	2,950.000	1.637.380,05	55,5

Klasifikac. številka obl. pod. doh. doh.	Dohodki	Planirano 1976	Realizacija	Ind.
72	VRSTA 7. DOHODKI OD DRUGIH DRUŽBENOPOLIT. SKUPNOSTI	650.000	266.926,80	41,0
73	Odstopljene denarne kazni	—	—	—
	Dopolnilna sredstva:	—	—	—
	1. Namenska sredstva za priznaval. borcem NOV	160.000	—	—
	2. Splošna dopolnilna in vzajemna sredstva	9,515.000	2.070.000,00	21,7
	SKUPAJ VRSTA 7. Doh. od drugih družbenopolitičnih skupnosti	10,325.000	2.336.926,80	22,6
	SKUPAJ DOHODKI	60,200.000	27.654.101,65	45,9
10	POSODJILA IZ REZERVN. SKLADA	—	—	—
	SKUPAJ VRSTA 10. POSODJILA	—	1.200.000,00	—
	SKUPAJ DOH. ZA RAZPORED. (vrsta 1-10)	—	28.854.101,65	—
	NERAZPOR. SREDSTVA 1975	—	555.582,25	—
	SKUPAJ DOHODKI	—	29.409.683,90	—

RAZPOREDITEV DOHODKOV - IZDATKI

Št. postav.	Št. glav. nam.	GLAVNI IN NATANČNEJŠI NAMEN	PLAN	Realizacija	Ind.
1	01-1	1. SREDSTVA ZA SPL. PORABO GLAVNI NAMEN 01 DEJ. ORGANOV DRUŽBENO POLITIČNIH SKUPNOSTI	25,594.000	12.881.999,70	50,3
2	01-1	Za redno dejavnost upravnih organov Skupščine občine Ptuj	4,616.800	2,335.009,70	50,5
3	01-1	Za redno dejavnost občinskega sodišča Ptuj	765.000	469.244,50	61,3
4	01-1	Za redno dejavnost občinskega sodišča za prekrške	1,197.000	610.989,70	51,0
5	01-1	Za redno dejavnost občinskega pravobranilstva	335.000	169.446,50	50,5
6	01-1	Za redno dejavnost službe pravne pomoči	258.000	130.297,50	50,5
7	01-1	Za sofinanciranje skupnih služb občine Maribor	50.000	—	—
8	01-1	Uprava javne varnosti Maribor za materialne stroške PM Ptuj	1,060.000	529.999,00	50,0
9	01-1	Za funkcionalne izdatke občinskega sodišča Ptuj	180.000	100.000,00	55,6
10	01-1	Za funkcionalne izdatke odd. za inšpekcijske službe	40.000	4.207,50	6,5
11	01-1	Za medobčinsko sodišče združenega dela Maribor	141.000	70.500,00	50,0
12	01-1	Družbeni pravobranilec samoupravljanja Maribor	122.000	60.998,00	50,0
13	01-1	Nadomestilo osebnega dohodka za voljene člane občinske skupščine in občinskega izvršnega sveta	2,640.000	1,303.815,45	49,3
14	01-2	Stroški sej skupščine in kolegialnih organov	170.000	60.791,65	35,7
15	01-2	Stroški za izdelavo razvojnih programov in projektov	400.000	165.991,45	41,5
16	01-2	Reprezentančni stroški	100.000	23.147,40	23,1
17	01-2	Nagrade in obdaritve	50.000	7.241,00	14,4
18	01-2	Pogrebi na občinske stroške	20.000	7.398,60	36,9
19	01-2	Stroški tiska, objav in oglasov	260.000	239.388,65	92,0
20	01-2	Članarine in prispevki	100.000	66.406,20	66,4
21	01-2	Stroški proslav in prireditve	90.000	11.965,50	13,2
22	01-2	Stroški volitev in referendumov	20.000	12.558,60	62,7
23	01-2	Razni operativni izdatki skupščine	400.000	213.158,55	53,3
24	01-2	Stroški nabave hišnih tabel in numeracij v mestu Ptuj	36.000	25.201,75	42,0
25	01-2	Stroški prometne preventive	60.000	25.201,75	42,0
26	01-2	Spomeniki in plošče ljudske revolucije	90.000	25.559,00	28,3
27	01-2	Bančni stroški	75.500	28.949,20	38,3
28	01-1	Nerazporejena sredstva za namestitve nezasedenih delovnih mest po sistematizaciji	1,375.000	—	—
		SKUPAJ GL. NAMEN 01	40,244.800	19.557.668,10	48,6
29	02	GLAVNI NAMEN 02 - NARODNA OBRAMBA Obveznosti do sklada za financiranje obrambnih potreb	2,993.000	1,347.664	45,0
30	02	Občinski štab teritorialne obrambe občine Ptuj	507.000	263.182,90	51,9
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 02	3,500.000	1,610.846,90	46,0
		GLAVNI NAMEN 03 - DEJAVNOST DRUŽB. POLITIČNIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV	—	—	—

Številka: 464 – 29/75

Št. poslav.	Št. glav. nam.	GLAVNI IN NATANČNEJŠI NAMEN	PLAN	Realizacija	Ind.
31	03	Občinska konferenca ZKS Ptuj	75.000	37.500,-	50,0
32	03	Občinska konferenca SZDL Ptuj	1.165.000	682.499,-	58,5
33	03	Občinsko združenje NB NOV	200.000	99.998,-	50,0
34	03	Zveza prostovoljcev borcev za severno mejo	6.000	2.000	33,3
35	03	Zveza rezervnih vojaških starih in revolucionarjev	90.000	45.000	50,0
		a) redna dejavnost	90.000	25.559,-	28,3
		b) za redno dejavnost mladinskega kluba	398.000	198.998,-	50,0
		c) specializirane mladinske organizacije	190.000	94.999,-	50,0
37	03	Turistično društvo Ptuj	42.000	21.000	50,0
38	03	Turistična zveza in ostala društva	60.000	30.000	50,0
			25.000	23.000,-	92,0
39	03	Skupnost za požarno varnost	520.000	259.999,-	50,0
40	03	Za mladinske delovne akcije Slovenske gorice 1976	25.000	-	-
		SKUPAJ GL. NAMEN 03	2.796.000	1.494.993	53,5
		GLAVNI NAMEN 04 – NEGOSPODARSKÉ INVESTITIJE			
41	04	Odplačilo kreditov za stanovanja	700.000	151.500,55	21,6
42	04	Odplačilo kreditov za razne komunalne objekte in druge negospodarske objekte	900.000	357.649,40	39,7
43	04	Za večja popravila zgradb občinske skupščine	800.000	-	-
44	04	Sofinanciranje izgradnje objekta krajevnega urada	170.000	169.618,-	99,7
45	04	Sofinanciranje skupne konjarije	250.000	189.222,55	75,6
46	04	Stroški projektiranja	100.000	566,-	0,5
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 04	2.920.000	868.556,50	29,7
		GLAVNI NAMEN 08 SOCIÁLNO SKRIBSTVO			
47	08	Priznavalne borcem za severno mejo	180.000	98.800,-	54,8
48	08	Priznavalne borcem NOV in ZFN	330.000	168.949,-	51,1
49	08	Podpore družinam kadrovcv	120.000	118.793,30	98,9
49 a	08	Sred. samoupravne skupnosti socialnega skrbstva	-	1.700,-	-
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 08	630.000	384.842,30	61,0
		GLAVNI NAMEN 09 – ZDRAVSTVENO VARSTVO			
50	09	Sofinanciranje stalne konference za rehabilitacijo invalidnih oseb Maribor	5.000	-	-
51	09	Klimatsko zdravjenje članov ZB	80.000	9.344,-	11,6
51 a	09	Samoplačniški bol. stroškov	-	14.067,55	-
52	09	Mrtvoogledna služba	60.000	26.646,35	44,4
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 09	145.000	21.922,80	15,1
		GLAVNI NAMEN 10 KOMUNALNA DEJAVNOST			
53	10	Namenska sredstva lokalni skupnosti za ceste in cestni promet	3.150.000	1.575.000,-	50,0
54	10	Namenska sredstva komunalni skupnosti za gradnjo komunalnih objektov	2.000.000	1.500.000,-	75,0
55	10	Izdelava katastra komunalnih naprav in ostala geodetska dela na področju komunale	100.000	-	-
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 10	5.250.000	3.075.000,-	58,5
		GLAVNI NAMEN 11 DEJAVNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI			
56	11	Sredstva za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti	2.000.000	950.000,-	47,5
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 11	2.000.000	950.000,-	47,5
		IV. SREDSTVA ZA INVESTITIJE IN INTERVENCIJE V GOSPODARSTVU			
		GLAVNI NAMEN 16 – INTERVENCIJE V GOSPOD.			
57	16	Namenska sredstva za pospeševanje kmetištva	1.500.000	750.000,-	50,0
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 16	1.590.000	750.000,-	50,0
		V. DRUGA SREDSTVA			
		GLAVNI NAMEN 17			
58	17	Tekoča proračunska rezerva	500.000	-	-
59	17	Obveznosti iz prejšnjih let	214.200	28.930,45	13,5
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 17	714.200	28.930,45	4,0
		GLAVNI NAMEN 18 – KREDITI, VEZANA IN IZLOČENA SREDSTVA			
71	18	Izločena sredstva rezerv	500.000	205.044,00	41,0
		SKUPAJ GLAVNI NAMEN 18	500.000	205.044,-	41,0
		SKUPAJ RAZPOREJENI DOHODKI – IZDATKI	60.200.000	28.947.804,05	48,0
		Saldo na dan 30/6/1976		461.879,85	

PREDLOG O UGOTOVITVI POTREBE IN SMOTRNOSTI USTANOVITVE SLUŽNOSTI PLINOVODA

„PETROL“ Ljubljana – TOZD Zemeljski plin je Skupščini občine Ptuj predlagal izdajo odločbe o potrebi in smotrnosti služnosti vkopa in položitve plinovoda na zemljiščih, po katerih je v skladu z lokacijsko dokumentacijo, ki jo je izdelal Zavod za urbanizem Maribor pod št. 2670–7/III–75 z dne 13/1–1976 predvidena izgradnja magistralnega plinovoda.

V novembru 1974 je 76 delovnih organizacij iz Slovenije sklenilo in podpisalo samoupravni sporazum o skupni naložbi sredstev za realizacijo programa gazifikacije v Sloveniji, s katerim so se podpisnice dogovorile o skupnem vlaganju za izgradnjo magistralnega plinovoda, ki bo potekal od avstrijsko-jugoslovanske meje pri Šentilju preko Celja do Ljubljane oz. Vodic, s krakom do Jesenic in Nove Gorice. Del plinovoda poteka tako tudi po ozemlju naše občine.

Po samoupravnem sporazumu je delovna organizacija Petrol oz. temeljna organizacija Zemeljski plin v sestavi Petrola prevzela nalogo nosilca posla izgradnje plinovodnega omrežja in zato nastopa kot investitor po pooblastilu vseh podpisnic sporazuma.

Plinovod bo vkopan v zemlji, tako da bo po končani izgradnji na vseh kmetijskih zemljiščih, razen sadovnjakih, vinogradih, hmeljiščih in gozdovih možna dosedanja obdelava in uporaba zemljišč v kmetijske namene. Zato si mora investitor v pretežni večini primerov preskrbeti pravico služnosti vkopa in položitve plinovoda, le v posameznih primerih si bo za gradnjo spremljajočih objektov moral pridobiti lastninsko pravico oz. pravico uporabe zemljišča za gradnjo teh objektov (npr. za razdelilne postaje).

Večina lastnikov je investitorju s podpisom posebne izjave že dovolilo vkop in položitev plinovoda preko svojih zemljišč, nekateri pa tega niso pripravljeno storiti in je zato v tistih primerih ustanoviti služnostno pravico z razlastitvijo oz. omejitvijo lastninske pravice na zemljiščih v zasebni ter pravice uporabe na zemljiščih v družbeni lasti.

Odločbo o ustanovitvi služnosti izda v skladu z določbami zakona o razlastitvi in o prisilnem prenosu pravice uporabe premoženjsko pravni organ, pred tem pa mora občinska skupščina na seji odločiti o potrebi in smotrnosti ustanovitve predlagane služnosti.

Glede na to izvršni svet predlaga Skupščini občine Ptuj, da na seji pristojnih zborov sprejme na podlagi 28. člena zakona o razlastitvi in o prisilnem prenosu pravice uporabe ter 202. člena zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list SFRJ, št. 18/65) naslednjo

ODLOČBO

Ugotovi se, da je potrebno in smotno ustanoviti služnostno pravico vkopa in položitve plinovoda na zemljišču, ki ga tvorijo parcele navedene v katastrskem elaboratu, katerega je izdelal Industrijski projekt Zagreb pod oznako OOUR-a 1 v nov. 1975 in Geodetski zavod Maribor (brez oznake) v skladu z lokacijsko dokumentacijo Zavoda za urbanizem Maribor št. 2670–7/III–75 z dne 13/1–1976 ter je zato dopustna omejitev lastninske pravice oz. pravice uporabe za zemljišča družbene lastnine za prej navedena zemljišča v korist OZD „Petrol“ Ljubljana – TOZD Zemeljski plin.

Katastrski elaborat in lokacijska dokumentacija iz prvega odstavka izreka so sestavni del te odločbe.

Izvršni svet
Skupščine občine Ptuj

PREDLOG 9. 7. 1976

Številka: 402 – 20/75

Na podlagi 5. člena odloka o proračunu občine Ptuj za leto 1976 (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 4/76, dne 15/4/1976) in 6. točke 246. člena statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 5-45/74) je Skupščina občine Ptuj na seji zbora krajevnih skupnosti dne 1976 sprejela

SKLEP

o razporeditvi sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti občine Ptuj za leto 1976

1.

Sredstva za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti, zagotovljena v proračunu občine Ptuj za leto 1976 v višini 2.000.000 din, se razporedijo na posamezne krajevne skupnosti po določbah tega sklepa.

2.

Za pisarniško in finančno poslovanje krajevnih skupnosti se razporedi skupaj 280.000 dinarjev.

Za stroške za delovanje organov in delegacij krajevnih skupnosti se razporedi skupaj 646.282 dinarjev.

Za osebne dohodke tajnikov krajevnih skupnosti se razporedi skupaj 973.718 dinarjev.

Za delovanje družbenopolitičnih organizacij v krajevnih skupnostih se razporedi skupaj 100.000 dinarjev.

Razporeditev sredstev iz prvega, drugega in tretjega odstavka te točke na posamezne krajevne skupnosti je razvidna iz tabele I, ki je sestavni del tega sklepa.

Razporeditev sredstev iz četrtega odstavka te točke razdeli na posamezne krajevne skupnosti Izvršni svet skupščine občine Ptuj po predhodnem pridobljenem mnenju Občinske konference SZDL Ptuj.

3.

Sredstva za osebne dohodke tajnikov krajevnih skupnosti bo proračunska služba občine Ptuj nakazovala na podlagi predloženih sklenjenih sporazumov, oziroma delovnih pogodb o zaposlitvi tajnikov od dneva zaposlitve.

Ostanek sredstev, predvidenih za osebne dohodke tajnikov, ki ne bodo uporabljena zaradi nezasedenih delovnih mest, se na predlog koordinacijskega odbora za usklajevanje razvoja in spremljanje delovanja krajevnih skupnosti pri Izvršnem svetu skupščine Ptuj, razdelijo v zadnjem tromesečju 1976.

Sredstva za osebne dohodke tajnikov se posameznim krajevnim skupnostim nakazujejo po dejanski zasedbi delovnih mest. V kolikor delovno mesto tajnika s polnim delovnim časom ni zasedeno, se prizna nadomestilo osebne dohodke tajnika s polovičnim delovnim časom, kjer pa delovno mesto s polovičnim delovnim časom ni zasedeno, se nakazujejo sredstva v višini, ki je določena za prvo skupino.

4.

Razporejena sredstva za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti so namenska in se v druge namene ne smejo uporabljati. Nadzor nad namenskim trošenjem sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti izvajajo organi samoupravne kontrole delovnih ljudi in občanov krajevnih skupnosti ter Služba družbenega knjigovodstva — podružnica Ptuj.

OBRAZLOŽITEV

sklepa o razporeditvi sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti za leto 1976

I. Financiranje funkcionalnih izdatkov KS

Zakon o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih v 18. členu določa, da se sredstva proračuna občine uporabljajo tudi za financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti in sicer le za tiste naloge, ki jih je občina prenesla na krajevno skupnost. Zato je tudi proračun občine Ptuj za leto 1976 določil za financiranje funkcionalne dejavnosti krajevnih skupnosti sredstva v višini 2.000.000 din. Pod funkcionalnimi dejavnostmi krajevnih skupnosti se razume uresničevanje tistih nalog brez katerih je nemogoče delovanje organov KS, njenih delegacij, informiranost občanov ter nalog družbenopolitičnih organizacij.

Iz predloženega sklepa o razporeditvi sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti je razvidno, da se naj proračunska sredstva razporedijo takole:

280.000 din za pisarniško in finančno poslovanje,
646.282 din za stroške za delo vseh organov in delegacij KS
973.718 din za osebne dohodke tajnikov KS
100.000 din za delo družbenopolitičnih organizacij v KS.

Iz priloženega tabelarnega pregleda pa je razvidno, kako se naj sredstva razdelijo na posamezne krajevne skupnosti. Po predlogu delovne skupine so stroški za pisarniško poslovanje in finančno poslovanje več ali manj enaki kot v preteklem letu. Prav tako so razporejeni stroški za delovanje organov krajevnih skupnosti. Da bi lahko KS s svojimi organi resnično še bolj zaživele in opravljale naloge, ki jih določa statut, mora biti urejena administracija in knjigovodstvo. Sredstva za osebne dohodke tajnikov prav tako spadajo med funkcionalne izdatke in se delijo v tri skupine:

V prvo skupino spadajo KS, ki imajo honorarno zaposlene delavce.

V drugo skupino spadajo KS, kjer je tajnik zaposlen s polovičnim delovnim časom.

V tretjo skupino spadajo KS, kjer je tajnik zaposlen s polnim delovnim časom.

Pri določanju sredstev za OD tajnikov je bil delno upoštevan samoupravni sporazum o oblikovanju in delitvi sredstev za osebno in skupno porabo. V kolikor bi hotela KS zagotoviti svojemu tajniku višji OD, kakor je predvideno s predloženim sklepom v bruto znesku, bo morala razliko kriti iz svojih drugih dohodkov.

S predvidenimi sredstvi v občinskem proračunu za leto 1976 za funkcionalne izdatke KS in njihovo razporeditvijo v skladu s predloženim sklepom se zagotavljajo pogoji za uspešno delo vseh organov in delegacij krajevnih skupnosti v občini Ptuj.

O predlogu razdelitve sredstev za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti občine Ptuj za leto 1976 je razpravljala Izvršni svet skupščine občine Ptuj na 77. seji, dne 26/4-1976. Izvršni svet predlaga, da se sredstva za funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti občine Ptuj za leto 1976 sprejel v predloženi obliki priložene tabele. Izvršni svet predlaga, da se sredstva za osebne dohodke tajnikov posameznim krajevnim skupnostim nakazujejo po dejanski zasedbi delovnih mest in da so zneski za osebne dohodke po razdelilniku za posamezne krajevne skupnosti maksimalni.

Izvršni svet na predloženi osnutek sklepa ni sprejel bistvenih pripomb in dodatnih predlogov, ki bi zahtevale dopolnitev ali spremembo sklepa, zato predlaga zborom, da ga sprejmejo v predloženem besedilu.

IZVRŠNI SVET SO PTUJ

P R E D L O G

ZA RAZDELITEV SREDSTEV ZA FUNKCIONALNE IZDATKE KRAJEVNIH SKUPNOSTI
OBČINE PTUJ ZA LETO 1976

Št.	Krajev. skupnost	Bruto osebni dohodek tajnikov KS	Pisarniško in finančno poslovanje	Delov. in delegacij KS	Skupaj za funkc. izdatke
I. SKUPINA					
1.	Dolena	14.167	10.000	23.534	47.701
2.	Lovrenc	14.167	10.000	23.534	47.701
3.	Stoperce	14.167	10.000	23.534	47.701
4.	Trnov. vas	14.167	10.000	23.534	47.701
5.	Vitomarci	14.167	10.000	23.534	47.701
6.	Završ	14.167	10.000	23.534	47.701

II. SKUPINA

1.	Čirkovci	25.132	10.000	23.534	58.666
2.	Čirkulane	25.132	10.000	23.534	58.666
3.	Dornava	25.132	10.000	23.534	58.666
4.	Grafjena	25.132	10.000	23.534	58.666
5.	Leskovec	25.132	10.000	23.534	58.666
6.	Podlehnik	25.131	10.000	23.534	58.666
7.	Polenšak	25.132	10.000	23.534	58.666
8.	Ptujaka gora	25.132	10.000	23.534	58.666
9.	Žetale	25.132	10.000	23.534	58.666

III. SKUPINA

1.	Desternik	64.297	10.000	23.534	97.831
2.	Gorišnica	64.297	10.000	23.534	97.831
3.	Hajdina	64.297	10.000	23.534	97.831
4.	Juršinci	64.297	10.000	23.534	97.831
5.	Majšperk	64.297	10.000	23.534	97.831
6.	Markovci	64.297	10.000	23.534	97.831
7.	Rogoznica	64.297	10.000	23.534	97.831
8.	Viden	64.297	10.000	23.534	97.831
9.	Kidričevo	64.297	20.000	45.000	129.297
10.	Ptuj	83.855	30.000	60.000	173.855
					1.900.000

Na podlagi 234. člena statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 5—54/74) in 20. člena zakona o kulturnih skupnostih (Uradni list SRS št. 38/74) je Skupščina občine Ptuj na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 1976 sprejela

SKLEP

o soglasju k imenovanju sekretarja kulturne skupnosti

1.

Skupščina občine Ptuj daje soglasje k imenovanju Nataše BELŠAK, roj. 14. novembra 1948 v Ljubljani, stanujoče Ptuj, Volkmerjeva ul. 7 za sekretarja kulturne skupnosti Ptuj.

2.

Sklep velja takoj.

OBRAZLOŽITEV

Na podlagi 20. člena zakona o kulturnih skupnostih (Uradni list SR Slovenije št. 38 z dne 19/12—1974) in 41. člena statuta Kulturne skupnosti občine Ptuj je skupščina Kulturne skupnosti občine Ptuj na seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev, dne 21/6—1976 sprejela

SKLEP

o imenovanju tovarišice Nataše Belšak za sekretarko kulturne skupnosti občine Ptuj.

Nataša BELŠAK, po poklicu knjižničarka, sedaj novinarka RADIO—TEDNIK Ptuj, se je rodila 14. novembra 1948 leta v Ljubljani, stanuje v Ptuj, Volkmerjeva 7.

Nataša BELŠAK je vrsto let aktivna in postrtovalna družbenopolitična delavka na področju kulture, informativne dejavnosti, v SZDL in v sindikatih. Zelo dobro pozna probleme kulture in obveščanja. Vrsto let je delala kot knjižničarka v Ljudski in študijski knjižnici Ptuj in kot novinarka RADIO—TEDNIK Ptuj. Je članica ZKS. Več let zelo uspešno opravlja funkcijo predsednice osnovne organizacije sindikata delavcev v kulturi in informativni dejavnosti. Pri Občinski konferenci SZDL Ptuj je predsednica komisije.

Naloge opravlja vestno, postrtovalno in s čutom odgovornosti. Odločno se zavzema za nove samoupravne odnose v kulturi in informativni

dejavnosti ter za odločilen vpliv delovnih ljudi in občanov pri oblikovanju in izvajanju socialistične samoupravne kulturne politike v občini Ptuj.

Pred njenim imenovanjem za sekretarko Kulturne skupnosti občine Ptuj sta o kandidaturi razpravljali kadrovska komisija pri Komiteju OK ZKS Ptuj in Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri OK SZDL Ptuj, ki sta s predlogom soglašala.

Predlagamo zborom Skupščine občine Ptuj, da sprejmejo sklep o soglasju k imenovanju.

Dosedanji sekretar Kulturne skupnosti občine Ptuj, tovariš Andrej FEKONJA, odhaja s 1. avgustom 1976 na novo službeno dolžnost v Zgodovinski arhiv Ptuj za ravnatelja.

Ptuj, 9/7—1976

Komisija
za volitve, imenovanja in kadr.
vprašanja Skupščine občine Ptuj

PREDLOG 18. 6. 1976

Številka: 022—26/74

Skupščina občine Ptuj je na podlagi 51. člena obrtnega zakona (Uradni list SRS, št. 26—235/76) ter po 246. členu statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5— /74) sprejela na seji zbora združenega dela

SKLEP

o potrditvi statuta Obrtne nabavno prodajne zadruge Panorama Ptuj

1.

Potrdi se statut „Panorame“ p. o. obrtne nabavno prodajne zadruge Ptuj, ki je bil sprejet na zadržnem zboru dne 27/2—1976.

2.

Ta sklep velja osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Obrazložitev

predloga sklepa o potrditvi statuta obrtne nabavno prodajne zadruge Panorama Ptuj

Po 51. členu obrtnega zakona potrjuje statut obrtne zadruge skupščine občine, na katere območju ima zadruga svoj sedež.

Obrtna nabavno prodajna zadruga „Panorama“ Ptuj (v nadaljnjem besedilu: ONPZ Panorama) je dne 3/7—1974 predložila svoj statut v potrditev.

Komisija za samoupravne odnose in notranjo zakonodajo temeljnih in drugih organizacij združenega dela SO Ptuj je statut temeljito obravnavala ter ugotovila, da vsebuje nekatere nezakonnosti in nepravilnosti, zaradi katerih ga ni možno predložiti skupščini v potrditev. Zato je na seji dne 5/9 sprejela pripombe k statutu in so bile posredovane ONPZ Panorama dne 22/9—1975.

ONPZ Panorama je nato poročala, kako so bile upoštevane posamezne pripombe ter dostavila novo besedilo statuta, ki ga je sprejel zadržni zbor.

Komisija je pri ponovni obravnavi statuta ugotovila, da so bile odpravljene vse neskladnosti z ustavo in pozitivnimi predpisi, zato je na seji dne 12. maja 1976 sprejela sklep, da predlaga občinski skupščini, naj potrdi statut ONPZ Panorama v besedilu, kot ga je sprejel zadržni zbor dne 27/2—1976.

Na podlagi določb Ustave SFRJ, Ustave SRS in v skladu z določbami Obrtnega zakona SRS so člani in delavci ONPZ PANORAMA Ptuj, na svojem zadržnem zboru z dvotretjinsko večino glasov sprejeli in potrdili ter razglasili in objavili naslednji

STATUT OBRTNE, NABAVNO-PRODAJNE ZADRUGE „PANORAMA“ PTUJ, Vrazov trg št. 1

I. POGLAVJE

TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Obrtna, nabavno-prodajna zadruga „PANORAMA“ Ptuj, je enotna in samostojna organizacija združenega dela, v kateri na podlagi ustavnih določb in v skladu z določbami Obrtnega zakona SRS, člani zadruge in njeni delavci združujejo svoje delo in sredstva za trajno organiziranje skupne obrtne proizvodnje, skupnega opravljanja obrtnih storitev, oziroma skupne prodaje izdelkov ter jo tudi skupaj upravljajo po načelih tega statuta.

2. člen

ONPZ „PANORAMA“ posluje kot organizacija združenega dela v skladu z določbami tega statuta in v svojem imenu in za svoj račun, v svojem imenu in za račun svojih članov, ali pa v imenu in za račun svojih članov.

3. člen

Članstvo v ONPZ „PANORAMA“ je prostovoljno. Pogoje za članstvo v zadrugi določa ta statut.

4. člen

Člani ONPZ „PANORAMA“ so lahko samostojni obrtniki, organizacija združenega dela in pogodbene organizacije združenega dela.

5. člen

Člani in delavci ONPZ „PANORAMA“ imajo pravico in dolžnost, da organizirajo kot temeljno organizacijo združenega dela vsak del zadruge, ki pomeni delovno celoto, v kateri se uspeh skupnega dela članov in delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v zadrugi in je na tej podlagi samostojno izražen.

6. člen

ONPZ „PANORAMA“ upravljajo skupaj člani zadruge in delavci, zaposleni v zadrugi.

S tem statutom je določeno, o katerih vprašanjih odločajo člani zadruge in delavci sami, katere pa poverjajo organom upravljanja.

7. člen

Iz dohodka ONPZ „PANORAMA“ se izloči del za osebno in skupno porabo delavcev zadruge po enakih načelih, kot v drugih organizacijah združenega dela.

O nadaljnji delitvi dohodka iz prejšnjega odstavka, odločajo delavci zadruge samostojno.

Splošni akt ONPZ „PANORAMA“ določa v skladu z ustanovitveno pogodbo in s tem statutom merila za delitev dohodka zadruge na del za razširitev materialne osnove združenega dela in na del za skupno in osebno porabo delavcev zadruge in dvigovanje njihove delovne sposobnosti ter za potrebe rezerve.

Sredstva, ki se iz dohodka zadruge ali iz drugih virov vlagajo v razširitev materialne osnove zadruge, za dvig delovne sposobnosti delavcev in za potrebe rezerve, so družbena lastnina.

1. Splošni podatki

8. člen

Firma zadruge je: OBRтна, NABAVNO-PRODAJNA ZADRUGA „PANORAMA“ p. o. Ptuj, Vrazov trg št. 1.

Skrajšani naziv firme je:

ONPZ „PANORAMA“ p. o. Ptuj, Vrazov trg št. 1.

Sedež zadruge je v Ptuj, Vrazov trg št. 1.

ONPZ „PANORAMA“ je samostojna organizacija združenega dela in ima svojstvo pravne osebe, je polno sposobna ter je za svoje obveznosti odgovorna z vsemi svojimi sredstvi.

9. člen

Zadruga „PANORAMA“ ima svojo štampiljko, ki nosi napis „PANORAMA“ obrtna, nabavno-prodajna zadruga Ptuj.

Štampiljka je brez roba in je dolga 5 ter široka 1,2 cm.

10. člen

Zaščitni znak zadruge je krog s premerom 2,7 cm, ki ga sestavlja notranji moder in zunanji rumen obroč, ki sta široka po 2 mm.

Znotraj notranjega obroča je zobato kolo v črni barvi.

Nad rumenim krogom je okrajšava ONPZ, pod njim pa napis PTUJ.

11. člen

Zadruga je bila ustanovljena na ustanovnem občnem zboru dne 30. junija 1972 in je vpisana v zadržni register pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru pod števil. „Zadr. št. 294/1—3“

2. Predmet poslovanja

12. člen

Obrtna, nabavno-prodajna zadruga „PANORAMA“ se ukvarja s tem, da:

1. nabavlja reprodukcijski material in pomožni material za svoje člane za obrtne storitve in izdelke, jih oskrbuje z opremo, stroji, delovnimi pripravami in orodji,

2. prodaja izdelke in storitve svojih članov, izdelke in storitve iz kooperacije ter izdelke in storitve enot zadruge,

3. kupuje reprodukcijski material in ga daje članom in delovnim enotam v predelavo, dodelavo, izdelavo in vgrajevanje,

4. organizira proizvodnjo in storitve za svoje člane,

5. prevzema naročila od posameznih naročnikov ter organizira izvršitev naročenih del,

6. organizira kooperacijo med svojimi člani in drugimi organizacijami združenega dela,

7. organizira skupno nastopanje svojih članov na sejnih in razstavah,

8. skrbi za strokovno usposabljanje svojih članov,

9. opravlja za svoje člane tudi druge zadeve, ki so v skladu z zakonom določene s tem statutom.

13. člen

ONPZ „PANORAMA“ lahko ustanovi proizvodne oziroma storitvene obrate, kot svoje delovne enote.

Za prodajo reprodukcijskega materiala in delovnih sredstev svojim članom in za prodajo njihovih proizvodov lahko zadruga ustanovi prodajalne kot svoje delovne enote.

Za uvajanje boljše tehnologije v obrtne delavnice svojih članov lahko zadruga ustanovi tehnične in ekonomske biroje kot svoje delovne enote.

ONPZ „PANORAMA“ lahko ustanovi delovne enote tudi za izdelavo in popravila strojev, delovnih naprav in orodij svojim članom.

3. Zastopanje zadruga in sklepanje pogodb in podpisovanje dokumentov

14. člen

Zadrugo zastopa in predstavlja direktor zadruga, ki je njen individualni poslovodni organ, v skladu s splošnimi akti zadruga in v skladu s pozitivno zakonodajo.

Direktor v imenu zadruga sklepa pogodbe, ki so potrebne za izvrševanje njenih nalog.

Upravičen je sklepati pogodbe o nabavi ali odtujitvi osnovnih sredstev do zneska vrednosti 50.000.— din, nad to vrednostjo pa je za sklenitev take pogodbe potrebno predhodno soglasje poslovnega odbora.

Pogodbe o nakupu ali prodaji nepremičnin sklepa direktor na podlagi predhodnega soglasja poslovnega odbora.

Vse dokumente za zadrugo podpisuje direktor.

15. člen

Direktor lahko za čas svoje odsotnosti pooblasti delavca zadruga, da v njegovem imenu podpisuje dokumente zadruga.

Pooblastilo iz predhodnega odstavka mora biti pismeno in je lahko splošno ali pa posebno, o čemer odloča direktor.

Pooblastilo iz prvega odstavka tega člena je lahko stalno ali pa enkratno, kar mora biti iz pooblastila razvidno.

16. člen

Dokumente finančnega značaja podpisuje pred direktorjem vodja računovodstva s tem, da podpiše dokumente na levi strani, direktor pa na desni strani zadruga štampiljke, s katero mora biti dokument opremljen.

S podpisom vodje računovodstva ali njegovega pooblaščenca se direktorju jamči skladnost podpisanega dokumenta z veljavnimi zakonskimi predpisi.

Vse pogodbe komercialnega značaja, zlasti vse kupoprodajne pogodbe, podpisuje pred direktorjem vodja komercialne ali njegov pooblaščen namestnik, z odgovornostjo po drugem odstavku tega člena.

17. člen

Dopise, ki se nanašajo na določena strokovna področja, podpisuje vodja posamezne službe, v kolikor ne gre za dokument, s katerim se za zadrugo prevzema obveznost.

Če gre za dokument, s katerim se za zadrugo prevzema obveznost, mora predhodno na levi strani štampiljke tak dokument podpisati vodja službe, na desni pa direktor zadruga.

Delavec, ki podpisuje dokumente, s katerimi zadruga prevzema obveznosti, lahko podpisuje sam le v primeru, če ga je direktor za to pismeno pooblastil. Tako pismeno pooblastilo je lahko začasno ali pa trajno, o čemer odloča direktor.

18. člen

Pooblaščen podpisniki zadruga morajo biti registrirani v združenem registru pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru.

Pooblaščen podpisniki zadruga na predlog direktorja določa poslovni odbor ONPZ „PANORAMA“.

4. POSLOVNA TAJNOST

19. člen

Delo zadruga je javno, kar je zagotovljeno s tem, da so člani zadruga in delovne skupnosti lahko navzoči na seji kateregakoli organa, da organi o svojem delu obvezno obveščajo združeno skupnost ter z javnim sprejemanjem splošnih aktov, njihovim razglašanjem in objavo.

20. člen

Za poslovno tajnost pa se šteje vse, kar bi utegnilo ogroziti koristi zadruga ali njene delovne skupnosti, če bi se objavilo.

Za poslovno tajnost zadruga zlasti štejejo dokumenti in podatki, za katere zaposlene v zadrugi, ki so upravičene sporočiti drugim dokumente in podatke, ki veljajo za poslovno tajnost v zadrugi in drugo v smislu veljavnih zakonskih določb.

Za poslovno tajnost pa veljajo zlasti:

- vsi dokumenti in podatki, za katere tako sklene zadruga svet ali pa jih pristojni organ proglasi za poslovno tajnost,
- kalkulacije in kooperacijske pogodbe zadruga,
- interne analize, razvojnega, komercialnega ali pa finančnega značaja,
- dolgoročni programi in načrti,
- interne kalkulacije zadruga, dokumenti v zvezi z narodno obrambo in civilno zaščito.

Za kršitev določbe iz tega člena se lahko izreče tudi ukrep izključitve iz članstva zadruga, kadar je poslovno tajnost prekršil član zadruga,

oziroma ukrep prenehanja lastnosti delavca v združenem delu, kadar je poslovno tajnost prekršil delavec delovne skupnosti.

5. VČLANJEVANJE V ZDRUŽENJA IN SKLEPANJE DRUŽBENIH DOGOVOROV OZIROMA SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV

21. člen

Zadruga ONPZ „PANORAMA“ se združuje v gospodarske zbornice in druga splošna združenja za skupno pospeševanje dela in poslovanja, za usklajevanje posebnih, skupnih in splošnih družbenih interesov.

Zadruga nadalje lahko kot celota sklepa pogodbe o poslovanju in tehničnem sodelovanju, o vlaganju sredstev svojih sklepov po združenju v zadeve, za katere so potrebna skupna sredstva, o združevanju sredstev za namene, določene po predpisih o ustanavljanju sredstev za namene, določene po predpisih o ustanavljanju in pristopanju k poslovnim združenjem in drugim oblikam asociacij, če je to potrebno in v korist njenemu razvoju.

O sklepanju pogodb iz tega člena in o sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov odloča poslovni odbor po predhodnem soglasju z delavci delovne skupnosti.

22. člen

Vsak član zadruga ali njene delovne skupnosti ima pravico neposredno na občnem zboru zadruga ali zboru delavcev dajati predloge za napredek dela in poslovanje zadruga in zahtevati poročilo o poslovanju zadruga, kakor tudi o delu samoupravnih, in individualnega poslovodnega organa in strokovnih služb, oziroma postavljati vprašanja.

Na zahtevo člana ali pa delavca zadruga, se mora organ, na katerega se je obrnil v zadevah iz prejšnjega odstavka, izjasniti v roku 30 dni od dneva, ko je bilo vprašanje postavljeno.

23. člen

Vsak član ali delavec zadruga se lahko udeleži sej organov upravljanja in daje tam svoja mnenja in predloge.

Kadar pa se odloča o njegovih pravicah in dolžnostih, mora biti član ali delavec na sejo pozvan.

24. člen

Vsak član ali delavec zadruga ima pravico neposredno na občnem zboru zadruga in zbora delavcev sodelovati pri sprejemanju samoupravnih sporazumov in splošnih aktov zadruga s tem, da daje pripombe in predloge k aktom ali sporazumom, ki se spreminjajo in predlagati spremembe obstoječih ali sprejem novih splošnih aktov ter biti seznanjen s pravicami in dolžnostmi iz sprejetih splošnih aktov.

25. člen

Vsak član delovne skupnosti zadruga ima pravico do strokovne izobrazbe glede na potrebe delovnega mesta, ki ga zaseda ter glede na potrebe in možnosti zadruga.

Vsak član delovne skupnosti ima pravico do uporabe zaščitnih sredstev pri delu na svojem delovnem mestu.

II. POGLAVJE

NOTRANJA ORGANIZACIJA ZADRUGE

1. ODLOČANJE O NOTRANJI ORGANIZACIJI

26. člen

Sprejemanje temeljne organizacijske strukture zadruga in njeno spreminjanje sodi v pristojnost zbora zadruga, ki mora pri tem upoštevati mnenje članov zadruga in članov delovne skupnosti.

Sprejemanje temeljne organizacijske strukture delovne skupnosti zadruga pa je v pristojnosti zbora delavcev delovne skupnosti.

Temeljno organizacijsko strukturo zadruga ali njene delovne skupnosti je mogoče spremeniti, če se ustanovi nova služba ali proizvodna enota ali pa v primeru, da se z novo organizacijsko strukturo lahko predvidijo kakršnikoli boljši rezultati.

2. ZADRUŽNA SKUPNOST

27. člen

Zadruga skupnost sestavljajo vsi člani zadruga, predstavniki organizacij združenega dela in pogodbenih organizacij združenega dela, ki so pridobili članstvo v zadrugi in delavci, ki imajo lastnost delavca v združenem delu v ONPZ „PANORAMA“.

Člani zadruga skupnosti so na osnovi tega statuta enakopravni.

3. DELOVNA SKUPNOST

28. člen

Delavci, ki so pridobili lastnost delavca v združenem delu v ONPZ „PANORAMA“ in opravljajo administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela, sestavljajo delovno skupnost.

4. PRAVICE DELAVCEV V DELOVNI SKUPNOSTI

29. člen

Delavci delovne skupnosti imajo pravico do sredstev za osebno in skupno porabo, v skladu z načeli delitve po delu, do urejanja medsebojnih razmerij v združenem delu, do izvajanja kadrovske in organizacijske politike ter do vseh drugih samoupravnih pravic delavcev v organizacijah združenega dela v skladu z naravo dela, ki ga opravljajo in v skladu s skupnimi interesi, zaradi katerih je bila delovna skupnost ustanovljena.

5. ORGANIZACIJA DELOVNE SKUPNOSTI

30. člen

Struktura delovne skupnosti in njena notranja organizacija mora zagotoviti nemoten in organiziran potek delovnega procesa in čim uspešnejše izvrševanje storitev, ki jih delovna skupnost daje zadržnim članom in drugim organizacijam in institucijam.

Delavcem delovne skupnosti mora organizacija omogočiti kar najbolj neposredno in enakopravno odločanje pri urejanju medsebojnih razmerij pri delu, upravljanju zadev in sredstev delovne skupnosti ter drugih vprašanj, ki se nanašajo na družbenoekonomski položaj delavca v delovni skupnosti.

Vsak delavec delovne skupnosti ima v tako organiziranem delu določeno delovno mesto, z določenimi pravicami in dolžnostmi.

Organizacijo delovne skupnosti in njeno funkcionalnost je potrebno neprestano proučevati in prilagajati poslovnim ciljem zadrge in delovne skupnosti ter samoupravnim odnosom.

6. OSNOVNE ORGANIZACIJSKE ENOTE

31. člen

Zaradi učinkovite delitve dela in medsebojne poslovne koordinacije je delovna skupnost ONPZ „PANORAMA“ notranje razdeljena na tri, organizacijsko zaključene enote, ki so med seboj enakovredne, in sicer:

1. splošna služba
2. komercialno-kooperacijska služba,
3. računovodska služba

32. člen

V prejšnjem členu navedene organizacijske enote, so formirane zaradi strokovnega opravljanja s statutom, samoupravnimi sporazumi in splošnimi akti določenih nalog in opravil stalnega ali začasnega značaja, ki jim jih v izvršitev dejajo organi zadrge in njene delovne skupnosti.

33. člen

Strokovne organizacijske enote iz 31. člena tega statuta vodijo delavci, ki imajo na svojih delovnih mestih posebne pravice in odgovornosti – vodilni delavci – in so odgovorni za organizacijo, koordinacijo in kontrolo dela v svojih enotah, za red in disciplino in za druge zadeve v okviru opisov del v samoupravnem sporazumu o sistematizaciji delovnih mest.

Vodje organizacijskih enot so odgovorni direktorju ter samoupravnim organom.

7. DELOVNA MESTA S POSEBNIMI PRAVICAMI IN OBVEZNOSTMI

34. člen

Delovna mesta, na katerih imajo delavci posebne pravice in obveznosti, so v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“ naslednja:

1. direktor,
2. vodja komercialne,
3. računovodja

8. PONOVI RAZPIS (REELEKCIJA)

35. člen

Vsa delovna mesta, na katerih imajo delavci posebne pravice in odgovornosti, to so delovna mesta iz 34. člena tega statuta, se morajo zasedati po javnem razpisu.

Vsaka 4 leta se delovna mesta iz 34. člena tega statuta ponovno razpišejo (reelekcija).

Razpis se izvede po določbah veljavnega samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

36. člen

V organizacijske enote iz 31. člena tega statuta so za opravljanje nalog vključena delovna mesta, kakor jih predvideva veljavni samoupravni sporazum o sistematizaciji delovnih mest v delovni skupnosti „PANORAMA“.

Delo organizacijskih enot in delo na vseh delovnih mestih podrobneje obravnava samoupravni sporazum o sistematizaciji delovnih mest v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

III. POGLAVJE

ČLANSTVO V ZADRUGI

1. Sprejem in članstvo v zadrugi

37. člen

Članstvo v ONPZ „PANORAMA“ je prostovoljno. Člani zadrge „PANORAMA“ so lahko samostojni obrtniki, ki ob vpisu predložijo predpisano obrtno dovoljenje, kakor tudi obrtne in druge organizacije združenega dela ter pogodbene organizacije združenega dela, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi ter so pripravljeni združiti svoje delo in sredstva v ONPZ „PANORAMA“ na osnovi določb Obrtnega zakona SRS in določb tega statuta.

2. Pogoji za sprejem v članstvo

38. člen

Samostojne obrtnike, pogodbene in druge organizacije združenega dela sprejema v zadrugo poslovni odbor, na podlagi pismene pogodbe (pristopnice), s katero se pristopniki zavezujejo, da bodo izpolnjevali določila statuta zadrge in sklepe njenih organov upravljanja in da plačajo svoj članski delež ter pristopnino.

3. Odklonitev sprejema

39. člen

Poslovni odbor lahko odkloni sprejem v zadrugo. Taka odklonitev pa mora biti pismeno obrazložena. Razlog za odklonitev je lahko dokazana malomarnost kandidata pri izpolnjevanju družbenih obveznosti.

Zoper pismeno obrazloženo odklonitev po prvem odstavku tega člena, se prizadeti lahko pritoži na zbor zadrge v roku 15 dni potem, ko mu je bila pismeno obrazložena odklonitev vročena.

Zbor zadrge na svoji prvi seji o pritožbi dokončno odloči.

4. Izvrševanje pravic in dolžnosti

40. člen

Samostojni obrtniki izvršujejo svoje pravice in dolžnosti člana zadrge neposredno, pogodbene in druge organizacije združenega dela, pa po svojem delegatu, ki ga določijo v skladu s svojim statutom in ga za to pismeno pooblastijo.

Vsaka pogodbeni ali druga organizacija združenega dela je zastopana v zadrugi samo z enim delegatom.

5. Pristopnina in članski delež

41. člen

Vsak član mora ob vstopu v zadrugo plačati

- pristopnino in
- članski delež

Višino pristopnine in članskega deleža iz tega člena določi zbor zadrge.

42. člen

Pristopnina iz prejšnjega člena se šteje za dohodek zadrge ter se ta znesek v nobenem primeru plačniku ne vrne.

Članski delež, po prejšnjem členu pa se članu vrne takoj potem, ko je pismeno izjavil, da se odpoveduje članstvu v zadrugi in je iz nje izstopol.

43. člen

Pravice in dolžnosti pridobijo, oziroma prevzamejo člani z dnem, ko so bili sprejeti v zadrugo.

Medsebojna razmerja članov in zadrge temeljijo na demokratičnosti, solidarnosti, dobrih poslovnih odnosih in na vsklajevanju interesov posameznika z interesi družbene skupnosti.

6. Pravice članov zadrge

44. člen

Člani zadrge imajo zlasti naslednje pravice:

- da neposredno sodelujejo pri upravljanju zadrge v zborih in drugih organih upravljanja, po določbah tega statuta,
- da volijo in so voljeni v vse organe zadrge v smislu pravilnika o volitvah v ONPZ „PANORAMA“,
- da se poslužujejo uslug, ki jih nudi delovna skupnost zadrge članom zadrge,
- da predlagajo organom upravljanja in individualnemu poslovnemu organu zadrge, izboljšanje dela in poslovanja zadrge in njene delovne skupnosti,
- da skupaj z delavci na zboru zadrge odpokličejo organ upravljanja ali pa njegovega posameznega člana, ki so ga izvolili po določbah tega statuta,
- da predlagajo organom upravljanja ustrezne ukrepe za realizacijo poslovnih ciljev in nalog,
- da zahtevajo in dobijo strokovno pomoč v zadrugi za zavarovanje svojih pravic, ki jih imajo v zvezi s svojim sodelovanjem pri poslovanju zadrge,

— da v roku najmanj 30 dni dobijo odgovor na svoja vprašanja in vloge, ki so jih naslovili na zadrugo glede tistih zadev, ki se nanašajo na poslovanje zadruga, oziroma na odnos zadruga — član,

— da dobijo plačilo za svoje izdelke v roku 7 dni po tem, ko je plačilo kupca za njihove izdelke prispelo na tekoči račun zadruga, v kolikor zadruga in član ne dogovorita drugače, zamudne obresti iz te točke v celoti pripadajo zadrugi za pokritje manipulativnih stroškov, za kreditiranje sodnih taks,

— da se v vseh zadevah, ki se nanašajo na poslovanje zadruga, pritožijo na ustrezen organ zadruga, ki mora pritožbo obravnavati in rešiti na svoji prvi seji.

7. Dolžnosti članov

45. člen

Vsak član zadruga je dolžan:

- da se redno udeležuje zborov zadruga ter sej tistih organov zadruga, v katere je izvoljen,
- da se ravna po sklepih zbora zadruga in drugih organov zadruga, ki so bili veljavno sprejeti in niso v nasprotju z veljavnimi predpisi,
- da varuje poslovno tajnost zadruga,
- da točno in pravočasno izpolnjuje vse svoje obveznosti, ki jih ima do zadruga,
- da v prvi vrsti nabavlja surovine in repromaterial iz skladišča zadruga,
- da svojo dovoljeno dejavnost ne opravlja mimo zadruga, dokler ni poravnal vseh svojih obveznosti do nje,
- da posluje solidno in po dobrih poslovnih običajih, zlasti, da se pridržuje poslovnih norm zadruga in njene poslovne politike, kooperacijskih pogodb in dogovorov,
- da sam odgovarja za kakovost in količino svojih izdelkov in za vse reklamacije v tem pogledu.

8. Prenehanje članstva v zadrugi

46. člen

Samostojnim obrtnikom, pogodbenim in drugim organizacijam združenega dela preneha članstvo v zadrugi:

- s pismeno izjavo člana, da izstopa iz zadruga,
- z izključitvijo člana iz zadruga,
- s prenehanjem opravljanja samostojne obrti, oziroma s prenehanjem pogodbene ali druge organizacije združenega dela.

Izstop iz članstva po tem členu ugotovi poslovni odbor na svoji prvi redni seji po prejemu pismene izjave o izstopu in takega člana pismeno obvesti, da je vzel njegovo izjavo na znanje, obenem s pozivom, da poravna svoje morebitne obveznosti do zadruga.

47. člen

Samostojnega obrtnika, pogodbeno ali drugo organizacijo združenega dela lahko poslovni odbor izključi iz zadruga zaradi naslednjih razlogov:

- če član ovira zadrugo pri izvrševanju njenih nalog,
- če član kljub pismenemu opozorilu poslovnega odbora ne izpolnjuje s tem statutom določenih nalog, sklepov zadržnega zbora in drugih organov zadruga,
- če poslovni odbor proti članu v enem letu dvakrat izreče ukrep javne opomina.

48. člen

Mesec dni pred zborom zadruga ne more poslovni odbor izključiti nobenega člana.

49. člen

Izključitev iz članstva mora biti pismeno obrazložena.

50. člen

Zoper sklep poslovnega odbora o prenehanju članstva zaradi izključitve, se prizadeti član lahko pritoži v roku 15 dni potem, ko mu je bil sklep ročen, na zbor zadruga.

Zbor zadruga na svoji prvi seji o pritožbi dokončno odloči.

51. člen

Članstvo v zadrugi preneha z dnem, ko postane sklep o izključitvi iz zadruga pravno močan, to je z dnem, ko zbor zadruga sklep poslovnega odbora o izključitvi potrdi oziroma po poteku 15 dni potem, ko je izključeni član prejel pismeni sklep o svoji izključitvi, pa se ni pritožil.

IV. POGLAVJE

SAMOUPRAVLJANJE

52. člen

Člani zadruga in člani njene delovne skupnosti upravljajo zadrugo skupaj in enakopravno ob vzajemni odgovornosti, z odločanjem na zborih delovnih ljudi, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja, po delegatih v samoupravnih organih zadruga, ki jih volijo in odpokličejo in z nadzorstvom nad izvrševanjem sklepov, kakor tudi z nadzorstvom nad delom organov in služb v zadrugi in njeni delovni skupnosti.

53. člen

Zadrugo ONPZ „PANORAMA“ upravljajo njeni člani in delavci na zborih zadruga, z referendumom in volitvami, nekatere zadeve pa

poverjajo svojim izvoljenim organom upravljanja, v skladu z določbami tega statuta.

54. člen

Člani zadruga pridobijo pravico in dolžnost upravljati zadrugo z dnem, ko so veljavno postali njeni člani, delavci zadruga pa pridobijo pravico in dolžnost upravljati zadrugo in svojo delovno skupnost z dnem, ko so pridobili lastnost delavca v združenem delu v delovni skupnosti, bodisi da delajo s polnim ali skrajšanim delovnim časom in so pridobili lastnost delavca za določen ali pa nedoločen čas.

55. člen

Pri oblikovanju in urejanju razmerij v združenem delu ter v uresničevanju drugih samoupravnih pravic in dolžnosti imata član zadruga in član njene delovne skupnosti pravico, da se opirata na pobude in stališča sindikalne organizacije, da se na ta način lažje seznani s praktično uporabo zakonskih predpisov, z določbami statuta in drugih splošnih aktov, glede na konkretne razmere.

56. člen

Predlog, mnenje, zahtevo ali vprašanje posameznega člana ali delavca, je dolžan obravnavati tisti delavec ali organ, v čigar delovno področje in pristojnost zadeva spada.

Če odgovorni delavec ali pristojni organ v roku 30 dni ne odgovori, smeta član zadruga, ali delavec njene delovne skupnosti, svoje vprašanje poslati neposredno pristojnemu organu, ki je dolžan v predpisanem roku odgovoriti.

Prizadeti član zadruga ali delavec njene delovne skupnosti takoj o istem vprašanju obvesti sindikalno organizacijo.

57. člen

Na vprašanje ali zahtevo posameznega člana zadruga ali delavca njene delovne skupnosti, ki zadeva njihove materialne odnose oziroma izplačilo osebnih dohodkov, je odgovorni delavec dolžan dati odgovor v treh dneh, pristojni organ pa v 14 delovnih dneh potem, ko je bilo vprašanje postavljeno.

58. člen

Posamezni član zadruga ali delavec njene delovne skupnosti, ki ni zadovoljen z odgovorom ali rešitvijo postavljenega vprašanja, predloga, mnenja ali zahteve, ima pravico zahtevati od poslovnega odbora odnosno od zbora delavcev, da o spornem vprašanju dokončno odloči, kar je slednji dolžan storiti na svoji prvi naslednji seji.

V primeru, da poslovni odbor odnosno zbor delavcev ali drug organ ne more sprejeti ustrezne odločitve, ki bi bila dokončna, zaradi zunanjih vplivov in vzrokov, je dolžan v 7 dneh zahtevati ustrezno rešitev od družbeno-političnih skupnosti in njihovih izvršilnih organov v občini, republiki ali pa v federaciji.

O zahtevi, iz tega člena je treba takoj seznanimi člane zadruga, njene delovne skupnosti in pa širšo javnost.

1. Zbor delovnih ljudi

59. člen

Zaradi posebnih značilnosti v združevanju sredstev in dela sta v organizaciji združenega dela ONPZ „PANORAMA“, s ciljem uresničevanja čimbolj neposrednega samoupravljanja predvidena dva zbora delovnih ljudi in sicer:

a) zbor zadruga (občni zbor), ki ga sestavljajo člani zadruga in delavci njene delovne skupnosti,

b) zbor delovcev delovne skupnosti, ki ga sestavljajo samo člani delovne skupnosti, to je delavci, ki so pridobili lastnost delavca v združenem delu.

60. člen

Zbora delovnih ljudi sta najvišja organa upravljanja v organizaciji združenega dela ONPZ „PANORAMA“, v primerih ko odločata o zadevah iz svoje pristojnosti po določbah tega statuta ter so njuni sklepi obvezni za vso združeno skupnost, če odloča zbor zadruga ter za vse člane delovne skupnosti, kadar odloča zbor delavcev delovne skupnosti, kakor tudi za vse organe, ki sta jih ta zbor na osnovi določb tega statuta izvolila.

61. člen

Zbori delovnih ljudi so pristojni za sprejemanje statuta, splošnih aktov in samoupravnih sporazumov po tem statutu, kakor tudi programov in načrtov.

62. člen

Kolektivni in individualni organi so dolžni zborom delovnih ljudi poročati o izvrševanju splošnih aktov, sporazumov, programov in načrtov. Takšna poročila morajo biti obvezno podana ob sprejemanju zaključnega računa, h kateremu dajejo soglasje tudi zbori delovnih ljudi. Rezultate periodičnih obračunov posredujejo poslovni odbor in direktor.

63. člen

Zbori delovnih ljudi imajo pravico odločati o odpoklicu tistih organov upravljanja, ki so jih izvolili, kakor tudi posameznih članov teh organov, o razpisu referenduma, o spremembi statusnih vprašanj, skratka imajo pravico pobude glede vseh vprašanj poslovne politike in drugih zadev v okviru njihove pristojnosti, ki jo določa ta statut.

64. člen

Zbor zadruga je drugostopenjski organ v zadevah, o katerih je na prvi stopnji odločal poslovni odbor.

Zbor delavcev v delovni skupnosti je drugostopenjski organ v zadevah, o katerih je na prvi stopnji odločala komisija o medsebojnih razmerjih.

V primerih odločanja zborov delovnih ljudi po tem členu, je odločitev zbora delovnih ljudi dokončna.

Delo zborov delovnih ljudi je določeno s tem statutom.

a) Zbor zadruga — občni zbor

65. člen

Zbor zadruga ali občni zbor je najvišji samoupravni organ zadruga, katerega sklepi iz njegove pristojnosti so obvezni za vse organe, člane ali delavce vse zadruga skupnosti.

Zbor zadruga sestavljajo vsi člani zadruga in vsi delavci njene delovne skupnosti. Sklicuje se najmanj enkrat na leto, oziroma po potrebi.

Zbor zadruga sklicuje predsednik poslovnega odbora, oziroma njegov namestnik.

66. člen

Zbor zadruga sklepa pravnomočno, če je na njem prisotnih več kot polovica članov in delavcev zadruga.

Zbor zadruga sklepa pravnomočno z dvotretjinsko večino glasov vseh navzočih članov in delavcev.

67. člen

Zbor zadruga vodi na zboru izvoljeno delovno predststvo, ki ga sestavljajo trije delegati, ki izmed sebe izvolijo predsednika.

Za zapisnik je odgovoren izvoljeni zapisnikar, zapisnik pa overovita s svojim podpisoma dva izvoljena overovalca zapisnika.

Pristojnosti zbora zadruga

68. člen

Zbor zadruga je pristojen zlasti za odločanje o zadevah, ki se nanašajo na vso zadruga skupnost predvsem pa:

— sprejema statut in druge, s statutom določene splošne akte, voli in odpokliče poslovni odbor ter imenuje direktorja, ga odpokliče ter imenuje tudi vršilca dolžnosti direktorja,

— sprejema in potrjuje periodične obračune, zaključni račun, dolgoročne in druge programe zadruga in določa okvirno poslovno politiko zadruga, odloča o sredstvih zadruga, o uporabi in razpolaganju sredstev skladov, razen sredstev sklada skupne porabe ter o statusnih vprašanjih, ki niso v pristojnosti referendumu,

— potrjuje, oziroma zavrača predloge poslovnega odbora o večjih investicijah, katerih vrednost presega 100.000.— din ter določa letni obseg nakupa, ali prodaje osnovnih sredstev ter o spremembi in dopolnitvi predmeta poslovanja, o pogodbah poslovno-tehničnega sodelovanja in včlanjevanju zadruga v zbornice, ali združenja,

— odloča o odpisih osnovnih sredstev in spornih terjatev, odobrava letne popise sredstev in odloča o nakupu in prodaji nepremičnin, kakor tudi o stopnji amortizacije osnovnih sredstev,

— odloča o službenih potovanjih direktorja v tujino, o priporočilih organov družbeno-političnih skupnosti ter sprejema akte in načrte v zadevah narodne obrambe in civilne zaštite in imenuje organe v tej zvezi,

— določa višino pristopnine in članskega deleža, določa poslovne tajnosti zadruga in odloča o drugih zadevah, ki niso s tem statutom dana v pristojnost drugim organom,

— na drugi stopnji odloča o zadevah, o katerih sta na prvi stopnji odločala zbor delavcev ali pa poslovni odbor ter odloča tudi o drugih zadevah in nalogah, določenih s splošnimi akti zadruga ali z zakonom.

b) Zbor delavcev delovne skupnosti

69. člen

Zbor delavcev je najvišji samoupravni organ delovne skupnosti, kadar neposredno odloča in katerega sklepi iz njegove pristojnosti so obvezni za vso delovno skupnost.

Zbor delavcev delovne skupnosti sestavljajo delavci zadruga, ki so v njej pridobili lastnost delavca v združenem delu.

70. člen

Zbor delavcev neposredno odloča le o zadevah, ki se nanašajo na delovno skupnost in na njene člane, njihova medsebojna razmerja ter na pravice in obveznosti, ki iz teh razmerij izvirajo.

71. člen

Zbor delavcev delovne skupnosti sklicuje predsednik zbora delovne skupnosti na lastno pobudo, na predlog 1/3 vseh delavcev delovne skupnosti in na predlog sindikalne podružnice ali direktorja zadruga.

Če predsednik zbora ne skliče zbora delavcev takrat, ko je to potrebno, ga skliče direktor.

Zboru delavcev predseduje predsednik zbora, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

Zbor delavcev sprejema predloge in sklepa z večino glasov vseh delavcev delovne skupnosti.

Predsednik zbora delavcev

72. člen

Zbor delavcev delovne skupnosti voli predsednika zbora, za mandatno dobo 2 let.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za predsednika zbora delovne skupnosti.

Individualni poslovodni organ in drugi vodilni delavci, ne morejo biti izvoljeni za predsednika zbora delavcev delovne skupnosti.

Pristojnosti zbora delavcev delovne skupnosti

73. člen

Pristojnosti zbora delavcev delovne skupnosti so:

— sprejema samoupravne sporazume in druge splošne akte, ki jih za delovno skupnost predpisuje zakon in ta statut, kakor tudi njihove dopolnitve in spremembe,

— odloča o sklenitvi samoupravnega sporazuma in o pristopitvi k družbenemu dogovoru, ter o temeljni organizacijski strukturi v delovni skupnosti,

— sprejema zaključni račun, sprejema program razvoja in letni gospodarski načrt dela delovne skupnosti,

— odloča o delitvi sredstev sklada skupne uporabe, o delitvi stanovanj, oziroma sredstev za kreditiranje stanovanjske izgradnje,

— na drugi stopnji odloča o vseh zadevah medsebojnih razmerij in vprašanjih delitve osebnih dohodkov, o katerih je na prvi stopnji odločala komisija za medsebojna razmerja,

— voli in razrešuje predsednika zbora delavcev in njegovega namestnika, voli in razrešuje komisijo za medsebojna razmerja, samoupravno delavsko kontrolo ter delegate v komisijo za imenovanje ali razrešitev direktorja,

— odobrava službena potovanja direktorja v inozemstvo, kakor tudi službena potovanja v inozemstvo za delavce delovne skupnosti,

— sprejema predloge, prijave in pripombe odbora samoupravnih delavske kontrole, zavzema stališča in odloča,

— deli in razporeja sredstva, ki so po zaključnem računu namenjena za reklamo, propagando in reprezentanco,

— izbira po javnem razpisu kandidate za delovna mesta, na katerih imajo delavci posebne pravice in obveznosti ter jih imenuje na ta delovna mesta ter jim odreja posebne naloge in smotre, ki jih morajo v določenem času izpolniti,

— odloča o razpolaganju s sredstvi rezervnega sklada v primerih, ko ni za to pristojen poslovni odbor,

— zbor delavcev delovne skupnosti odloča tudi o drugih zadevah, ki so mu dane v pristojnost z zakoni ali splošnimi akti zadruga ali njene delovne skupnosti.

3. Referendum

74. člen

Člani zadruga in delavci njene delovne skupnosti obvezno odločajo z referendumom o zadevah, ki jih določajo zakonski predpisi in drugih zadevah, ki jih določijo zbor zadruga, obvezno pa:

— o združitvi z drugo ali pa o pripojitvi k drugi organizaciji združenega dela,

— o pripojitvi druge organizacije združenega dela k ONPZ „PANORAMA“,

— o razdelitvi organizacije združenega dela na dve ali več organizaciji združenega dela,

— o bistveni spremembi statusa organizacije združenega dela ONPZ „PANORAMA“, ki bi imela za posledico izgubo zadrugaškega značaja,

— o drugih zadevah, ki jih določa zbor zadruga.

Razpis referenduma

75. člen

Referendum v vsej zadruga skupnosti s svojim sklepom razpiše in zaključijo zbor zadruga.

Sklep, s katerim se razpiše referendum, mora med drugim vsebovati tudi predlog, ki je oblikovan tako, da delovni ljudje — člani vse zadruga skupnosti, lahko nanj odgovorijo z „da“ ali „ne“.

Iniciativo za razpis referenduma lahko da vsak član ali delavec zadruga, organ upravljanja ali pa družbenopolitične organizacije.

O predlogu iz tretjega odstavka tega člena mora razpravljati zbor zadruga na svoji prvi redni seji.

76. člen

Sklep zbora zadruga o razpisu referenduma mora vsebovati:

— predmet referenduma (vprašanje o katerem se bo na referendumu odločalo,

— datum in kraj, kjer bo referendum izveden.

Sklep mora biti objavljen na način, ki je predpisan za objavo splošnih aktov.

Od objave sklepa do referenduma, mora preteči najmanj 10 dni.

Glasovalna pravica

77. člen

Glasovalno pravico na referendumu imajo vsi člani zadruga in vsi člani njene delovne skupnosti.

Na glasovanju ima vsak upravičenec pravico do enega glasu in lahko samo enkrat ter osebno glasuje.

Volilne imenike pripravi direkcija s splošno službo, potrdi pa jih tričlanska komisija, ki jo imenuje zbor zadruge.

78. člen

Z vprašanjem, ki je predmet referendumu in z vsemi posledicami odločanja, mora biti pred referendumom seznanjena vsa zadržna skupnost na način, ki ga določi zbor zadruge.

79. člen

Glasovanje na referendumu je tajno in veljavno samo tedaj, če se je referendumu udeležilo najmanj 3/4 vseh članov zadržne skupnosti.

80. člen

Zbor zadruge in komisija za izvedbo referendumu morata zagotoviti svobodno opredelitev glasovalcev in tajnost referendumu.

Noben organ ali oseba ne sme in ne more pozvati glasovalca na odgovornost.

81. člen

Volilna komisija, ki jo imenuje zbor zadruge, neposredno vodi glasovanje.

V volilno komisijo obvezno delegira svoje delegate izvršni odbor sindikalne podružnice.

82. člen

Referendum je uspel, če je za predlog glasovalo več kakor 2/3 članov zadržne skupnosti.

83. člen

Odločitev, sprejeta z referendumom je dokončna in obvezna za vse organe v zadržni skupnosti od tretjega dne po referendumu, če ni v razpisu drugače določeno.

O isti zadevi zadržni svet ponovnega referendumu ne more razpisati poprej, kakor v 6 mesecih od dneva njegove izvedbe.

84. člen

Zbor zadruge zaključí referendum, dan po glasovanju z svojim sklepom in z njim seznaní vse člane zadržne skupnosti v roku 24 ur.

Sklep o zaključitvi referendumu mora med drugim vsebovati tudi podatek o izidu referendumu.

Gradivo o izvedbi referendumu se hrani v arhivu zadruge.

VARSTVO POSTOPKA

85. člen

Vsak glasovalec, oziroma član ali delavec zadruge ima pravico, da se pismeno pritoži odboru delavske kontrole v roku 48 ur od dneva referendumu, če meni, da je bil postopek ali pa rezultat referendumu nepravilen.

Odbor delavske kontrole je dolžan v roku 24 ur zagotoviti utemeljenost pritožbe in predlagati zadržnemu svetu ponovitev referendumu v naslednjih primerih:

1. če glasovalcu ni bilo omogočeno, da na referendumu izrazi svojo voljo, pa bi jo lahko in če bi to dejstvo lahko vplivalo na končni rezultat referendumu,

2. če ni bila zagotovljena tajnost glasovanja in

3. če je rezultat referendumu neresničen.

Utemeljenost pritožbe

86. člen

V primeru, da odbor delavske kontrole ugotovi utemeljenost pritožbe iz prvega odstavka 85. člena tega statuta, postane odločitev sprejeta z referendumom dokončna šele, ko sprejme zbor zadruge sklep o predlogu odbora delavske kontrole.

87. člen

Nekatere, s tem statutom določene zadeve, poverjajo člani in delavci zadruge organom upravljanja, ki jih na svojih zborih izvolijo.

Voljeni organi upravljanja zadruge in njene delovne skupnosti

88. člen

Kolektivni izvršilni organ v zadrugi je:

– poslovni odbor.

Individualni poslovodni organ zadruge je:

– direktor

Organa upravljanja v delovni skupnosti sta:

– odbor delavske kontrole in

– komisija za medsebojna razmerja.

Poslovodni organ zadruge in njene delovne skupnosti

89. člen

Individualni poslovodni organ, ki je obenem tudi individualni izvršilni organ, samoupravnih organov zadruge in njene delovne skupnosti, ki vodi njeno poslovanje, organizira in vključuje delovni proces in izvršuje sklepe samoupravnih organov, je direktor zadruge.

90. člen

Voljene organe upravljanja sestavljajo delegati delovnih ljudi, neposredno izvoljeni na način, ki ga določa pravilnik o volitvah samoupravnih organov v organizaciji združenega dela ONPZ „PANORAMA“.

Delegati delajo po smernicah delovnih ljudi, ki so jih izvolili in so jim za svoje delo odgovorni.

Odpoklic posameznih delegatov ali samoupravnih organov v celoti določa akt iz prvega odstavka tega člena, v kolikor tega ne določa ta statut.

91. člen

Člani organov posrednega upravljanja ne morejo biti izvoljeni za daljšo mandatno dobo kot dve leti.

Nihče ne more biti več kakor dvakrat zaporedoma izvoljen v isti samoupravni ali izvršilni organ.

92. člen

Zadrugo ONPZ „PANORAMA“ v celoti zastopa in predstavlja njen individualni poslovodni organ – direktor zadruge, ki je pri delu samostojen in odgovoren članom zadruge, njenim delavcem in organom upravljanja.

Individualni poslovodni organ je za zakonitost dela in za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti organizacije združenega dela odgovoren tudi družbeni skupnosti.

Individualni poslovodni organ ima pravico in dolžnost, da v skladu z zakonom zadrži izvršitev aktov zbora zadruge in drugih organov organizacije združenega dela in njene delovne skupnosti, če meni, da so v nasprotju z zakonom in o tem obvesti pristojni organ družbeno-politične skupnosti.

Po preteku mandata 4 let je za individualnega poslovodnega organa lahko ponovno imenovana ista oseba na način, ki ga predpisuje zakon.

Poslovni odbor

93. člen

Kolektivni izvršilni organ zbora zadruge je poslovni odbor, ki ima 7 članov ter ga za mandatno dobo 2 leti izvoli zbor zadruge, tako da izvoli 5 delegatov izmed članov zadruge in 2 delegata izmed delavcev delovne skupnosti.

94. člen

Poslovni odbor izvršuje sklepe zbora zadruge ter opravlja še druge naloge s področja poslovanja zadruge in je za svoje delo odgovoren zboru zadruge.

Pristojnosti poslovnega odbora

95. člen

Poslovni odbor obravnava in odloča o vprašanjih v mejah naslednjih pristojnosti:

– o sprejemu članov v zadrugo, o njihovem kaznovanju in eventualni izključitvi,

– podrobneje določa člane, programe dela in razvoja ter sprejema ukrepe za njihovo pravilno izvajanje,

– odloča o nabavi in prodaji osnovnih sredstev do zneska 100.000.– din,

– odloča o najemanju kratkoročnih kreditov,

– odloča o dotacijah in podporah družbenim organizacijam ali posameznikom v okviru planiranih sredstev,

– določa politiko cen, oziroma posamezne cene za prodajo blaga in storitev, na predlog komerciala,

– določa splošne pogoje zadruge,

– pooblašča podpisnike finančnih in drugih aktov in odreja njihovo registracijo pri OGS Maribor,

– odobrava kataloge in prospekte ter odloča o udeležbi na sejmih,

– imenuje komisije za popis sredstev zadruge in njihovih virov,

– obravnava vse periodične obračune in poslovna poročila ter sprejema ustrezne sklepe in pripravlja predlog pripomb za zbor zadruge ob potrditvi zaključnega računa, periodičnih obračunov in ob popisu sredstev,

– odloča o najemu ali oddaji v najem osnovnih sredstev in nepremičnin,

– odloča o drugih zadevah, ki so določene z zakonom, s tem statutom ali pa s sklepom zbora zadruge.

96. člen

Seje poslovnega odbora sklicuje njegov predsednik po potrebi.

97. člen

Zoper odločitev poslovnega odbora je dopustna pritožba na zbor zadruge v roku 15 dni po prejemu pismenega odpravlja sklepa.

Upravljanje v delovni skupnosti Odbor delavske kontrole

98. člen

Odbor delavske kontrole je nadzorni organ delovne skupnosti, ki izvršuje nadzor nad:

- izvajanjem samoupravnih normativnih aktov,
- uveljavljanjem pravic delavcev, določenih z ustavo, zakoni, splošnimi in samoupravnimi akti in s sklepi samoupravnih organov,
- uporabo sredstev, poslovanjem in finančno-materialnim stanjem zadrage.

99. člen

Odbor delavske kontrole je voljeni organ nadzora, ki ga izvoli zbor delavcev delovne skupnosti za mandatno dobo 2 leti.

Odbor delavske kontrole šteje 3 delegate, ki morajo biti izvoljeni iz vseh-treh organizacijskih enot delovne skupnosti.

100. člen

Odbor delavske kontrole je pri svojem delu samostojen v skladu z določbami tega statuta in sprejema svoje odločitve v plenumu z večino glasov;

101. člen

O svojem delu in predlaganih ukrepih mora odbor delavske kontrole, kakor tudi njegovi člani redno obveščati delavce delovne skupnosti.

Odbor delavske kontrole sme zahtevati od vsakega delavca in od vsakega organa podatke, ki so potrebni za izvajanje nalog odbora. Prav tako lahko zahteva od strokovnih služb tudi izdelavo analiz, pregledov in podobno, za enake namene.

Pristojnosti odbora delavske kontrole

102. člen

Odbor samoupravne delavske kontrole nadzira:

- izvajanje statuta, drugih splošnih aktov, samoupravnih sporazumov, izvajanje sklepov zbora delavcev, organov upravljanja, izvršilnih ter poslovnega organa ter skladnost teh aktov in sklepov s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delavcev,
- izpolnjevanje delovnih in samoupravljaljskih dolžnosti delavcev, organov in služb OZD,
- smotnost in ekonomičnost uporabe družbenih sredstev in njihovo razpolaganje,
- izvajanje načela delitve po delu pri delitvi osebnih dohodkov in razporejanju dohodka,
- uresničevanje in varstvo pravic delavcev v medsebojnih razmerjih pri delu, obveščanje delavcev in članov o vprašanih, ki so pomembna za odločanje in nadzorstvo v OZD, kakor tudi uresničevanje drugih samoupravnih pravic, dolžnosti in interesov delavcev.

103. člen

Odbor delavske kontrole poroča o svojih ugotovitvah zboru delavcev in organov upravljanja.

Glede na svoje ugotovitve je odbor delavske kontrole upravičen predlagati postopke za uveljavitev odgovornosti kolektivnih in individualnega organa ter posameznih delavcev.

Odbor delavske kontrole lahko pri svojem delu uporablja zunanje strokovnjake in o nepravilnostih v organizaciji združenega dela tudi neposredno obvešča organe, pristojne za nadzor.

104. člen

Niti odbora, niti njihovih posameznih članov ne sme nihče klicati na odgovornost zaradi izvrševanja njegovih, s tem statutom določenih nalog.

105. člen

Delovanje odbora samoupravne delavske kontrole podrobneje ureja pravilnik o delovanju samoupravne delavske kontrole v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

106. člen

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu je prvostopenjski organ, ki odloča na prvi stopnji o medsebojnih razmerjih, delitvi osebnih dohodkov in drugih zadevah, ki izvirajo iz naslova medsebojnih razmerij v združenem delu in šteje 3 delegate, ter jo izvoli zbor delavcev delovne skupnosti za mandatno dobo 2 let.

V komisijo za mesebojna razmerja morajo biti izvoljeni delegati iz vseh-treh organizacijskih enot delovne skupnosti.

107. člen

Komisija za medsebojna razmerja sprejema svoje odločitve v plenumu z večino glasov in je za svoje delo odgovorna zboru delavcev delovne skupnosti.

Pristojnost komisije a medsebojna razmerja

108. člen

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu ima zlasti sledeče pristojnosti:

- na prvi stopnji odloča o vseh medsebojnih razmerjih delavcev, v smislu določb samoupravnega sporazuma delavcev v združenem delu,
- na prvi stopnji odloča o zadevah delitve osebnih dohodkov v smislu samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov,
- o objavah prostih delovnih mest in izbiri delavcev za ta delovna mesta v smislu samoupravnega sporazuma o sistematizaciji delovnih mest,
- odloča o vseh drugih zadevah, ki jih v njeno pristojnost določajo splošni akti ONPZ „PANORAMA“.

109. člen

Zoper odločitve komisije za medsebojna razmerja je dopustna pritožba v roku 15 dni po odpravku pismenega sklepa komisije; na zbor delavcev delovne skupnosti.

Način dela organov upravljanja

110. člen

Pravice in dolžnosti, v mejah svojih pristojnosti, opravljajo organi na svojih sejah.

Organi odločajo na svojih sejah z večino glasov prisotnih članov, o zadevah in medsebojnih razmerjih pa z večino glasov vseh članov.

111. člen

Seje organov posrednega upravljanja sklicujejo njihovi predsedniki, ki z direktorjem skupaj pripravijo dnevni red, ki ga je treba z vabilom in potrebnimi materiali vred dostaviti članom vsaj tri dni pred sejo.

Sklic seje organov po prejšnjem odstavku lahko zahtevajo tudi kolektivni izvršilni organi, sindikalna organizacija in direktor zadrage.

112. člen

Organi posrednega upravljanja praviloma odločajo in sprejemajo sklepe z javnim glasovanjem, lahko pa sklenejo, da bo o določenem vprašanju glasovanje tajno.

Tajno glasovanje se opravi tudi o tistih vprašanih glede katerih je to predpisano z zakonom.

Obvezno prisostvovanje sej organov posrednega upravljanja

113. člen

Sejam organom posrednega upravljanja prisostvuje direktor, ki je član organov dolžan opozoriti na eventualno nezakonitost sklepanja.

Sejam organov prisostvujejo delavci delovne skupnosti, ki imajo posebne pravice in obveznosti na svojih delovnih mestih, ki so dolžni dajati poročila, pojasnila in odgovore članom sveta, s področja svojega dela, sicer pa tudi drugi delavci.

Sejam prisostvuje tudi predstavnik sindikalne podružnice oziroma organizacije. Osebe iz tega člena, ki prisostvujejo sejам organov, nimajo na seji glasovalne pravice.

Predsedniki organov

114. člen

Delegati – člani organov upravljanja izvolijo iz svoje srede predsednika in po potrebi njegovega namestnika.

Predsednik organa, opravlja svojo funkcijo samo na sejah in je sicer povsem izenačen s člani zadrage ali njene delovne skupnosti.

V odsotnosti predsednika ga nadomešča njegov namestnik.

115. člen

Predsednik organa z direktorjem sestavlja dnevni red, sklicuje in vodi sejo, formulira sklepe organa in vodi glasovanje.

Predsednik poleg zapisnikarja, ki ga imenuje organ, podpisuje zapisnike organa, kateremu predseduje.

116. člen

Pismene odpravke sklepov vseh organov podpisujeta predsednik organa, ki je sklep sprejel in direktor zadrage.

Individualni poslovodni organ – direktor

117. člen

Individualni poslovni organ zadrage in njene delovne skupnosti je direktor ki je pri svojem delu samostojen in osebno odgovoren organom upravljanja ter delovni in združni skupnosti.

118. člen

Za individualnega poslovodnega organa je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev, izpolnjuje tudi naslednje posebne pogoje:

- da ima srednješolsko izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu v gospodarstvu,
- da ima ustrezne moralno-politične kvalitete,

- da predloži pred svojim imenovanjem načelni in učinkovit program zadruge, kar velja za novoimenovanega kandidata,
- da ima ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti in sposobnost za koordinacijo dela,
- da v celoti obvlada problematiko zasebne obrti.

Pristojnosti in odgovornosti individualnega poslovnega organa – direktorja

19. člen

Individualni poslovodni organ – direktor zastopa in predstavlja zadrugo in je pri svojem delu samostojen ter odgovoren delavcem in organom upravljanja v OZD. Vodi poslovanje OZD, organizira in vsklajuje delovni proces ter izvršuje sklepe organov upravljanja. Za zakonitost dela in za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti OZD, je odgovoren tudi družbeni skupnosti ter ima pravico in dolžnost, da v skladu z zakonom zadrži izvršitev aktov poslovnega odbora in drugih organov upravljanja, če meni, da so v nasprotju z zakonom in o tem obvesti pristojni organ družbeno politične skupnosti.

Poleg določnosti iz prvega odstavka tega člena pa ima individualni poslovni organ – direktor zadruge še naslednje odgovornosti:

- zagotavlja delavcem družbeno-ekonomsko usmeritev s srednjeročnimi in letnimi načrti, ki določajo pogoje in obveznosti glede obsega poslovanja, vlaganj v razširjeno reprodukcijo in delitve dohodka in osebnih dohodkov po poslovnih uspehih,
- usklajuje delo pri uresničevanju gospodarskih načrtov in predlaga ukrepe za zagotovitev planiranih poslovnih ciljev in optimalnega dohodka,
- zagotavlja izvajanje organizacijskih ukrepov v delu na podlagi sprejetih sklepov in predpisov o samoupravnih organizacijah dela,
- prisotvuje sejam organov upravljanja,
- zagotavlja in nadzira izvrševanje sklepov samoupravnih in drugih organov,
- spremlja strokovno in drugo delo in omogoča strokovne posvete o poslovnih zadevah iz pristojnosti posameznih organizacijskih enot in o njihovih predlogih za organe upravljanja,
- sklicuje seje kolegija, katerega sestavo sam določa, da zagotovi najustreznejše odločitve pri izvajanju poslovne politike in drugih samoupravnih odločitev ter organizacijsko in akcijsko enotnost posameznih organizacijskih enot in vodilnih ter strokovnih delavcev,
- skrbi za zakonitost dela,
- zastopa in predstavlja zadrugo in njeno delovno skupnost,
- podpisuje finančne in materialne listine o razpolaganju s sredstvi,
- daje pooblastila za zastopanje in podpisovanje dokumentov drugim delavcem,
- daje najmanj enkrat na leto ob razpravi o zaključnem računu oceno o sposobnostih in uspešnosti dela vodilnih delavcev in utemeljuje morebitne razloge za predčasen razpis vodilnih delovnih mest,
- daje zboru delavcev delovne skupnosti utemeljitev s predlogom, da se začne postopek za ugotavljanje glede zadovoljevanja zahtev določenega vodilnega mesta,
- prijavlja kršitve delovnih dolžnosti in materialno škodo, ki jih povzroče vodilni in drugi sodelavci, svetu delovne skupnosti,
- opravlja tudi druge zadeve, ki mu jih v pristojnost dajejo ustava, zakon, statut in samoupravni sporazum ter splošni akti.

120. člen

Individualnega poslovnega organa – direktorja zadruge, v skladu z zakonskimi predpisi imenuje zbor zadruge na podlagi predloga komisije za imenovanje direktorja, v katero zbor zadruge, zbor delavcev in njihova sindikalna organizacija in skupščina občine Ptuj, delegirajo svoje delegate, za mandatno dobo 4 let, po preteku katere je lahko ponovno imenovan na način, ki ga predpiše zakon.

121. člen

V primeru, ko na izpraznjeno delovno mesto direktorja ni mogel biti pravočasno imenovan nov direktor, imenuje zbor zadruge na izpraznjeno delovno mesto: vršilca dolžnosti direktorja, brez razpisa.

Vršilec dolžnosti direktorja sme to ostati največ 6 mesecev. Če v tem roku ni imenovan direktor, lahko zbor zadruge v soglasju s SO Ptuj, znova brez razpisa imenuje vršilca dolžnosti direktorja, največ še za nadaljnjih 6 mesecev.

Vršilec dolžnosti direktorja ima vse pravice in dolžnosti direktorja.

ODGOVORNOST ORGANOV IN DELAVCEV

122. člen

Vsak organ mora na podlagi razprave sprejeti sklep. V sklep se opredelijo naloge in osebe, ki so dolžne sklep izvršiti.

Vsi sklepi se posebej evidentirajo in se o njihovem izvajanju obvezno poroča organu, ki je sklep sprejel.

Odbor delavske kontrole posebej spremlja izvajanje sklepov ter s tem v zvezi daje ustrezne predloge in poročila.

123. člen

Posamezni član ali delegat neposredno izvoljenega organa se lahko odpokliče:

- kadar se neupravičeno ne udeležuje seje organa, katerega član je,
- kadar ne posreduje stališč, ki so jih sprejeli zbori delovnih ljudi,
- kadar je storil kaznivo dejanje v zvezi s svojim delom.

124. člen

Celotni neposredno izvoljeni organ se odpokliče:

- kadar ne izvršuje odločitev zbora delovnih ljudi ali referendum,
- kadar ne poroča o svojem delu in poslovanju zadruge, odnosno njene delovne skupnosti in v ta namen ne sklicuje zborov delovnih ljudi,
- kadar ne obravnava na prvi seji predlogov delovnih ljudi ali sindikalne organizacije,
- kadar sprejema sklepe, ki so v nasprotju s politiko zadruge ali njene delovne skupnosti ali vztraja pri nezakonitih sklepih,
- kadar krši samoupravne pravice zadruge, njene delovne skupnosti ali posameznih članov, oziroma delavcev.

125. člen

Zbor zadruge lahko razreši poslovni odbor, kadar le-ta ne spoštuje zakonskih predpisov, splošnih aktov, planov in programov ali sklepov zbora zadruge.

126. člen

Zbor delavcev delovne skupnosti lahko predlaga zboru zadruge, zbor zadruge pa lahko tudi samoiniciativno sklene, da se začne postopek za razrešitev direktorja.

Razlogi za tak sklep zbora zadruge so naslednji:

1. Kadar direktor s svojim delom huje krši ali večkrat prekrši predpise, ki se nanašajo na delo zadruge ali njene delovne skupnosti ali na njegovo odgovornost, statut in druge splošne akte, kadar neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov upravljanja ali ravna očitno v nasprotju z njimi,
2. Kadar s svojim nevestnim ali nepravilnim delom prizadene zadrugi, ali njene delovni skupnosti, oziroma družbeni skupnosti večjo škodo ali je zaradi njegovega dela postalo izvrševanje obveznosti otežkočeno,
3. Kadar so bili predlogi organom upravljanja neučinkoviti, neustrezni ali škodljivi.

Zbor delavcev delovne skupnosti, zlasti pa zadrugi svet razpravlja o razlogih, navedenih v prejšnjem odstavku, kadar nastanejo.

O razlogih, navedenih v 3. točki tega člena razpravljata oba organa zlasti ob zaključnem računu.

127. člen

Če zbor delavcev delovne skupnosti, oziroma zbor zadruge meni, da so podani razlogi za razrešitev direktorja po prejšnjem členu, navede v svojem sklepu osnovne razloge ter imenuje komisijo, kakor za imenovanje direktorja po možnosti pravne, ekonomske ali tehnične stroke, ki naj razloge prouči in organom predloži dokumentacijo.

Na podlagi poročila te komisije zbor zadruge odloči o zadevi z večino glasov vseh članov.

128. člen

Samoupravni in drugi organi so odgovorni, da v mejah svojih samoupravnih pravic in dolžnosti:

- sprejmejo sklep po vestni in temeljiti presoji vseh okoliščin, ki so pomembne za sklep in da so sprejeti sklepi v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti,
- zagotovijo enako vestno in temeljito izpolnjevanje sklepov,
- zagotovijo nadzorstvo nad izvrševanjem sklepov.

129. člen

Člani vseh samoupravnih in drugih organov so dolžni zlasti:

- da se seznanijo z gradivom, ki je pomembno za sprejemanje sklepov,
- da kar najbolj ugotovijo mnenje članov zadruge in delovne skupnosti, ki jih je izvolila in so dolžni o tem poročati na seji organa,
- da se redno udeležujejo sej organa, katerega člani so,
- da sodelujejo na seji pri presoji vseh okoliščin, ki so pomembne za sprejemanje sklepov.

130. člen

Direktor in vodje organizacijskih enot so odgovorni za to, da pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti, ki so določene v tem statutu, samoupravnih sporazumih, sklepih in splošnih aktih, skrbno in dosledno uporabljajo ukrepe, ki jih določajo splošni akti, plani in programi in so primerni glede na okoliščine.

Posebej pa so dolžni:

- občasno brez posebnega poziva poročati organom upravljanja o svojem delu in o delu in položaju organizacijskih enot, ki jih vodijo,
- poročati o motnjah v organizaciji dela, o neizpolnjevanju delovnih nalog, o povzročenih škodi in o drugih okoliščinah, ki ogrožajo redno ali smotno opravljanje dela,
- poročati o nepravilnostih in težavah v finančnem poslovanju, izgubah, o notranjih in težavah na trgu,
- ukreniti vse, kar je potrebno, da se prepreči kakršnakoli škoda, ali da se zmanjšajo posledice škodljivega delovanja.

131. člen

Član delovne skupnosti ali vodja organizacijske enote, ki mu je naložena naloga, o kateri meni, da ni v skladu z zakonom, statutom ali splošnim aktom, ali povzroča organizaciji združenega dela ali družbeni skupnosti škodo, mora na to opozoriti vodjo, ki mu je nalogo dal.

Če odgovorni vodja s pismenim nalogom ponovno zahteva izvršitev naloge, se le-ta mora opraviti, razen če bi delavec ali vodja organizacijske enote s tem storil kaznivo dejanje, gospodarski prestop ali povzročil neposredno škodo.

132. člen

Odgovornost po tem poglavju in ukrepi, ki so v njem določeni, ne izključujejo odgovornosti po drugih določbah splošnih aktov ali zakona,

posebej pa odgovornosti za redno in vestno opravljanje splošnih in posebnih delovnih dolžnosti in odškodninske odgovornosti po načelih civilnega prava.

V. POGLAVJE

SAMOUPRAVNO POVEZOVANJE DELEGACIJE IN DELEGATI

133. člen

Delovni ljudje sodelujejo po izvoljenih delegatih v organih samoupravljanja, v družbeno-političnih skupnostih in interesnih skupnostih zato, da vsklajujejo svoje in splošne družbene interese in tako uveljavljajo neodtujljivo ustavno pravico do samoupravljanja.

Način izvolitve delegatov ureja zakon, volilni predpisi in odloki skupščine občine Ptuj.

134. člen

Delegacije in njeni posamezni člani — delegati so dolžni informirati delovno skupnost, na zborih njenih delavcev o vseh sprejetih sklepih, predlogih in priporočilih družbeno-političnih skupnosti, v katerih so delegati zastopajo skupne interese delovne skupnosti.

Informiranje po prvem odstavku tega člena mora biti redno ter je delegacija ali njen posamezni član dolžna pravočasno informirati predsednika zbora, da pravočasno skliče zbor delavcev.

135. člen

Delegacija, ki jo je izvolil zbor delavcev delovne skupnosti, je dolžna obravnavati vsa vprašanja, pomembna za delovno skupnost ONPZ „PANORAMA“ oziroma tudi druga vprašanja, ki jih delegaciji predloži zbor delavcev ali drug samoupravni, kolektivni-izvršilni ali pa poslovodni individualni organ.

Ravno tako so organi iz prvega odstavka tega člena dolžni obravnavati sleherno vprašanje, ki jim ga v obravnavanje predloži delegacija ali njen posamezni član.

136. člen

V primerih, kadar organi zadrage ali pa njene delovne skupnosti, oziroma delegacije menijo, da je potrebno določena vprašanja obravnavati skupno, so to dolžni storiti, to pa velja zlasti za vprašanja, ki imajo določene materialne in socialno-politične posledice za združno ali pa delovno skupnost.

137. člen

Predsednik delegacije ali pa njegov namestnik je dolžan prisostvovati seji katerekoli samoupravnega organa zadrage, zaradi medsebojnega, tekočega obveščanja in dobre koordinacije.

V kolikor sta predsednik delegacije in njegov namestnik odsotna, je seji organov iz prvega odstavka dolžan prisostvovati član delegacije, ki ga predsednik delegacije za to pooblasti.

138. člen

Delegacijo ali njenega posameznega člana, zbor delavcev lahko odpokliče v kolikor se delegacija ali njen posamezni član ne drži določb tega statuta.

Odpoklic delegacije ali njenega posameznega člana predlaga sindikalna organizacija delovne skupnosti s pismenim predlogom, v katerem morajo biti argumentirano navedeni razlogi odpoklica.

Predlog po drugem odstavku tega člena preda sindikalna organizacija predsedniku zbora delavcev.

139. člen

Predsednik zbora delavcev predloži predlog sindikalne organizacije v pravno zboru delavcev delovne skupnosti.

Predsednik sindikalne organizacije obrazloži predlog zboru delavcev. Glasovanje o odpoklicu delegacije, ki se nato izvede, je tajno.

140. člen

Delegacija ali njen posamezni član je odpoklican, če je na tajnem glasovanju za odpoklic glasovalo 2/3 vseh delavcev delovne skupnosti.

VI. POGLAVJE

POSEBNE PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELAVCEV

1. Pravice in dolžnosti delavcev iz medsebojnih razmerij v združenem delu

141. člen

Pravice in dolžnosti delavcev iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, ureja samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu v delovni skupnosti organizacije združenega dela ONPZ „PANORAMA“ PTUJ.

142. člen

Vsak delavec se obvezno vabi na sejo organa, ki odloča o katerikoli njegovih pravic in lahko pojasnjuje oziroma zagovarja svoja stališča o vprašanjih, ki se obravnavajo.

143. člen

V organizaciji združenega dela ONPZ „PANORAMA“ je v vsakem primeru odločanja o pravicah delavca zagotovljen dvostopenjski pritožbeni sistem.

Delavcu, ki zadovoljen z odločitvijo organa, je torej omogočena pravica do pritožbe, razen v primerih, ko je o pravici ali dolžnosti odločal najvišji organ po tem statutu in je tak sklep dokončen.

2. Socialna varnost in minulo delo

144. člen

Minulo delo uveljavljajo delavci delovne skupnosti zadrage zlasti s sistemom delitve osebnih dohodkov, kar ureja samoupravni sporazum o delitvi osebnih dohodkov v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

Pri obravnavanju minulega dela se posebej upoštevajo leta zaposlitve in dela v organizaciji združenega dela ONPZ „PANORAMA“ ter posebej leta skupne zaposlitve po enakem sistemu, ki velja za vse delavce delovne skupnosti.

145. člen

Da bi delavci lažje uveljavljali pravico iz minulega dela, imajo pravico in dolžnost do stalnega izobraževanja. S tem se zagotavlja usposobljenost delavcev za delo ob tehničnem in splošnem družbenem razvoju.

Izobraževanje mora biti ob enakem pogoju dostopno vsem delavcem.

S pravilnikom o izobraževanju se ureja sistem izobraževanja, pri čemer se določijo oblike internega izobraževanja, izobraževanja v zunanjih ustanovah, štipendiranje, pravice delavcev za čas, ko se izobražujejo, pridobivanje internih kvalifikacij in preizkušanje znanja.

146. člen

Delavci združujejo svoja sredstva skupne porabe, da bi zagotovili pogoje za gradnjo oziroma nakup stanovanj ter kreditiranje na tem področju.

Delavci delovne skupnosti imajo pod enakimi pogoji enako pravico do stanovanja oziroma za dodelitev ustreznega posojila za stanovanjske namene.

S samoupravnim sporazumom o dodeljevanju in kreditiranju stanovanj se urejajo vsa vprašanja s tega področja.

147. člen

Organizacija združenega dela skrbi za zdravstveno varstvo delavcev, v ta namen zbor zadrage določa posebna sredstva, ki naj zagotovijo periodične preglede delavcev ter zlasti čimbolj zdravo delovno okolje.

148. člen

Zbor delavcev delovne skupnosti iz sredstev sklada skupne uporabe posebej določa finančna in druga sredstva za rekreacijo delavcev.

V ta namen delovna skupnost lahko tudi združuje sredstva z drugimi organizacijami združenega dela ali institucijami.

149. člen

Organi upravljanja so dolžni posvetiti posebno pozornost delovnim in vojaškim invalidom, zlasti udeležencem NOB in otrokom delavcev, ki so izgubili življenje na delu ali v zvezi z delom.

Pri podeljevanju štipendij imajo ob nakih pogojih, prednost otroci članov delovne skupnosti, v kolikor ni zanimanje med delavci zadrage.

3. Narodna obramba in civilna zaščita

150. člen

Temeljne pravice in dolžnosti organov upravljanja članov zadrage in delavcev njene delovne skupnosti v zadevah narodne obrambe in civilne zaščite se urejajo z zakonom o narodni obrambi in civilni zaščiti in s tem statutom.

Organizacija združenega dela ONPZ „PANORAMA“, v zadevah narodne obrambe in civilne zaščite vsklajuje svoje naloge in prizadevanja z drugimi organizacijami združenega dela ob sodelovanju s pristojnimi organi družbeno-političnih skupnosti.

151. člen

Zadruga ONPZ „PANORAMA“ zagotavlja potrebna sredstva za opremo in strokovno usposabljanje delavcev in članov zadrage za njihovo delo v primeru reševanja ob hudi nesreči in vojni v višini in na način, ki ga določi zbor zadrage.

152. člen

Zbor zadrage ONPZ „PANORAMA“ je po tem statutu pristojen za naslednje naloge s področja narodne obrambe in civilne zaščite:

- sprejema programe in plane razvoja narodne obrambe, kakor tudi vojne plane,
- določa način in obliko izvajanja priprav,
- odloča o ustanovitvi enot in služb teritorialnih enot, enot civilne zaščite, kakor tudi kadrov za delo med vojno,
- imenuje vodje priprav in njihove namestnike, kakor tudi druge odgovorne osebe, ki so jim naložene naloge v zvezi s pripravami,
- opravlja tudi druge naloge, ki se nanašajo na narodno obrambo in civilno zaščito ter so določene z veljavnimi predpisi.

153. člen

Naloge direktorja v zvezi z narodno obrambo in civilno zaščito so naslednje:

- vodi organizacijo priprav,
- skrbi za pravočasno izdelavo vseh planov narodne obrambe, ki jih sprejema zbor zadruga,
- izvaja, oziroma nalaga izvajanje sklepov zbora zadruga in organov pristojne družbeno-politične skupnosti,
- zastopa organizacijo združenega dela v vseh zadevah narodne obrambe,
- obvešča organe upravljanja, člane zadruga in njene delovne skupnosti, kakor tudi organe družbeno-političnih skupnosti o ukrepih v zvezi z narodno obrambo,
- razporeja delavce v enote in službe teritorialne obrambe in civilne zaštite, če tega ne storijo organi družbeno-političnih skupnosti,
- skrbi, da so vsi člani delovne skupnosti pravočasno seznanjeni s svojimi dolžnostmi in pravicami med pripravami, kakor tudi med vojno,
- vodi nadzor pri eventuelni gradnji investicijskih objektov tako, da so upoštewane potrebe narodne obrambe,
- opravlja tudi druge naloge, ki se nanašajo na narodno obrambo in civilno zaščito ter so določene z veljavnimi predpisi.

154. člen

Zbor zadruga in drugi organi nadaljujejo delo med vojno ali ob neposredni vojni nevarnosti.

V primerih iz prejšnjega odstavka tega člena lahko direktor opravlja pristojnosti zbora zadruga, če se ta organ ne more zbrati, potrebne pa so takojšnje odločitve.

Po prenehanju ovir mora direktor take odločitve dati v potrditev pristojnemu organu.

4. Varstvo pri delu

155. člen

Varstvo pri delu obsega predpise in sredstva za varne delovne razmere, ki naj se zagotavljajo s sodobnimi tehničnimi, zdravstvenimi in socialnimi ter drugimi ukrepi.

Popolnejše varstvo delavcev obsega še dodatne socialne ukrepe in materialna sredstva za urejanje boljših življenjskih razmer delavcev.

156. člen

Z organiziranim in učinkovitim varstvom pri delu je treba:

- preprečevati poškodbe pri delu,
- preprečevati poklicna obolenja,
- preprečevati in reševati socialne probleme.

157. člen

Z letnim gospodarskim načrtom se zagotavljajo potrebna materialna sredstva za varstvo delavcev.

Politiko varstva delavcev določa zbor delavcev delovne skupnosti s posebnimi programi, izvaja pa se v skladu s splošnimi akti organizacije združenega dela.

Za doseganje smotrov varstva delavcev po prejšnjem členu, so dolžni sodelovati direktor in kolegialni poslovodni organ, z zdravstvenimi institucijami.

158. člen

Podrobnosti s področja varstva pri delu in požarne varnosti v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

VII. POGLAVJE

DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE
V DELOVNI SKUPNOSTI ZADRUGE

159. člen

Delavci v delovni skupnosti zadruga se prosto-politično organizirajo na socialističnih načelih v družbenopolitične organizacije, ki so sestavni del in aktivni dejavnik socialističnega samoupravnega sistema.

V ta namen se delavci v delovni skupnosti združujejo v sindikat, zvezo komunistov, zvezo mladine in druge družbenopolitične organizacije.

160. člen

Družbenopolitične organizacije v delovni skupnosti zlasti spremljajo delo organov samoupravljanja, se borijo za humane odnose med ljudmi, za razvijanje socialistične demokratične zavesti, zagotavljajo obveščenost delavcev in se borijo za odpravo pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih odnosov.

161. člen

Osnovna organizacija sindikata je sestavni del samoupravljanja v delovni skupnosti in zadrugi, preko katere delavci organizirano vplivajo na samoupravno odločanje, razvijajo svoje samoupravne odnose ter uveljavljajo svoje pravice iz samoupravljanja.

Organi upravljanja so dolžni obravnavati predloge in pobude osnovne sindikalne organizacije in njenih organov, ki se nanašajo na položaj delovnega človeka ter so dolžni če predloge osnovne organizacije v celoti zavrnejo, o tem obvestiti osnovno sindikalno organizacijo z navedbo razlogov zavrnitve.

162. člen

Organi upravljanja so dolžni seznanjati osnovno organizacijo z vprašanji, ki se kakorkoli nanašajo na družbeno-ekonomski položaj delavca.

163. člen

Člani vodstva osnovne organizacije sindikata in ostali njeni člani ne morejo biti klicani na odgovornost za predloge, stališča in pobude, ki se nanašajo na varstvo samoupravnih pravic in položaja delovnega človeka v delovni skupnosti.

164. člen

Delovna skupnost omogoča delovanje osnovne organizacije sindikata s tem, da:

- zagotavlja ustrezne prostore za sestanke in dodatna materialna sredstva za njeno aktivnost,
- omogoča sindikalne sestanke, o sklicevanju takih sestankov samostojno odloča izvršni odbor osnovne organizacije sindikata potem, ko predhodno z vodstvom delovne skupnosti ugotovi najprimernejši čas za sestanek.

VIII. POGLAVJE

OBVEŠČANJE ZADRUŽNE IN
DELOVNE SKUPNOSTI
TER NJENIH POSAMEZNIH ČLANOV

165. člen

Vsi člani zadruga in delavci njene delovne skupnosti imajo pravico, obenem pa je to tudi njihova dolžnost, da so obveščeni o poslovanju in upravljanju zadruga in njene delovne skupnosti, zlasti o finančnem in materialnem stanju in izpolnjevanju delovnih načrtov ter o delu samoupravnih in drugih organov.

Člani in delavci zadruga so pri tem dolžni varovati poslovne tajnosti po tem statutu, obenem pa so dolžni obveščati sočlane in sodelavce in vse pristojne organe o vseh vprašanih gospodarskih in poslovanja, da s tem pomagajo zagotoviti poslovni uspeh zadruga in njene delovne skupnosti.

Informacije po tem členu morajo biti redne in tekoče, pri čemer način določita zbor zadruga in zbor delavcev delovne skupnosti, za izvedbo in pravočasnost informiranja pa odgovarjajo direktor in predsedniki samoupravnih in drugih organov.

166. člen

Člani zadruga, kakor tudi njene delovne skupnosti lahko v ustni ali pisni obliki zahtevajo informacije, pojasnila in podatke o zadevah, ki jih zanimajo, bodisi od samoupravnih organov, ali pa od neposrednih vodij posameznih organizacijskih enot.

Samoupravni in drugi organi ter delavci iz prvega odstavka tega člena so dolžni proučiti člane in delavce zlasti o poslovanju zadruga v rokih, ki so določeni s tem statutom.

167. člen

Predsednik zbora zadruga in predsednik zbora delavcev sta dolžna obveščati člane zadruga in delovne skupnosti o programih in investicijah, o vseh pomembnejših poslovnih odločitvah, o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov, o načrtih za uporabo sredstev sklada skupne uporabe, o letnih poslovnih in kadrovskih načrtih ter na splošno o delu organov upravljanja vsaj enkrat na vsake tri mesece.

168. člen

Direktor in vodje organizacijskih enot so dolžni sproti obveščati člane zadruga in delovne skupnosti o periodičnih obračunih, o zaključnem računu, poslovnih politikah, o problemih in spremembah organizacije dela, o tekočih nalogah in drugem na zborih članov zadruga in zborih delavcev delovne skupnosti.

169. člen

Obveščanje članov zadruga in članov delovne skupnosti, kakor tudi organov upravljanja mora biti zagotovljeno tako, da se s tem zagotovi pravočasnost, objektivnost, celovitost in razumljivost informacij.

170. člen

Če nastopijo zaradi nepravilnega informiranja težave, katerih posledica je neuspeh zadruga, nosi posledice tisti, ki je za probleme vedel, ni pa pravočasno seznanil ustreznih služb, oseb ali organov.

171. člen

Zapisniki sej samoupravnih organov se izobesijo na oglasne deske v zadrugi.

172. člen

Kdorkoli seznanja delovno ali zadruga skupnost ali samoupravne organe, mora biti pri tem objektiven.

Vsako izkrivljanje informacij z namenom kakorkoli škoditi poslovnim uspehom ali zavajati zadruga, oziroma delovno skupnost ali njene organe upravljanja, se šteje za hujšo kršitev delovne dolžnosti.

173. člen

Za informiranje članov zadruga in njene delovne skupnosti se uporabljajo neposredni načini v obliki sklicevanja zborov delovnih ljudi, delovni sestanki in podobno ter posredni način v obliki objav na oglasnih deskah, okrožnic in drugih pisemnih informacij, panojev in drugih oblik.

174. člen

Materialna sredstva za kritje stroškov informiranja zagotavlja ob zaključnem računu zbor zadruga.

IX. POGLAVJE

PLANIRANJE

175. člen

Načrtovanje je osnovni instrument organizacije združenega dela, s katerim se uresničuje poslovna politika.

Obvezno je treba sestaviti in sprejeti naslednje piane:

a) Program razvoja, ki se sestavlja za najmanj petletno obdobje in za čas, ki ga predpišejo družbenopolitične skupnosti,

b) letni gospodarski načrt.

Osnove za planiranje so veljavni družbeni dogovori o planih v družbenopolitičnih skupnostih, normativi, gospodarski instrumenti ter splošne in interne uzanice.

Za metodologijo planiranja, usklajevanje in oblikovanje predlogov planov skrbi strokovna služba, pristojna za posamezna področja.

176. člen

Program razvoja je osnova za izdajo letnih gospodarskih načrtov in osnovna poslovna orientacija organizacije združenega dela ter je sestavljen iz analitičnega in dokumentacijskega dela pri čemer analitični del vsebuje analitični pregled dosedanjega razvoja, predvidevanja za naslednje srednjeročno obdobje ob upoštevanju analize splošnih in posebnih pogojev gospodarjenja, analizo tržnih pogojev, analizo pričakovanih dosežkov in poslovno politiko posameznih področij poslovanja s predvidenimi ukrepi za uresničevanje programa, dokumentacijski del pa: Plane porabe surovin, materiala in energije, celotnega dohodka in dohodka, investicijske izgradnje, kadrov in sredstev.

177. člen

Predlog programa z vskladitvijo posameznih delnih planov dajejo pristojne službe v razpravo delavcem ter mora razprava trajati najmanj 30 dni.

Po razpravi predlog oceni zbor zadruga, ki ga potrdi.

Organi upravljanja preverjajo vsako leto uresničevanje programa ter podvzamejo ustrezne ukrepe, kakor je to potrebno.

178. člen

Letni gospodarski načrt vsebuje analitične osnove tržišča, splošnih in posebnih pogojev gospodarjenja, dosedanjega poslovanja in drugih parametrov ter projekcijo programa razvoja za enoletno obdobje glede na razpoložljive zmogljivosti z delovnim koledarjem – gantogramom.

Posamezne strokovne službe izdelajo še druge osnove plana, kakor so normativi, cene in drugo, pri čemer obvezno upoštevajo investicijske potrebe, zahteve za obrambne namene in civilno zaščito.

Letni gospodarski načrt po tem členu vsebuje programiranje istih elementov kakor program razvoja, prirejenih na obdobje enega leta.

179. člen

Po vskladitvi posameznih planov ustrezna strokovna služba pripravi predlog gospodarskega načrta za javno razpravo.

Po razpravi se z upoštevanjem pripomb predlog načrta predloži v potrditev zboru zadruga, najkasneje do 31. decembra vsakega leta za naslednje leto.

180. člen

Izvrševanje gospodarskega načrta spremljajo direktor in strokovne službe ter poročajo o zapazanih organom upravljanja, ki podvzamejo ustrezne ukrepe za izvrševanje načrta.

181. člen

V primeru, da se spremenijo osnove, na katerih je bil izdelan načrt in to bistveno vpliva na poslovni uspeh, se letni gospodarski načrt spremeni in dopolni po postopku, ki je s tem statutom predpisan za njegov sprejem.

Predlog spremembe v smislu prvega odstavka tega člena mora vsebovati podrobno analizo vzrokov, ki narekujejo spremembe in temeljito analizo vzrokov.

O spremembah in dopolnitvah načrta odloča zbor zadruga.

X. POGLAVJE

SREDSTVA ORGANIZACIJE
ZDRUŽENEGA DELA IN DOHODEK

182. člen

Za trajno opravljanje svoje dejavnosti pridobiva organizacija združenega dela ONPZ „PANORAMA“ sredstva:

- z izločanjem dela dohodka v sklade zadruga,
- z najemanjem bančnih kreditov in z drugimi kreditnimi posli,
- s pridobivanjem sredstev domačih in tujih vlagateljev,
- z drugimi dohodki.

183. člen

Najemanje dolgoročnih kreditov pri poslovnih bankah in drugih denarnih zavodih, oziroma organizacijah združenega dela odobrava poslovni odbor zadruga do višine, ki ne presega vsote vloženih sredstev članov zadruga.

O najemanju kredita nad vsoto, po prvem odstavku tega člena, odloča zbor zadruga.

184. člen

Sredstva, s katerimi upravljajo člani zadruga in člani delovne skupnosti skupaj v skladu z veljavnimi predpisi in z določbami tega statuta, se delijo na:

- osnovna sredstva,
 - obratna sredstva,
 - rezervna sredstva,
 - sredstva skupne uporabe,
- Slednjimi upravljajo člani delovne skupnosti sami.

185. člen

Organizacija združenega dela ima naslednje sklade:

- poslovni sklad,
- rezervni sklad
- sklad skupne porabe

186. člen

Z načrtom poslovanja in posameznimi plani se določajo osnovna razmerja razporeditve dohodka v sklade.

O dokončni razporeditvi dohodka v sklade odloča zbor zadruga v skladu s pravilnikom o delitvi dohodka in v skladu z veljavnimi samoupravnimi sporazumi.

187. člen

Namen uporabe sredstev zadruga določajo zakon ter veljavni samoupravni sporazumi.

O uporabi sredstev zadruga odločata zbor zadruga in poslovni odbor, o uporabi sredstev sklada skupne uporabe pa odločajo delavci delovne skupnosti in njihovo organi.

188. člen

Sredstva skupne porabe so stvari in denarna sredstva, katerih namen je določen s samoupravnim sporazumom o delitvi osebnih dohodkov v delovni skupnosti ONPZ „PANORAMA“.

189. člen

Za namensko in smotno uporabo vseh sredstev so odgovorni vsi delavci, še posebej pa računovodja in direktor, kakor tudi delavci, ki dajejo predloge, in člani organov upravljanja, ki odločajo o sredstvih.

190. člen

S planom poslovanja se določa okvirni letni promet z osnovnimi sredstvi. O prometu z osnovnimi sredstvi odločajo tudi drugi organi v mejah, ki jih določa ta statut ali pa pooblastilo zbora zadruga.

191. člen

Osnovna sredstva se odpisujejo po amortizacijskih stopnjah, ki jih za vsako leto določa plan poslovanja. Ta ureja tudi način oblikovanja in uporabe sredstev amortizacije.

Amortizacijske stopnje v okviru zakonskih predpisov vsako leto določa s svojim sklepom poslovni odbor.

Rok za obračun amortizacije ne sme biti krajši od treh mesecev.

192. člen

Sredstva poslovnega sklada, rezervnega sklada in sklada skupne porabe lahko posojajo ali vročijo poslovnim bankam, delovnim in drugim organizacijam združenega dela ali družbeno-političnim skupnostim, če to narekujejo poslovni ali družbeni interesi, o čemer odloča zbor zadruga.

193. člen

Vodje organizacijskih enot morajo stvari, ki jih imajo enote v uporabi zavarovati pred škodljivimi vplivi pred požarom in proti nezakonitim odtujenjem ter jih zaupati delavcem, ki so sposobni ravnati z njimi.

Računovodstvo je dolžno zavarovati sredstva pri zavarovalnici.

Vodje organizacijskih enot so dolžni direktorji prijaviti vsak zavarovalni primer.

194. člen

Dohodek se ugotavlja za organizacijo združenega dela trimesečno in dokončno z zaključnim računom. Dohodek se ugotavlja tako, da od celotnega odbijemo materialne stroške poslovanja in amortizacije.

Dohodek organizacije združenega dela se po odbitku zakonskih in pogodbenih obveznosti razporeja na del, namenjen za razširitev materialne osnove dela, včevši tudi del za rezervni sklad in del, namenjen za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavcev delovne skupnosti zadruga.

Pravilnik o delitvi dohodka določa, kolikšen del pogodbenih ali zakonskih obveznosti ter osebnih dohodkov se nadomešča in dohodka v določenem poslovnem obdobju.

195. člen

Če se pogoji poslovanja začasno spremenijo, mora pristojna strokovna služba takoj izdelati predlog in začeti javno razpravo za spremembo določenih razmerij delitve in dokončni predlog predložiti v odločitev zboru zadruga.

Zbor zadruga določi pogoje, pod katerimi se sme začasno odstopiti od sprejetih meril delitve dohodka. Merila se pa vsekakor spremenijo v primeru, če se trajno spremenijo pogoji poslovanja.

196. člen

Kadar organizacija združenega dela zaide v težave tako, da je ogroženo izpolnjevanje zakonskih in pogodbenih obveznosti ali zadovoljevanje lastnih potreb in članov delovne skupnosti, mora direktor predložiti sanacijski program.

Ob obravnavanju sanacijskega programa zbor zadruga razpravlja tudi o morebitnih odgovornostih vodilnih delavcev, lahko pa sproži tudi postopek za razrešitev direktorja in drugih vodilnih delavcev po določbah tega statuta.

197. člen

Organizacija združenega dela združuje lastna sredstva tudi z drugimi organizacijami združenega dela za doseganje skupnih ciljev in smotrov. V tem primeru se v samoupravnem sporazumu ali v posebni pogodbi zagotavlja način odločanja o posameznih pravicah in združenih sredstvih, zlasti pa o udeležbi pri dohodku iz skupnega poslovanja. Pogodba mora biti v skladu z veljavnimi predpisi.

Poslovni odbor lahko odobri pogodbo o združevanju sredstev, če je bilo tako predhodno sklenjeno z večino glasov vseh članov in delavcev za zborih delovnih ljudi.

Poslovni odbor lahko samostojno odloči o združevanju sredstev, če lastna udeležba ne preseže zneska 150.000, din.

198. člen

Če druga organizacija združenega dela vloži sredstva v organizacijo združenega dela ONPZ „PANORAMA“ in v predlogu zahteva udeležbo pri dohodku iz skupnega poslovanja, mora poslovni odbor dobiti predhodno soglasje vseh članov in delavcev zadrage po opravljenih zborih delovnih ljudi.

199. člen

Organizacija združenega dela ONPZ „PANORAMA“ lahko združuje svoja sredstva na podlagi samoupranih sporazumov in družbenih dogovorov v solidarnostne namene z drugimi organizacijami združenega dela in družbeno-političnimi skupnostmi.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori se lahko sklepajo tudi za zadovoljevanje drugih skupnih družbenih potreb.

Organizacija ONPZ „PANORAMA“ se obvezuje pristopiti k ustreznim samoupravnim sporazumom, ki urejajo družbeno usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov, v kolikor se s takim pristopom strinja večina članov delovne skupnosti.

V primerih iz tega člena se pristop k samoupravnim sporazumom ali družbenim dogovorom ureja po pravilih tega statuta o sprejemanju splošnih aktov.

200. člen

Poslovni odbor izvoli predstavnike organizacije združenega dela v organe, ki odločajo o sredstvih, ki so združene z drugimi organizacijami združenega dela zunaj organizacije, v internih skupnostih, bankah, zavarovalstvu in drugih ustanovah.

Delegat organizacije združenega dela iz prejšnjega odstavka mora imeti za pomembne odločitve pooblastilo zadržnega sveta, zadržnemu svetu je tudi dolžan poročati o rezultatih glede doseganja dogovorjenih poslovnih ciljev oz. drugih skupnih interesov; ki so narekovali združevanje sredstev.

XI. POGLAVJE

SPLOŠNI AKTI

201. člen

Splošni akti so akti organov upravljanja, ki vsebujejo splošne določbe in se z njimi urejajo notranja razmerja v organizaciji združenega dela.

Splošni akti so statut, samoupravni sporazumi, pravilniki in poslovniki.

202. člen

Statut je temeljni splošni akt organizacije združenega dela, s katerim morajo biti vsi vklajeni vsi drugi splošni akti.

Določbe drugih splošnih aktov, ki bi bile v nasprotju s statutom, se ne morejo uporabljati.

Poslovni odbor je dolžan takoj odločiti o ugovoru, ki bi bil podan glede neskladnosti splošnih aktov s statutom.

203. člen

Za pravočasno pripravo osnutka splošnega akta je dolžna skrbeti komisija; katero imenuje organ – pristojen za ustrezeni splošni akt.

Osnutek statuta ali drugega splošnega akta obravnava poslovni odbor obenem s predstavniki sindikalne podružnice, ter ga da v javno obravnavo, ki mora trajati najmanj 15 dni.

V času javne obravnave zbira poslovni odbor pripombe ter jih obravnava.

204. člen

Potem, ko je poslovni odbor vskladal osnutek statuta ali drugega splošnega akta s pripombami, se skliče zbor zadrage, ki statut oziroma drug splošni akt sprejme.

V času javne obravnave morajo biti z osnutkom seznanjeni vsi delavci in člani zadrage.

205. člen

Statut ali drug splošni akt je sprejet, če se je za njegov sprejem odločilo več kot polovica članov in delavcev zadrage, kar poslovni odbor posebej ugotovi, statut, ali splošni akt razglasi in objavi.

206. člen

Statut ali drug splošni akt prične veljati in se uporabljati 8 dni po objavi.

207. člen

Nekatere, s tem statutom določene splošne akte sprejmejo delavci delovne skupnosti, na svojih zbiorih po 15-dnevni javni razpravi o osnutku, ki ga pripravi posebna komisija zbora delavcev in ga da v javno razpravo.

Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, o delitvi osebnih dohodkov, o delitvi sredstev sklada skupne uporabe ter o sistematizaciji delovnih mest, sprejmejo delavci s podpisovanjem zapisnika o njihovem sprejemu.

Po sprejemu zbor delavcev splošni akt razglasi in ga objavi.

208. člen

Splošni akti, ki so v pristojnosti delovne skupnosti so sprejeti, če se je za njihov sprejem izreklo 2/3 delavcev delovne skupnosti.

209. člen

Statut in splošni akti se objavijo na oglasnih deskah v zadrugi.

210. člen

Spremembe in dopolnitve splošnih aktov potekajo po istem postopku, kakor njihov sprejem.

Pobudo za spremembo ali dopolnitev splošnega akta lahko da katerikoli organ zadrage, zbori delovnih ljudi in sindikalna organizacija.

Na pobudo iz prejšnjega odstavka mora odgovoriti poslovni odbor v 30 dneh. V kolikor jo zavrne, lahko pobudnik ugovarja pri zboru zadrage.

211. člen

Vsak član ali delavec ima pravico vpogleda v katerikoli splošni akt.

212. člen

Organizacija združenega dela ONPZ „PANORAMA“ ureja svoja razmerja z naslednjimi splošnimi akti:

- s statutom,
- s pravilnikom o volitvah organov upravljanja,
- s pravilnikom o knjigovodstvu, ki so v pristojnosti zbora zadrage in
- s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu,
- s samoupravnim sporazumom o sistematizaciji delovnih mest,
- s samoupravnim sporazumom o delitvi osebnih dohodkov,
- s samoupravnim sporazumom o delitvi sredstev sklada skupne porabe,
- s pravilnikom o izobraževanju in pripravniki,
- s pravilnikom o varstvu pri delu, ki so v pristojnosti zbora delavcev delovne skupnosti.

XII. POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

213. člen

V kolikor določbe tega statuta ne bi bile vsklajene z zakonom, se uporabljajo zakonski predpisi in izvede postopek za dopolnitev statuta.

214. člen

Obvezno razlago določb tega statuta daje zbor zadrage ONPZ „PANORAMA“.

215. člen

Vsi splošni akti, ki jih navaja statut morajo biti vsklajeni s tem statutom in sprejeti v 6 mesecih po veljavnosti tega statuta.

216. člen

Vsi organi upravljanja, določeni s tem statutom, razen individualnega poslovnega organa, morajo biti izvoljeni neposredno za tem, ko prične veljati statut.

217. člen

Delovna mesta, na katerih imajo delavci posebne pravice in obveznosti iz člena 34. tega statuta, se z izjemo direktorja neposredno po veljavnosti tega statuta razpišejo.

218. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati dosedanji statut ONPZ „PANORAMA“.

Ptuj, dne 15/5-1974

Predsednik zbora
zadrage „PANORAMA“ PTUJ